

Евлия Иванова Нейкова

Евлия Иванова Нейкова е родом от бесарабското българско село Пупована-Викторовка. Нейният живот и спомени са дълбоко свързани с куртския фолклор, донесен от предците ѝ от Сливенския край преди повече от два века.

Родена през 1952 г., тя завършва средното си образование в Казан, а по-късно – Московския държавен университет „М. Ломоносов“, философски факултет, където защитава кандидатска дисертация по естетика (1987 г.). От 1977 г. е доцент в катедрата по философия на Приднестровския държавен университет „П. Г. Шевченко“ в Тираспол и ръководител на Българския културен център към същото висше училище. В периода 1991–2001 г. работи в Отдела по българистика на Института за междуетнически изследвания към Академията на науките на Република Молдова.

В книгата тя съхранява песните, научени от майка си Жера Русева Аволенова-Шушкова, и описва живо традициите, обичаите и ежедневието на своето село.

Нагур Анна Ивановна

Ръководител на етнофолклорен ансамбъл „Вълчице“. Родена на 7 април 1950 г. в с. Викторовка, Катимирски район, Молдовска ССР. Завършва Викторовското осемгодишно училище (1965) и Къзълското медицинско училище (1969). Работи в различни медицински учреждения в Къзълския район. През 1988 г. основава и ръководи етнофолклорния ансамбъл „Вълчице“ в средното училище на с. Пъп, Катимирски район. Паралелно завършва Философическия факултет на Педагогическия институт „Ион Крянга“. Ансамбълът „Вълчице“ получава званието „народен“ (1993) и отразява традиции, обичаи и устно народно творчество на бесарабските българи. През 1996 г. се създава нова група на ансамбъла в Българския теоретичен лицей „Васил Левски“ в гр. Кишинев. От 1999 г. А. И. Нагур работи в Центъра за изкуственическа дейност на сектор Ръкарни, гр. Кишинев, и продължава да ръководи своя ансамбъл. Наградена е с множество отличия и почетни звания от национални и международни фестивали в Молдова, България и България.

Нашето
скъпоценно
богатство

«Българският фолклор – нашето скъпоценно богатство».

Сборник с автентичен фолклор на българи
от Република Молдова.

Кишинев, 2025

Проектът „Българският фолклор – нашето скъпоценно богатство”. Сборник с автентичен фолклор на българи от Република Молдова е реализиран с финансова подкрепа на Министерството на външните работи на Република България чрез програма ЗА ПОДКРЕПА НА ОРГАНИЗАЦИИ НА БЪЛГАРСКИ ОБЩНОСТИ В РЕПУБЛИКА АЛБАНИЯ, РЕПУБЛИКА СЪРБИЯ, РЕПУБЛИКА КОСОВО, УКРАЙНА И РЕПУБЛИКА МОЛДОВА И НА ГРАЖДАНИ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЯ С БЪЛГАРСКО САМОСЪЗНАНИЕ.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții din Republica Moldova

Българският фолклор – нашето скъпоценно богатство : Сборник с автентичен фолклор на българи от Република Молдова / съставители: Анна Пагур, Евтия Пейкова ; ръководител на проекта: Нина Топалова. – [Chișinău] : [S. n.], 2025 (Centrografic). – 268 p. : fot.

Tit. pe sor.: Нашето скъпоценно богатство. – Финансова подкрепа на Министерството на външните работи на Република България. – [100] ex.

ISBN 978-9975-3699-0-9.

398(=163.2)(478)

Б 949

Tipografia ”CentroGrafic” SRL, Cahul, Tel.: 079922313

Съставители: Анна Пагур - ръководител на фолклорен ансамбъл «Въгленче»,

Евтия Пейкова - доцент в катедрата по философия на Приднестровския държавен университет „Т. Г. Шевченко“ в Тираспол.

Ръководител на проекта: Нина Топалова

ПРЕДГОВОР

Преди всичко искам да изразя своята благодарност към Министерството на външните работи на нашата прародина – България, към Посолството на Република България в Република Молдова, в лицето на Нейно Превъзходителство – посланика на Република България в Република Молдова, госпожа Мая Добрева, както и лично към председателя на НПО „Тук и Сега“ и ръководител на важния проект – госпожа Нина Топалова, за тяхната голяма помощ в реализирането на мечтата на нашите сънародници – да съхраним нашето фолклорно богатство..

Тази книга е продължение на първата ни книга «Скъпоценното богатство – българския дух», Кишинев, 2022, съдържаща фолклорни произведения, събрани от истинските носители на българската традиционна култура. Опитавме се, доколкото е възможно, да запазим диалектните форми на думите в песните и другите текстове. Непознатите думи записахме точно така, както сме ги чули от възрастните хора. Някои от тях останаха с неясно значение, защото вече нямаше от кого да потърсим информация за смисъла им – те са запазени в текстове на песни, предадени от по-стари информатори.

Повечето песни изпълнявах заедно с майка ми и с другите информатори, но не успях нито да науча нотопис, нито да намеря специалисти, които да запишат нотите на песните.

Всяко произведение има свой „паспорт“ – посочено е къде е записано, тъй като диалектите са различни. Имената на информаторите, включени в паспортната част, са израз на благодарност и уважение към тяхната грижа за съхраняването на нашето скъпоценно традиционно наследство и култура.

В сборника са включени и произведения, записани от други родолюбиви българи – техните имена са отбелязани в паспортната част към съответните творби. Опитав се да уточня личните данни на всеки информатор – кой е изпълнил песента, кога е роден.

За съжаление, при повечето информатори сега е посочена датата, на която са напуснали този свят и са във вечен покой... Светла им памет!

Няма наука или техника, която да възстанови знанието на хората от предишните поколения, когато традицията все още е била живяна и почитана. Най-важните събития от живота им – както и на техните предшественици – житейският им опит и свидетелствата за исторически моменти са точно документирани във фолклорните творби.

Няколко епизода от историята на нашето семейство съм записала по спомените на близки роднини. Сестра ми Евтия също е съхранила интересни спомени за нашето семейство.

Нашата баба Мария Шишкова (Люленова) имаше красив глас и знаеше много песни, приказки, залъгалки, детски игри и още много други неща. На празници децата на баба и дядо със семействата си идваха на гости и празнуваха заедно. Пееха весели, шеговити и други български песни. Баба изпълняваше бавни песни „на субати“ – за българите и за „вратата християнска“, за турското робство...

В тази книга ще се опитам да коментирам и съдържанието на обичаите, в които съм участвала в родното ми село Викторовка, Кантемирски район, Молдова.

Само няколко години по-късно – през 1977 година, когато започнах работа в общообразователното училище в село Плопи, Кантемирски район – разбрах, че децата вече не знаят народни песни, приказки, залъгалки и други игри, които са толкова полезни за тяхното развитие и здраве... В това училище учеха и деца – българчета от съседното село Тараклия, също в Кантемирски район.

Много бързо се сприятелихме и с родителите на децата от българското село Тараклия, защото по онова време вече разполагах с аудиозаписи на касети с български народни песни, изпълнени от мама – Жера Пейкова, нейната сестра Пена Тануркова, сестрата на баща ми – Пена Турлакова, и още няколко близки роднини. Децата слушаха с голям интерес, и заедно решихме да възродим празника Лазар в село Тараклия. Този празник, както и при нас, беше забранен и не се отбелязваше в тяхното село почти 50 години...

Приятна и голяма изненада ни очакваше в село Тараклия! Когато стигнахме до баба Мялана Занфирова, тя много се зарадва, но категорично ми рече: „Ано, ти ндей ми съ сърди, ама то тъй, ами ни е тъй! Ила да ть научь кък съ пей и играй на Лазъра!“. Бях сигурна, че добре познавам лазарската традиция, защото, въпреки забраните, винаги съм била активна участничка в Лазаровден и други традиционни празници и обичаи в нашето село. От баба Мялана научих още много фолклорни произведения и по-добре се запознах с традиционната култура на село Тараклия. Например, в моето село Викторовка и до днес празнуваме празника „Пиндикусти“, а в Тараклия отбелязват „Чернътъ сряда“

„Възроденият Лазаровден в Тараклия получи голям резонанс в културния живот на Кантемирския район. Само няколко дни по-късно ми се обади по телефона завеждащата на районния отдел по култура – г-жа Василиой Лидия Ивановна. Тя любезно ни покани да участваме в културно-масовите мероприятия на района.

Вдъхновени от високата оценка на районните ръководители и от аплодисментите на публиката на концертите, в които вече бяхме очаквани участници, започнахме – заедно с възрастните хора от селото – да проучваме още повече фолклорни произведения. На 5 април 1988 г., по време на една от редовните ни репетиции, си „намерихме“ и име – Български етнофолклорен ансамбъл „Въгленче“. През март 1993 г. от вестниците научих, че нашият ансамбъл е удостоен със званието „народен“ от Министерството на културата на Република Молдова (ziarull consiliului raional Cantemir VATRA / вестник Vatra, орган на Районния съвет на Кантемир, 29 май 1993 г., №43 (2401)).

Главната редакторка на телевизионното предаване „На Буджакска вълна“, редакция „Комунитатe“ на Националната телевизия „Молдова 1“, г-жа Мария Великсар, заедно с творческия си екип, често посещаваше нашите празници и ги излъчваха по телевизията в предаванията на български език.

По инициатива на научната ръководителка на дипломната ми работа – «Традиции нравственного воспитания в этнопедагогике бесарабских болгар и опыт их реализации в практике современной школы» („Традиции на нравственото

възпитание в етнопедагогиката на бесарабските българи и опитът от тяхното прилагане в практиката на съвременното училище“) – доктор по педагогика, г-жа Туркот Татяна Ивановна, от Кишиневския държавен университет „Ион Крянгъ“, където завърших Факултета по филология, Ансамбъл «Въгленче» - с деца и възрастни участници престижна в столицата на републиката (разстоянието е около 200 км).

На 23 ноември 1993 г. изнесохме голяма концертна програма в Кишиневския държавен университет „Ион Крянгъ“. Добре, че се запази дискът с видеозаписа на програмата ни. За мен и семейството ни този диск се превърна в семейна реликва, защото на сцената сме заедно с мама, а сестра ми Евтия – със своите колеги от отдел „Българистика“, начело с г-н Савелий Захарович Новаков, фолклориста г-н Пьотр Фьодорович Стоянов от Института за националните малцинства към Академията на науките на Република Молдова.

От септември 1996 г., във връзка с откриването на Българското общообразователно училище (сега Български теоретичен лицей „Васил Левски“) в град Кишинев – с директор г-н Василий Спиридонович Стоянов – продължихме дейността си вече в градски условия.

Селският състав на «Въгленчето» беше ръководен от Иван Козма – директор на клуба в село Плопи, Кантемирски район. Съпругата му, г-жа Анжела Козма, се грижеше за носите, които бях събрала от жените от с. Тараклия, както и за фолклорните ми записи. За да потвърдим званието „народен ансамбъл“, работихме заедно с много отдаденост.

Празнувахме заедно 10-годишнината и 20-годишнината на ансамбъла. Децата от града гостуваха в село Тараклия, Кантемирски район. На общите ни концертни програми се събираха хора от селата Тараклия, Плопи, Гертоп, Александровка.

За съжаление, Анжела си отиде от този свят, а след нея ни напусна и Иван... Светла им памет.

През месец септември 1997 г. ансамбълът с градските деца от Кишинев – ученици от Българския теоретичен лицей „Васил Левски“ – взе участие във Второто издание на Международния фолклорен фестивал „Добруджа пее и танцува“, организиран от редакцията на Радио Варна с директор на фестивала – г-жа Таня Константинова. Там имах възможността да се запозная с изтъкнати фолклористи – академик Николай Кауфман, г-н Петър Крумов, директор на Радио Добрич, г-н Ивайло Савов, директор на Радио Шумен, и други утвърдени специалисти в областта на фолклора.

На 10-годишния юбилей на ансамбъла през април 1998 г. градската група на „Въгленчето“ от Кишинев пристигна в село Тараклия, за да отпразнуваме заедно първия ни голям празник. 20-годишнината на ансамбъла отново отбелязахме в село Тараклия.

Следващият юбилей – 30-годишнината на ансамбъл „Въгленче“ – отпразнувахме в Националния музей по етнография и природна история, с участието на гости от България и от няколко български села в Молдова.

В тази книга ще се опитам да коментирам и самото съдържание на празниците и други обичаи, които съм имала възможност да наблюдавам лично, за да можем по-добре да разберем значението на конкретните ритуални действия в сценария на описаните събития. Сигурна съм, че това решение носи голяма отговорност, но в момент, когато традиционната ни култура постепенно се губи, моите наблюдения и спомени може да се окажат полезни за други специалисти, които проявяват интерес към същността и съдържанието на конкретните традиции.

От малко дете обичах да съм с баба ми Мария. Къщите ни бяха редом, щом се събудя, бягах при баба. Тя винаги ми се радваше. Беше облечена с черна рокля без ръкави, с широка черна пола, която сама си беше ушила от вълнена тъкан на две платна – долната част на полата и „на ситян набяр с куклички“. Белите ѝ ръкави от долната ѝ риза (приперка) бяха с някакви малки бродирани цветенца и кинари, изплетени долу и по пазвата ѝ. Винаги забрадена. През лятото с бяла «долнянка». Най - интересното за мен беше да наблюдавам как се забраждаше: отдоло с малка бяла долненка, отгоре с друга, или с барез, шелчи, шал. Никога не я виждах без забрадка. «Забрадката ѝ акъла на жената», казваше тя. От баба знам, че момите се закичват с китка от лявата стърна, от към сърцето. Омъжената жена се кичи от дясна стърна, защото тя вече си дала китката от към сърцето си на съпруга и. Младата булка се кичи от двете стърни.

С голямо закъснение стана възможно да се публикуват фолклорни произведения, които съм успяла лично да запиша от носителите на автентичния ни фолклор. Сигурна съм, че не съм единствената, която е записвала. В този сборник са включени много песни, записани и от сестра ми Евтия Пейкова. Тя също е записвала фолклорни песни, когато е имала възможност да се завърне в родния ни дом и да попълни личния си архив с повече автентични творби. Подчертах специално, че песента е записана от Евтия Пейкова.

Публикуваните произведения са само малка част от нашите ръкописни лични архиви. Разполагаме с още много автентични творби, записани и на аудиокасети – ще се постарая да ги подготвим за следващите издания.

В нашето семейство българската традиция винаги е била и остава уважавана и скъпа за нас. Въпреки обстоятелствата, продължаваме да изследваме и документираме българското народно творчество от истинските носители на автентичния фолклор.

Имам голяма чест и голямо желание да ви запозная с текстовете на фолклорни произведения, събрани лично от носителите на нашето скъпоценно богатство - безценният ни фолклор! Щастлива съм, че съдбата ни даде уникален шанс да се родим и да израстем във фолклорна среда, в семейство на родолюбиви българи и в българско село, където стриктно се пазеше българската традиция, въпреки, че се намира много далеч от свидната ни Майка България... Нашето поколение още завари красивите хора сред селото «в чирия», заварихме традиционната седянка. Заварихме девери и момени, дарени с традиционни пешкири през рамото на кон с бъклицы да минават из село да калесват на сватби, самите традиционни сватби от петък до понеделник с интересни обичаи ...

Успях да бъда в ролята на «същата момянка» на сватбата на по-голямата ни сестра Мария. В петък, следобед ходихме из село «да викаме момянки на засевки» да дойдат да видят подреденият и чеиз. В неделя, докато пребулват булката, «да играя кравая на кумъ и кумата». Красотата на сватбеният кортеж от много красиви каруци със сватбари «да водят булката» с музика и весели викове из селото... Традиционното изнасяне на чеиза - дрехите на булката...

Следващото поколение вече не завари красотите на традиционната ни култура...

Родното ни село Викторовка, Кантемирски район е дъщерно село на друго българско село Кортен, Тараклийски район. Там са родени родителите ни Иван и Жера Пейкови. Баща ни Иван е син на Пейков Колев Люфтер - унтер-офицер в Руската царска армия, награден лично от цар Николай с Георгиевски кръст за участието си в Първата световна война. Бил е много грамотен и когато се е завърнал в селото, е помагал на тогавашните официални лица да пишат грамотни документи с красив почерк. Майка му е от Калоев Танасов род - Анна, дъщеря на кортенски герой на Българското Опълчение в руско-турската война - Атанас Калоев. Оттам е и името ми, кръстена съм на баба Анна. В селото тя беше баба Люфтерца Пейкова. Баба Анна рано овдовяла и останала сама с 4 деца: Мария 1911 г.р., Иван (баща ни) 1919 г.р., Пена 1921 и Николай 1925 г.р. Дядо Люфтер се завърнал след сериозно ранение и контузия в руско-японското сражение. Успял да научи децата си да обичат грамотата, да са «канижа разбира» и да се научат на полезен занаят. Баща ни е научил занаята от Тузлушки Митю – да шие кожухчета и шуби. В градината имали голяма дървена каца със сипия, за обработка на овчите кожи.

По време на румънското управление (1918–1944) баща ни завърши 4 класа на румънски език. В училището имало строга дисциплина и множество наказателни мерки. В ъгъла на класната стая била насипана царевица, на която карали учениците да стоят на колене. Ако някои от българчетата си говорят на български учителя ги биел с «ригла» (линия) по ръцете и строго викал «Vorbiți românește!» („Говорете на румънски!“). В селото имало и жандарми...

След като завърши местното четирикласно румънско училище, баща ни започна да шие кожухчета и по-късно научи брата си Колю на този търсен в селото занаят. Вкъщи имаха шивачна машинка „Singer“. Дватама печелеха пари, за да помагат на майка си, на баба Анна и за чеиза на сестрите си Мария и Пена.

Кака им Мария беше омъжена за Иван Бахов (Свяку Иван), син на акушерката в махалата – баба Яковца. Като млада булка, леля Мария я пращаха да сватува ергените от новото ѝ семейство. В тяхното семейство пък идваха други сватомници, които сватуваха за по-малката им сестра Пена. За да не прежени бати си Иван (баща ни), както му е редът, той трябвало да се ожени по-рано от по-малката си сестра Пена. Кака му Мария (леля Мария) дошла да сватува на мама за някой от новите ѝ роднини. Мама не го е ръчила (т.е. не го е харесала), и леля Мария казала на майка си, че по-добре брат ѝ, т.е. баща ни, да вземе Шишков Захарюв Русювата дъщеря Жера. Пратили сватомници за мама.

Дядо Русю ги върнал и отказал, защото «момата е още малка». Баща ни категорично решил, че иска само Жера и за друга не иска да чува! Тогавата той

самичък дошъл при дядо Русю да я иска. Дядо Русю бил разбран човек и казал, че момата е още малка и да почака, да я нагласет с чеиза. – «Не ми трябва вашия чийсь! Аз щя си я загъна във фержата (дрехата, останала от баща му) и щя си я заниса у дома за наша.» Дядо Русю се съгласил, само че да е «по-чилешки», със сватба по Димитровден. Цялото лято «сбързвали чеиза» - наложили с вълна юргани, дюшеци, перушинени възглавници, ушили ризи за свекървата, чаршафи, изтъкали килими и чулове от вълнена прежда и от калчища за вкъщи. Във град Фълчиу (тогава беше румънско) на пазара продавали зърно и купували нещо за сватбата. Сестрата на дядо Русю – Анна от с. Бесарабка и харизала тъкана «млогу черно-аляна рокля», която я пазим и днес. В същия ден в семейството им направили две сватби – на сина и на дъщеря си. Баба Анна в същия ден дала дъщеря си за Турлашки Иванов Федю и приела булка от Шишков Захарюв Русю. Оттук нататък мама става «Люфтерювта Иванца». Пред хората тети я викаше «Чули, ма?», в семейството по името и.

Наскоро след сватбата, баща ни бил взет за войник в румънската армия на генерала Антонеску и изпратен в град Плоещи. Тъкмо когато се върнал в отпуска при семейството си, в нашето село дошла съветската власт. Българските войници от селото били изпратени като пленници да работят като миньори в шахтите на Донбас.

По това време мама живеела с баба Анна – свекърва си, и работела много на нивите, защото имали много земя.

Много често мама ми демонстрираше процесът на сеитбата на нивата. Нещо ми напомняше някакъв ритуален танц - с пълни десаги с жито, преметнати през дясното рамо, трябваше да спазваш ритъма на вървежа и да пръскаш с пълни шепи житото по нивата. Казваше, че веднъж кръстникът им минал покрай нивата, спрял конете си и тръгнал из засятата нива. На всяко място хвърлял шапката си (поста, т.е. калпака), а после броял колко зърна са попаднали в това петно. Навсякъде броят бил еднакъв. От родителите си мама научила, че много важна е позата на сеяча. Движенията на краката и ръцете му трябва да бъдат в синхрон, а зърното да се ръси с шепя равномерно и по специален начин. От малко дете мама помагала на родителите си в кърските работи, защото била най-голямото дете в семейството им.

И още – мама се е родила в годината, в която се е родил синът на краля Карол – „regele Carol“ – бъдещият крал Михай – „regele Mihai“. Кралят Карол раздал на всички деца, родени в годината на сина му Михай, по 2 хектара земя! Земята на мама е била в селото Бадика („Badicul Moldovenesc“).

Баба ми Мария ми разказваше за един случай от живота им. Отишли на земята на мама да вършеят, но се върнали заради силен снеговалеж. Мама била малка и не помнела тази природна аномалия.

Когато се омъжила, свекърва ѝ – баба Анна, много ѝ се радвала. За празниците заедно пекли кравай за родителите ѝ. Младите, пременени – тя с кравая в месаля, той с шиша вино, ходели на гости при родителите на мама или при кръстника им. Имали два коня, талика и други селскостопански уреди.

По време на войната щабът на немците се намирал близо до къщата им, точно през пътя. Баба Анна се страхуваше от немците, защото влезли в двора им и

взели един кон. Баба излязла в двора да спаси коня, но немецът крещял и взел коня. Баба се страхуваше да не вземат и снахата, затова мама не излизаше от къщи, когато немците се виждаха из двора на щаба.

След войната започва съветското време. Баща ни завърш специални образователни курсове по счетоводителство в Маркулеци и работеше в село Карпещи като главен счетоводител. Живееше на квартира на семейството на тъотя Кльопа. Понякога идвахме с мама при тъотя (т.е. леля) Кльопа. Тя имаше дъщеря – цаца (т.е. кака) Зъна. Помня как отидох при нея да се запозная. Тя бродираше нещо. Аз я попитах: „Како Зино, ко прайш?“ Тя ми отговори: „Ши?“ (Какво? на румъски) Виждах, че шие и ѝ казах: „А, шийш ли, како Зино?“ Тя се разсърди и ми показа с пръст: „Ту еш кака, еу — ну.“ («Ти си кака, не - аз»). Нещо каза за мама, за сапун... За да я успокоя, казах, че вече съм и аз кака, имам по-малка сестра, но тя не ме разбра и пак каза нещо за мама и сапун... После ми показа шамар и аз се върнах при мама разревана. После разбрах, че при молдованите думата „спуне“ означава „кажи“, а „кака“ е неприлична дума; при тях я наричат „цаца“. Тя ме питаше „ши?“, а аз я разбрах, че пита дали шие – и в този момент тя наистина шиеше.

Дядо Люфтеръ.

Майка му – Пейкова Колювца – имала няколко деца, които умирали рано от „уряки“ – урочасвали ги... Когато родила поредното момче, побързала да го кръсти в Кортенската църква. Детето ѝ било много красиво – едро, русокосо момченце със синички очички. Старите хора знаели един интересен обичай за спасяване на новородено дете. Казвали, че се е раждало същото дете, но за да оцелее, трябва да му сменят кръстника. Трябвало да го оставят на кръстопът и да гледат – който мине по пътя, той ще му стане кръстник. Оставили детето на кръстопътя. Минал Делибалтов Митев Демостин – и оттогава семейството си сменило кръстника.

В църквата свещеникът бил грък и го кръстил с гръцко име – Левтер, което значи „свободен“. За да не го урочасат, му турили обица на лявото ухо. И наистина – детето израснало здраво, много красиво и умно...

Анна Пагур

Песните на нашета майка

Повечето песни са записани от нашета майка – Жера Русева Люленова-Шишкова, по баща ни Пейкова (1922-1999). Представяват кортенския фолклор на нашите бесарабски българи, с които те дойдоха повече от 200 години назад от България, от Сливенския Кортен, и го запазила и продължила вече тук, в Чадърския Кортен и дъщерните му села: Тугована-Викторовка, нашето родно село, Стояновка, Нов Кортен (Деневица), Булгарийка и др.

Като носител на традиционната култура, майка ни знаеше много народни песни, които ги чувала почти всичкия си живот. От малки ги чувала още в Кортена, дето са е родила и расла, сетне вече във нашето село. Някои от тях ги запомняла от един път чуване, другите ги чувала хиляди пъти.

Майка ни не беше прочута певица, тя беше жена на началник в селото, и не трябваше да пее. Баща ни - Пейков Иван Елиферъевич (1919-1989), като му казваха в селото Левтерюв Иван, прие съветската власт, щото тя беше за народа, беше комунист. Всичкото народното, което той много го обичаше, беше тогава нещо като «враг на народа», и с народните вярвания и представи - трябваше да са «води борба».

Мамената майка, баба Мария Минчева Люленова, по дядо ни Руси - Шишкова (1899-1964) беше известна с нейното хубаво пеене. «Когато Русивца пееше – цяла сватба сбираше», казваха жените. Пеела най сложните за изпълнение жални, продължителни песни - «на субати». Мама казваше, че обичала да пее «Заблеяло ми е аганци». В Кортена пак биле известни с пеенето и свиренето си - бабените братя, както мама им казваше «уйчу Стоян и уйчу Васил» Люленови, по баща им - Минчеви. Те извидали хората с приятелите си на мекдания пред черковата, дето свирели и пеели. В Кортена са срещнах с синът на дядо Стоян, вече нашия вуйчо Минчо, кръстен по традицията на неговия дядо, то ест на бабения баща. Той казваше, че неговия баща, дядо Стоян, пее по поръчка и за бакшиш на хорото. Най обичал да пее «Грозданка из дори ходеше». В Кортена пеели и на голямото хоро на мекдания, в нашето село вече такос нямаше. Като изпее, казва: - Добря послушали! На което му отговарят: - Добря попяли! Тъй казваше вече мама.

Мама още казваше, че хубаво пеел брат й – вуйчо Дзани Русев Шишков. Когато си идел от седенките вървял по пътя и пеел, и всичките са слушвали, щото много хубаво пеел. Същото било, когато са сгодил и са връщал от годеницата си. В нас, като са сгодет, годеника ката вечер ходи при годеницата си, и там баба му хубаво гу гошава. Такъв обичай имат и другите български села.

На голямото хоро, което беше в нашето село в чирия до нашета река Ларга и до звънеца (черкова и досега нямаме), беше само с инструментална музика, българска, други тогаз нашите не знаеха. Са чуваше понякога някой ерген да изкрещи: «Я, сега, ино танго да изграйми!». Свиреха, както казват нашите, с кларне, търби, скрипка (руск.) – цигулка, бияха с даула, някой път му казваха тъпан, повече в песните. Сwirки сами си правеха от орехово клонче. Всеки девер трябваше да мой да свири с такас свирка, че когато отбулват булката напред изгриване слънце - той трябва да мой да свири. За кемеңче, кавал и гайда сат са чуваше от старите хора.

На вечерните хора нашите моми и млади булки играеха хора само с песнетите си, които ги пяха. Които по-знаят, испеят първите, другите повторят подере им. И тъй испеят една песня, си починат малко, сетне пак са залуват на хоро и вече пеят и играят друго хоро. Понякога тропат, ихкат, когато искат. На вечерното хоро момите вече не бяха с такива «тежки примени», като на голямото хоро. Ергените идяха, наблюдаваха, си приказваха, моят да извидат да приказват с някаква мома, най-често любовницата си. Тук вече не се луяха да играят до момите, като на голямото хоро.

Из цяло село се чуваше вълшебното пеене на вечерното хоро. Като лъхне вятъра, по-силно са чува от едната страна, сетне от другата. Селото чисто, къщята нагласени, градините прекопани, равните дворови праметени. Всичкото го правеха

в събота, и в къще всичкото са чисти, са измива, всичиките са къпят, си мият главите. Никой на гости не ходи в събота, само в неделя, или на някакъв празник.

В делничен ден през деня всички работят, а вечер момите се събират на седенки. Седенките «са заклаждат» на богровичните пости, когато са свършва тежката сезонна работа. В нас на седенки ходеха сат момите. Млади булки и по-стари жени там нямаше, само «хазяйката» (стопанката), която ги наблюдава. Сидът на седенки по махлите, пак ги посещават ергените от цялото село. Идат по групи от разни краища. Момите там работят. Най-често си гласет чеиза: шият пяра на пишкирите, масите, пердите, подушките, на кърпичките за дар на сватбата. Всичкото го подплитат, или плетът отделни тентели за тях, сетня ги подшиват. Някой преде. Такива седенки видяхми ни. По рано, когато мамени седенкуваха – често предеяха. Щото всичкото, което беше в къщи, и което носеха хората, беше предено и тъкано. Щото на седенките по-рано често предеяха, любовника на момата сяда «до нейното лявото коляно», както са пее в песните. От лесната стърна ще и пречи да си върти веретеното. Работят и пеят спешални песни – за седенки.

В нашето време седенките са начеваха с пеенето вьнка, ма уж, че пеят вьтре. Са качет на нещо високо и пеят – да са чуе из цяло село, да рекът, че най хубаву пеели техните седенки. Извикат някой жена, дете по-хубаво пее, и има силен глас. Сетне тя си отива, само момите остават, чакат ергените.

Из цяло село са чуваше пеенето на седенките. Беше много романтично есента, когато природата, в която е потънало селото, е още жива. Над селото, над баиря на изток изгряваше един голям месец, надникнал над селото. Често са чуваше една от най обичаните песни за седенки: «Денкимо, мехиченкимо». Един ерген пита прекрасната месечена: «Денкимо, мехиченкимо! Ти като грееш високо, високо и нашароку. Виждаш ли село село Габрово, Габрово, село Търново? Кладът ли моми седенки? Кладът ли, седенкуват ли? Сядат ли любви при любви, при мойто любви – кой сядат?». Една красива, бавна песня с удивително съдържание, с голяма носталгия към селото.

Бяхми още малки, когато имахми в селото седенки и хора. Сетне вече разбрахми, че снни българи, и са отличавами от съседните молдовани, и от руските учителя. Знаехми още, че снни кортенции са удивлявахми, що пейми за Габрово. Неочакван отговор получил от една моя приятелка от Тараклий. Тя каза, че нейната «уйна» била от Кортен, и те биле преселници от Габрово. Имаше и други наши песни, които са познавах, че ни са наши по някакви чужди думи. Ма повечето наши песни бяха с нашия кортенски диалект. Имаше и в нашите кортенски песни някакви стари думи с забравено вече значение, някои от тях и мамени не ги знаеха. Такива като жалната песня за Вида-вдовица, останала с девет сирака, която са чудела и маела, какво да стори-напрви - да си сираци изгледа. Най малката й Тодорка са решава на самопожертване, тя предлага на майка си, да я продаде на пазар-панаир, на роботърговците - «черноморските банджии».

Неска е, мамо, петък,
Утре е, мамо, събота.
Да раним рано в събота,
Ти мене, мамо, събуди -

Да ми главата умиеш,
Да ма на ситно уплитеш,
На ситни плитки момински.
И да ма на пазар изведеш,
В Черномор на пазарите.
Ще има, мамо, ще има,
Да си сираци изгледаш.

Думата «банджии» намерях само в източно-иранските езици – бандак било роб, свързан чилиак. В индийските духовни практики – има бандхи, нещо свързано.

Другата непозната за нас дума беше «ябанджии», която е по известна в България – чужденци. Тя е известна и в Турция и други източни народи чак до Индия. Тъй казват и досега на гърците, щото първите колонисти от тях биле ионийците, които живееле до источните народи. Те им казвали яван, или яванджии. Има и други интересни архаични думи, което са предмет на специално изследване.

Нашето село е създадено в началото на ХХ век, в 1909 година, когато за младите кортенски семейства хванало да не стига земя. Нашите бабени и дядове от двете стърни са преселиха тук, в нашето родно село – Тутована-Викторовка. където са намериха тети и мама и се родихме вече ни. Тук нашите завареха молдовански семейства с техните къщи тук-таме построени. И селото са казвало Тутована, и досега тъй му казват в съседните молдовански села. И кортенците му викат Тутована, и нас на знаят като тутованци. Щото едно време земята била на какъвто си румънски помещик Тутован, от румънския жудец Тутова. Сетня станала на други, някой си гърцки владетел по името Виктор. Той продавал земята на нашите кортенци с малко по-ниска цена с условие, че селото ще носи неговото име. Но само в късното съветско време, вече когато Съюза начена да са разпада, разрешиха да са измени названието. И селото хвана официално да са казва по иметото на този помещик - Викторовка.

Нашите българи си купуваха тогаз земя организирано, и един от организирите бил нашия роднина от мамена род – дядо Колю Шишков. Тъй казваше свяко Иван Танурков, мъжът на леля Пена, по-малката сестра на майка ни. В първата перепис на населението на Кортена (1835г.) от руските власти, също са казва за един Колю Шишков, който помогал от стърната на кортенците на властите. По всяка вероятност е Колю Колевич Шишков, който е фиксиран в переписа на 1854 години. Ма той бил тогава, както са пише, вече «старик», значит, тос дядо Колю Шишков, дето е един от създателите на нашето село, тря да е бил неговия син, или внук.

В румънското време, което са начена в нас, Бесарабията, в 1918 година, още по не стигаеше земя за младите семейства. Румънските власти предлагаха на нашите българи работа в Америка, и много отидаха да се търсет късмета през океана. Само от Кортена имало повече от 30 семейства. Почти всичките хора от нашето село имат роднина в Америка.

Мамените родители, дядо Руси Захарив Шишков (1900-1978) и баба Мария, и те тръгнали към Америка. Макар, че имали в Кортена и къща, и талика с коне и

друго - всичкото продали. Когато отивали, мама била на 4 години, както тя казваше, пак леля Пена – на 2. Мама много тежко прекарала пътуването през океана. Особено когато водата не била спокойна. С тях била баба Соня (Соня Люленова Минчева), по-малката бабена сестра на 17 години. Тя разказваше, как са мъчала мама по пътя, тя са грижала за нея, мислели, че ща я загубят.

С бабени биле една друга по далечна наша роднина, бабени Петровчани Шишкови, семейството на братовчеда на дядо Руси, с които са почитаха всичкия си живот. И още един ерген от другите наши роднина, синът на дядо Коля Шишков, организаторът на нашето село - Захария Шишков. Всичките са върнаха от Америка, само той останал там, в Бразилия. Баба Соня жалееши, че са върнали назад, там бил и дядо Стефан Яламов, с който са залюбели още там. Там щели да са вземат, и да живеят хубаву, като и другите наши българи, останали там.

Когато стигнали в Америка, направели снимка за тук, да я изпроводят на роднините си в Кортена. И ни я имаме, снимката, баба Соня ми я даде. Тя е за нас, като нещо сакрално. Снимка е тук в сборника. От лявата стърна са баба Мария и дядо Руси още млади, долу до тях - мама още малка и още по-малка леля Пена. От лесната стърна – бабени Петровчани с техните деца. Пак най откряя горе – тоз ерген, дето остана в Америка – Шишков Захари Николаевич, за сътбата на който нищо не знаем.

Като стигнали в Америка, много са удивили, като чули "Фок!" (Огън! По румънски) - бразилците нещо взривавали. Както казваше дядо Руси, рикле:

- От румънци бягами, и пак при румънци стигнахми!

Нашите леко са научаха да приказват по-португалски, щото той много е близък до румънския, пак те го знаеха. Приказваха по-португалски до края на живота си. Когато трябваше да кажат нещо, да ни го разбярем внуците, си обръщаха приказката по-португалски. Те често са сбираха в бабени роднината, идяха и от другите села. Често идеше брат на дядо Руси - дядо Савю Шишков с жена си от Лека (Антоновка). Идеха и от Кортен, и от Стояновка, там сега работи като директор на школата внуката на дядо Савя – Мария Савелевна Шишкова. Идеха, си распрегнат конете, си приказва, пеят народни песни.

Мама по-малко помнеше за Америка, и по малко знаеше португалския, ма нещо си вспоминаваше. Разказваше, как са стреснала един път от черен чилиак. Той я успокаивал, и й викал: «Ай ми нинья, куйтадинья!», и казвал да ни са страхува от него, че са кълне с кръста си на вратъ: «Кон су пикада, кон су пикада!». Когато в нас са наченаха бразилските сериали, първия беше "Рабыня Изаура". Всичкото село го гледаше и обсъждаваше. Там все са казваше за "фазенда", пак не се разбираше ко е то. "Фазенда-фазенда, пак ко й то не мойш да разбереш!" – не знам кой каза. Пак мама пита: "Че ко, не знайти ли, който фазенда?"

Дядо много разказваше за Америка. По късно разбрахме, че то било в Бразилия. Той там работял на кофейните плантации, и на други места. Много дивеч имало там. Големи риби луели. Дивите буги ги плашели и вкарвали в открити вагони на влака. Давали им хубави пари и навреме, всяка седмица. Гато си дошле, вече биле хубаво облечени и обути с интересно облеко и обуца, казваха хората. Пак отидаха съвсем нищи-бедни.

Макар, че си взели по една бухчичка от родната земя, бабени са върнаха от голяма носталгия. Тя беши характерна и за другите наши българи, останали там. Те писаха на роднината си, че искат да са върнат, макар да бъдат заровени в родната си земя. Тъй пишеш брат на всяко Иван, мъжът на тетювата сестра, леля Мария. Те живеяха редом до нас. Тъй не можи да са върни, тоз чилияк! Нямахми никакви дипломатически връзки с Уругвай, и той, чичо Минчо Бахов му ше името, не можи да са върни. Пишеш вече неговия син от Монтевидео – Педро Бахов, вече по-испански. Ни най-напред, ни разбирахме писаното му, сетне аз, като хванах да уча испанския, разбирахме всичкото, което пишеше. Той също е много близак до молдованския или румънския език, пак ни тук го знайми. Много леко го научах по таз причина.

Когато нашите са върнали от Америка, живели в Кортена няколко време при по-големия дядовия брат. "В чичови Борисиви", както казваше мама. Сетне си купели земя в Тутована и са преселили.

По-големия ни дядо, тетюва тейко, – дядо Левтер беше участник на Първата световна война, от която си дойдо като унтер офицер с Гергиевски кръст. Те не ходели с баба Ана в Америка. Ма там остана неговия брат Петър Пейков, който бил свещеник на нашите българи в Сан Паоло. Той имал все два сина, както и дядо Левтер, с същите имена, като тети и чичо Колю – Иван и Николай. Те идяха в Кортена. като туристи в съветското време, и са знаеха с тетюви.

Тетювити родители по-рано биле преселени в селото ни от мамените. Дядо Левтер умрял още до сватбата на нашите родители, баба Ана в гладь умряла (1946). Тъй, че ни не ги знаехми, само си ги представлявахми по разказите и карточките. Баба Ана била с големи синкави очи и бяло лице и чарвени старни. На нея мязаха тети и по-малката му сестра – леля Пена. Баща й на баба Ана, нашия пращядо Танас Калоев, бил герой на опълчението.

Евтия Пейкова

СТЕРЖЕНЬ ЖИЗНИ

Анна Пагур

Сегодня в жизни два контраста:
Холодный лёд – горячий пламень...
И всё же, помни: - жизнь прекрасна!
Тебе подарена ВЕКАМИ!
У каждого свой стержень жизни.
Вокруг вращаются года.
Коль стержень прям – ты тоже выше!
Крив он... - и ты кривишь тогда...
Случайность – необходимость даже!
Ничто не происходит вдруг!
Это закономерность та же –
Виток спирали – новый круг!
Чуть выше и прямее, может,

Начало есть, а, значит, и конец...
Жизнь, что спираль. Похоже,
Всё повторяется и ... исчезает наконец...
Пока поймёшь – года уходят, -
Что в жизни некогда играть.
Теряешь там, где все находят.
Находишь там, где нечего искать...
И всё же, помни: - жизнь прекрасна!
Тебе подарена веками!
Ты не прожги её напрасно!
Оставь о ней потомкам память!

ЛЕКАРСТВО ОТ ЛЮБВИ

Анна Пагур

От любви - лекарство, -
Говорят, любовь другая...
Излечить любовь? –
Коварства злейшего не знаю!..
Нет! Не может стать
Обузой любовь!
Она лишь может спать...
И... просыпаться вновь!
Спит же, между прочим,
По причинам разным: -
Добрым, и, не очень,
Чаще - безобразным...
Если душа плачет –
Судьба тому причина.
Сон любовь запрячет,
Чтоб тлела как лучина...

ПОЗДРАВЛЕНИЕ

За 185-годишнина на с.Тараклия, Кантемирски
район, от Етнофолклорен ансамбъл «Въгленче».

От сърце желаем да сте здрави,
Да сте винаги корави!
Слънце, дъжд навреме,
Че да никне добро семе!

Мир, късмет и доброта!
Много хубави деца!

Да ни радват с топлота,
Да са с български сърца!
Нашите приятели –
Журналисти и писатели,
Поети, учени разни
Пращат ни поздрав за празник!
Да ги каниме за Храм, -
Ще се пукнеме от срам...
Май станахме сиромаси,
Празнуваме със празни маси...
Във совхоза стари хора
Работили са до скоро...
Чак директорите двама
И примара пари нямат...
Пенсиите за есен
Дават сега чак във мая...
Жени се младежа късно,
Деца не бързат те да правят...
Празна ѝ детската градина,
Школа няма откога...
Сто и осемдесетпетата година
Срещаме я със тъга...
Нека всеки да си мисли: -
От кого какво зависи?
Че на сто и деветдесетте
Селото да оживей!
Всяка къща с детски глас
Да зарадва всички нас!
Че при баба и при дядо –
Не е страшен никой дявол!
Кога село ще ѝ на двеста
Храма да ѝ по-весел!
«Въгленченца» до едно
Да си тропнем на хоро!
Нека всеки здрав да бъде!
Ако иска – с нови зъби!
Със деца и свои внуци –
Всички да се срешнем ТУК СЕ!

*02.06.1996 село Тараклия
Храм на селото.
Анна Пагур*

1. КОЛЕДЕН РЕПЕРТОАР

ЧУЛИ СМЕ ТА, СТАР СТАРНИНЯН

Милю Делижан 23.02.1915 - 2004

с. Тараклия, Кантемирски район,

Записала Анна Пагур в 1993г

Чули сме та, стар Старнинян,
Стани, Нине, Господине!
Чули сме та, та й сме душе!
Стани, Нине, Господине!
Чули сме, та, стар Старнинян!
Стани, Нине, Господине!
Стар Старнинян, чут буйлерян,
Стани, Нине, Господине!
Ут де събра тва имани?
Стани, Нине, Господине!
Тва имани – сребро и злато?
Стани, Нине, Господине!
Утгуваря стар Старнинян:
Стани, Нине, Господине!
Приз гудина буйлук беши,
Стани, Нине, Господине!
Чи насипах девят хамбаря,
Стани, Нине, Господине!
Девят хамбаря с желту житу!
Стани, Нине, Господине!
Чи си налях пет миханя,
Стани, Нине, Господине!
Пет миханя с ройну вину!
Стани, Нине, Господине!
Дади Госпуд тъз гудина
Стани, Нине, Господине!
Тъз гудина катлък беши...
Стани, Нине, Господине!
Чи прудадах девят хамбаря,
Стани.ю Нине, Господине!
Девят хамбаря с желту житу.
Стани, Нине, Господине!
Чи прудадах пет миханя.
Стани, Нине, Господине!
Пет миханя с ройну вину.
Стани, Нине, Господине!
Ут там събрах тва имани,

Стани, Нине, Господине!
Тва имани – сребро и злато!
Стани, Нине, Господине!
На здрави ти й, стар Старнинян,
Стани, Нине, Господине!

Буйлук – много реколта
Михани - съдове за вино
Катлък - малко реколта

СУРВА

Куманова Елена Минаевна 1932
с.Валя Пержей
Записала внучката и
Куманова Василиса Ивановна 14.01.1989

Седнала и мума Наташа
На брат си риза да шие,
Ризата й гудинишката,
Седнала и не я душила.
Седнала да я душива, - 2
Във чиста свита Ниделя.
Из пътя турци вървяха
И все на Наташа думаха: -
Наташа, мума хубава!
Я, излез, излез, Наташо!
Пугледай долу й нагоря, -
Какъв са й събор събралу!
Сред селу и сред мигданя!
Излези Наташа, пугледна,
Скору са й назад пувърна
И на майка си думаши:
Аз шида, мамо, шида!
Майката Наташа ни пусна,
Наташа мама ни слуша,
Ублечи гярдан примяна
И утиди на мигданя...
Й ой нати здрави, момниле!
И на тойта майчица!

КОЛЕДНА ЗА МОМА-2

ДОЙНИЛЕ, ДОБРУЛЪО, МАЛКА МУМА

Мария Ивершин 02.05.1027 – 28.06.2017

с.Тараклия, Кантемирски район

Пяли: Оксана Чауш и Наташа Цуцуюну

от Етнофолклорен Ансамбъл «Въгленче» с. Плопи, Кантемирски район

записала Анна Пагур 29.06.2007

Сяла й мума ран бусиляк-
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Кък гу й сяла ни убиждала.
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Куга утиди да гу види –
Дойниле, Добрульо, малка мума!
То ни й било ран бусиляк,
А най било сребро й злато!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Викна Добра, та й заплака:
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Упустялу й сребро й злато...
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Куга ни е ран бусиляк!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Мълчи, Дойно, нидей плака!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Тук жь минат златарджии,
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Златарджии, куюмджии!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Жъ ти кувът куван кулан!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Куван кулан ду мишници!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Жъ ти вият вити гримни,
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Вити гримни ду лахтети!
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Жъ ти леят златян пръстян
Дойниле, Добрульо, малка мума!
Златян пръстян ду нихтети!
Дойниле, Добрульо, малка мума!

ХЕЙ, ДАНЕ, КУЛАДИ ЛЕ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

У Данюви свещи гурет,
Хей, Дане, Кулади ле,
У Данюву рамну дори,
Свещи гурет, хора гълчет.
То да й хора кату хора –
Те са бяле калесници,
Да калесат млади Даня,
Да утиди в долна зимя!

БЯЛ МАНАСТИР

Дядо Милю Делижан (23.02.1915 - 2004г),
с.Тараклия, Кантемирски район

Срид мурету й бял манастир
В манастира й сички свитци.
Наред, наред наридени
На тарпеза й куприняна.
Кък си сидът, идът, пият, -
Речом пу реч, - пуфаля са,
Пуфаля са свити Георги: -
Ут малък бях, йовци пасях,
Йовци пасях, йовци гледах!
Чи изгледах идно егни –
Идно егни – нящу егни,
Срибром юста, златом руга!
Юбрум давам, да гу кадът,
Да гу кадът на свитаго,
На свитаго, свити Георги!
Пак си сидът идът, пият...

ПУФАЛИ СА МЛАДИ ДАНЮ

Иванов Василий Степанович 28.09.1930 – 03.03.2011
Роден в с.Чийший, Болградски район
Записала Анна Пагур в с.Викторовка, Кантемирски район

Пуфали са млади Даню,
Младиле, Данюле Дан вайвода!
Чи си държи държовници
Даниле, Данюле, Дан вайвода!
Де гу зачу самудива

Даниле, байниле, Дан вайвода!
Самудива сама йоди,
Даниле, Даниле, Дан вайвода!
Чи ютиди ю в Данюви,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Чи пуулопа, ем пувика:
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Я, йзлез, излез, Дан вайвода!
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Чи излези млади Даню,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Ютгуваря самудива:
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Куту държиш държувище,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Държовище, зимувище,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
На мене дял оставиш ли?
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Ютгуваря млади Даню:
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Ой та й тебе, самудива!
Даниле, байниле, Дан вайвода!
Яз на тебе дял юставях -
Даниле, байниле, Дан вайвода!
На гурътъ вишината,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
На вудътъ й дълбината,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
На зимета ширината,
Даниле, байниле, Дан вайвода!
На здрави ти й, млади Даню!
Даниле, байниле, Дан вайвода!

ПРИПАДНАЛУ Й ТЪВНА МЪГЛА

Васил. Иванов 28.12.1930 – 03.03.2011

Роден в с. Чийший, Болградски район, Одеска област, Украина

Записала Анна Пагур в с.Викторовка, Кантемирски район

Припадналу й тъвна мъгла.
Долна ми, рамна ми Румалия!
То ни й било тъвна мъгль
Долна ми, рамна ми Румалия!
Най и било добър юнак,

Долна ми рамна ми Румалия!
Дубър юнак с дубра коня,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Пудир тича милна му буля:
Долна ми, рамна ми, Румалия!
Стой, пучакай, драгинкульо!
Долна ми, рамна ми Румалия!
Имам дума да ти думам,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Й ощи юка да та юча!
Долна ми, рамна ми Румалия!
Ти кугату тамка идиш –
Долна ми, рамна ми Румалия!
В долну селци, в горнь мъйла,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Тамка има дур три муми!
Долна ми, рамна ми Румалия!
Куюту щии кон пуеми,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Тва и твойта милна систра,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Куюту щии силям земи,
Долна ми, рамна ми Румалия!
Тя и твойта пусестрима!
Долна ми, рамна Румалия!
Куюту ща й ф йочи гледа,
Долна ми, рамна й Румалия!
Тя и твойта либовничка!
Долна ми, рамна ми Румалия!

КОЛЕДНА – КОГАТО ВЛИЗАТ В ДВОРА

Васил. Иванов 28.12.1930 – 03.03.2011

Роден в с. Чийшии, Болградски район, Одеска област, Украина

Записала Анна Пагур в с. Викторовка, Кантемирски район

Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Чи ти идът добри гости,
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Добри гости кулидари,
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!,
Кулидари, момци млади

Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Кулидари, момци млади!
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Луди-млади, се ергени!
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Кулидари луди-млади!
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!
Юттури ни златни порти,
Стани, стани, Нено!
Стани, юттури ни!

**СЛЕД КОЛЕДНИТЕ ПЕСНИ, КОГАТО ЗАВЪРШВАТ
ДА КОЛЕДУВАТ, ПЕЯТ «БАШКА» - ОТДЕЛНО:**

Васил Иванов 28.12.1930 – 03.03.2011

Роден в с.Чийший, Болградски район, Одеска област, Украина

Записала Анна Пагур в с.Викторовка, Кантемирски район

Колку звезди в синюту нибе –
Толкуз здрави в тази къща!
Ти, рой, рой, момниле,
Малка й момниле!

Четата й с пу осям яргеня –

4 – пеят, 4 пувтарят.
Един от тях чите прид куната урок за славени.
На негу му дават кравая.

КОЛЕДНА

Елена Динкова (17.02.1958),
с.Кирсово, Комратски район, АТО Гагаузия

Вида мома болна лижеши
Видульо, момниле, Кулалиле!
Болна лижеши и кръст държеши
Видульо, момниле, Куладиле!
Стани, Видо, стани, синко!
Видульо, момниле, Куладиле!
Чи ши идът добри гости,
Видульо, момниле, Куладиле!

Дубри гости куладници!
Видульо, момниле, Куладиле!
Вида на мама на Вида дума:
Видульо, момниле, Куладил, е!
Пудпраши си бели ръкафи
Видульо, момниле, Куладиле!
Да замесиш бялу тисто,
Видульо, момниле, Куладиле!
Да наточиш привит кравай,
Видульо, момниле, Куладиле!
Чи щипи додат добри гости,
Видульо, момниле, Куладиле!
Чи ща дарет с дубра дарба!
Видульо, момниде, Куладиле!
Дубра дарба сребро й злату!
Видульо, момниле, Куладиле!
Да даде Госпуд млогу здрави!
Видульо, момниле, Куладиле!
Пълни двори с бели агънца!
Видульо, момниле, Куладиле!
И тъз гудина и с жълту житу!
Видульо, момниле, Куладиле!
Пълни къщи сас дичица!
Видульо, момниле, Куладиле!
Колкуту звезди в ясну небе,
Видульо, момниле, Куладиле!
Толкуз здрави в тази къща!
Видульо, момниле, Куладиле!
Бати Илия! Пудкуви магариту!

КОЛЕДЕН РЕПЕРТОАР

Васил Иванов 28.12.1930 – 03.03.2011,
роден в с.Чийший, Болградски район, Одеска област, Украина
Записала Анна Пагур в с.Викторовка, Кантемирски район

Кон си знаи, кон юздаи, Куладиле!
Юсидла гу с синю сидло, Куладиле!
Припаса гу със два смока, Куладиле!
Чи си метна дясна нога, Куладиле!
Дясна нога, тънка нога, Куладиле!
Чи ютиди тук надолу, Куладиле!
Тук надолу в равну поли, Куладиле!
Да си луви дребна лова, Куладиле!
Дребна лова - ирибичка, Куладиле!

Ни найдело дребна лова, Куладиле!
Най найделу идно дърво, Куладиле!
Едно дърво, стулувату, Куладиле!
Стулувату триж клунату, Куладиле!
На дървоту дур три птици, Куладиле!
Дур три птици, три свитици, Куладиле!
Царску момче кон връзпира, Куладиле!
Кон връзпира, лах юбира, Куладиле!
Да си стриля дур три птици, Куладиле!
Дур три птици, три свитици, Куладиле!
Ютгварят дур три птици, Куладиле!
И ой, та й тебе, царску й мумче, Куладиле!
Ни връзпирай ранян коня, Куладиле!
Ни юпирай лак и у стриля, Куладиле!
Да стриляиш дур три птици, Куладиле!
Дур три птици, три свитици, Куладиле!
Дур три птици, три свитици, Куладиле!
Нас най пратил вишан Госпуд, Куладиле!
Да фърками на високу, Куладиле!
Да гледами на шароку, Куладиле!
Как убича син баща си, Куладиле!
Син баща си, жена мъж си, Куладиле!

2.НА СУБАТИ

СЪН СЪНУВАХ

Жера Пейкова (10.01.1922- 24.01.1999г).
с.Викторовка, Кантемирски район
Анна Тодорова 19.04.1934 -29.06.2012
с.Тараклия, Кантемирски район
Занфирова Мелания (10.06.1915 – 09.06.1994)
с.Тараклия, Кантемирский район

Сън сънувах, сън сънувах,
Сън ми казува,
Чи Суфия, чи Суфия
Черна пучерняла...
Чи Суфия, чи Суфия,
Черна й пучерняла...
Йоди чума, йоди чума,
Йоди, хем юмаря...
Ни юмаря, ни юмаря

Дету за юмаряни,
Най юмаря, най юмаря
Дет не й за юмаряни...
Чи юмури, чи юмури
Идин син на мама...
Йоди мама, йоди мама,
Йоди и хем плачи...
Де да гу мама,
Де да гу мама,
Де да гу зарови?
Чи гу зарови, чи гу зарови
В двора пуд крушата...
Да му йоди, да му йоди
По-честу на гости...
Ката сутрян, ката сутрян: -
Добру ти утру, синко!
Ката плання, ката плання: -
Добър ти ден, синко!
Ката вечар, ката вечар: -
Добър ти вечар, синко!
Я, йла да йдем, я, йла, да йдем,
Да йдем, хем да пием!
Ютгуваря, ютгуваря
Идин син на мама:
Кък да мале, кък да стана,
Куту крака нямам?
Крака нямам, крака нямам –
Диван да ти сида...
Изик нямам, изик нямам,
Силям да ти и аз дам...

В СЪНЯ БЪЛНУВАХ

Анна Годорова 19.04.1934 -29.06.2012
с.Тараклия, Кантемирски район,
Жера Пейкова, 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

В съня сънувах, мани, мо,
В съня бълнувах
В събуга вечар, мани, мо,
Срищу ниделя.
В събуга вечар, мани, мо,
Срищу ниделя...

Чи си имами, мани, мо,
Чи си имами
Горни градинки, мани, мо,
Горни градинки...
Горни градинки, мани, мо!
Горни градинки.
Фаф градинкити, мани, мо,
Фаф градинкити
Дур три каръка, мани, мо,
С сякаво цвети.
Дур три каръка, мани, мо!
С сякакво цвети!
В първия карък, мани, мо,
В първия карък
Зилен бусиляк, мани, мо,
Зилен бусиляк!
Зилен бусиляк, мани, мо,
Зилен бусиляк!
Втория карък, мани, мо,
Втория карък -
Турски кадънки, мани, мо,
Турски кадънки!
Турски кадънки, мани, мо,
Турски калънки!
Третия карък, мани, мо,
Третия карък –
Аляну цвети, мани, мо,
Аляну цвети!
Аляну цвети, мани, мо,
Аляну цвети!
Аз гу пуливам, мани, мо,
Аз гу пуливам,
Пък то се вехни, мани, мо,
Пък то се вехни...
Пу туй пузнавам, мани, мо,
Пу туй пузнавам,
Чи щи да юмра, мани, мо,
Чи щи да юмра...

ЦИГАНКИ ИЗ СЕЛУ ХОДЯХА

Жера Пейкова, 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Циганки из селу ходяха,
Ут къща на къща ходяха...
Ю в Стуянуви утидаха – 2
Стувянувата майчица,
Тя на цигани думаша: -
Циганки, черни й умразни!
Ви кату из селу ходити
Чи ви нямати ли, циганки?
Нямати ли билки-разделни?
Раздельни й ощи й умразни?
Ви да ми, холам, дадети,
Да си булката пусипя, - 2
Зам да я Стувян намрази... - 2
Те и циганки думаха:
Бабу мо, бабо, Стувенце!
Имами, бабо, имами!
Ни ша ти, бабо, дадеми...
Яку би да на литисаш...
Те и, циганки дадаха... - 2
И тя ги, баба литиса...
И те си, циганки утиваха...
Кату ут портити излизаха – 2
Айга и Рада, ут де иди?
Със стомна за уда ходяла,
Със тежки бели бакъри... - 2
Със писана кубилица...
Хубавва Рада й весяла,
Усмяна й разхуртувана – 2
Циганки черни й умразни,
Ина си друга думаха: -
Мър, каква й булка хубава! – 2
Усмяна й разхуртувана! –
Мър, хайдити, да и кажим!
Те и циганки казаха: -
Булка, ма, булка хубава!
Куга си легниш дувечара,
Да си мястуту приминиш!
Тоята. булка, свикърва -2
Тя иска да та пусипи,
Да та със Стуян раздили...

То, кату са и мръкналу,
Рада Стувяну думаша:
Стувене, първу първаву:
Колку сни двама жувели! –
Мястуту ни сме минили –
И тъз вечар, хай да са миним!
Те си мястуту миниха,
И си легнаха й заспаха...
Стувянувата майчица,
Тя ю в темноту ювлези – 2
Чи си Стувяна пусипа...
Сутрян, кату да стават:
Польвян надолу се Стувян – 2
Польвян нагоря – пьстър смок...
Тя ни гу Рада да остави...
Ката му вечар ходяла – 2
Прясну му мляку носяла...
Стувян на Рада думаша: -
Мър, стига, Радо духадя,
Прясну ми мляку дунася...
То ни е, Радо, ют тебя,
Я, най и, Радо, юд мама... - 2
Да рчеш на мама да доди,
Да доди, да са прустими...
Рада при майка им утиди
И на майка си думаша:
Я, иди, мамо, я иди! –
Стувян та вика да утидиш... - 2
Да утидиш, да са прустити...
Тя при Стувяна ютиди...
Кату вратата юттори –
Стувян мами си думаша: -
Я, ела, мамо, по-близу...
Я, ела, да са прустими...
Тя кату утиди по-близу – 2
Той на гърба и са фърли...
И я приз кръста припаса...
Припаса, та са навъртя – 2
И я за стърна юхапа,
И на майка си думаша: -
То ни е, мамо, уд никуго – 2
Я, най и, мамо, ют тебя...
Хай, да ма носиш из селу,
Приз цялу селу да миним – 2

Да видат, мамо, хората -
Како и чуду излялу,
Чи ти ми беши душманка...

ИЗНИКНАЛУ ДЪРВО ДАФИНУВУ

Гургурова София Петровна 25.09.1939 – 02.04.1922
с.Викторовка, Кантемирски район турско робство

Изникналу й, мамо,
Дърво дафинау, - 2 пъти
Дърво маслинау,
Пуд дърво сидеши
Михаль ми вайвода
Сидеши и пиеши
С негувти другари
Чи кой му й рубиня?
Станка му й рубиня – 2 пъти
Станка му й слугиня.
Тя му слага й дига,
И вину му залива.
Ют польвян надолу
Ройну бистру вину.
Ют пуввян нагоря
Нейни бистри сълзи...
И пак са вардяши
Да ни я видяши...
Той кату я видя,
Михаль ми вайвода,
Той на Станка дума:
Станке мо, рубиньо
И вечно слугиньо!
Зако плачиш, Станке?
Що си сълзи рониш?
Нали знаиш, Станке,
В глазната гудина
Яз ни та зех, Станке,
Зорлам ут баца ти – 2 пъти
Зорлам ут майка ти...
Я най та зех, Станке,
В глазната гудина – 2 пъти
За идин шиникъ житу – 2 пъти
И пуввина прусо...

ЗАГУКАЛА МИ Й ГЪЛЪБКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Загукала ми й гълъбка
В Стуюнуви прид вратата,
На ино дърво букуву.
Стуян гълъбки думаша:
- Гълъбке, сива гълъбке,
Стига ми гука, гълъбке!
Ни ми ли стига, гълъбке,
Дету съм дувец устанал?
Станалу и девят гудини,
С девят клетки сярака?
Гълъбка дума Стуюну:
- Стуене, холам, Стуене!
Аз ни съм сива гълъбка -
Аз най съм тойта булка!
Меня ма Госпудь пруди
Аз да ти кажа, Стуене,
Ужини са, ужини, Стуене!
Жина са жилей, Стуене,
Девят ми цели мехица!
Пък ти ма жилия, Стуене,
Девят ми цели гудини!
Ужини са, ужини, Стуене!
Да си прибяреш дицата!
Да ни ходят голи и боси,
Да ни ходят мили-недраги,
Дрипави, низакърпани,
Рохави - невчесани!

МЛАД ДУВЕЦ С ДЕВЯТ СЯРАКА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Устанал и Димчу млад дувец,
Млад дувец с девят сярака.
Чуди са Димчу, май са
Како да праи, да стори -
Да си сяраци изгледа!
Чи той са Димчу пристави

При бея, при буйлеряна,
На девят ми цели гудини
За девятстотян рупуви.
Чи те са, холам, минали
Девят ми цели гудини.
Душло уреми на разчитани -
Той ни гу бея разчита!
Димчу са чуди и май:
Кък да си дома утиди?
Ша гу сяраци пусрещнат -
Голички и босички!
Чи му са ума науми -
Чи има уйчу - хайдутян!
Чи са изясну изпрувикна:
- Уйчо ле, ти мамян братко,
Аде си, уйчо, да додиш!
Ти да ми, уйчо, пумогниш –
Да си парити ютзема -
Ут бея, ут буйлеряна!
За девят цели гудини -
Девятстотян рупуви!
Утде гу зачу уйчу му -
И той при Димчу утиди -
И му парити утзе,
Ут бея, от буйлеряна.
Димчу си в тях утиди!

УСТАНАЛА Й ВИДА ДУВИЦА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Устанала е Вида дувица,
Дувица с девят сярка.
Чуди са Вида, и май са -
Како да стори, да праи -
Да си сяраци изгледа!
Най-манинката Тудорка,
Тудорка девятгудишна,
Тя на майка си думаши:
- Марь мамо, мари мила мамо!
И туй ли да та науча?
Неска и , мамо, петък -
Утря и , мамо, събута.

Да раним рану в събута -
Ти меня, мамо, събуди
Да ми главата умииш,
И да ма ситноу уплитеш -
На ситни плитки мумински,
И да ма на пазарь завидеш,
В Черномор на пазарити.
Чи са изясно изпрувикни:
- Слушайти малу и гуляму,
Чи каква и мума хубава!
Хубава за прудагани,
Скъпа и за купувани!
Койту ми пари начите -
Хиляда и седямстотян -
Той си Тудорка ша ютземи
Тудорка девятгудишна!
Те ша та, холам, зачуят
Черноморските банджии
И ша парити начитът -
И меня, мамо, ша земат!
Ша има, мамо, ша има
Да си сираци изгледаш!
Чи я майка ѝ послуша
И ранила рану в събута,
Чи ѝ главата умила
И я на ситну уплела,
На ситни плитки мумински
И я на пазарь завела -
В Черномор на пазарити.
На край са пазарь запряла
И са изясну изпрувикна:
- Слушайти, малу и гуляму,
Бре, каква ѝ мума хубава!
Хубава за прудагани -
Скъпа и за купувани!
Койту ми пари начите -
Хиляда и седямстотян, -
Той си Тудорка ютземи,
Тудорка девятгудишна.
Те са я зачули
Черноморските банджии,
Чи парити начели
И си Тудорка утзели,
Тудорка девятгудишна...

ДОБРА УТ ДРУГУ СЕЛУ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Мама си Добра пусгуди, - 2
Млогу я далеч ютдади - 2
Приз девят сяла, в дисету – 2
Приз девят гури зилени, - 2
Приз девят юди студени ... - 2
Гату си Добра ютиди – 2
Гату си ю в тях ювлези – 2
Синкити болни легнали... - 2
И тя ги, Добра гледала – 2
Гледа ги, Добра й варди ги... - 2
И Добра болна легнала, - 2
Нея я никуй ни гледа... - 2
Ют де са Караджа завърна – 2
Добра Караджа думаша: -
Караджа, първу жинилу! – 2
Я, иди, любе, я, иди! – 2
Моята майка дувиди! – 2
Да ми юдица пудаде – 2
Юдица, колку й лъжица! – 2
Да си юстата разквася – 2
Да си сърцету разсладя! – 2
Караджа Добри думаша: - 2
Добрульо, първу винчилу! – 2
Тоята майка й далеку, - 2
Нащи гробища по-близу...

МАМА НИ МА ДАДИ НА ПЪРВУ ЛЮБИ
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Да са прувалиш, манимо,
Да са прувалиш...
Да са прусенниш, манимо,
Да са прусенниш...
Га ни ма дади, манимо,
Га ни ма дади
На първу любви, манимо,
На първу любви...
Я, най ма дади, манимо,
Я, най ма дади-

На най сетнугу, манимо,
На най-сетнугу...
Я, най ма дади, манимо,
Я най ма дади
На Ивануша, манимо,
На Ивануша...
На Ивануша, манимо,
На Ивануша.
На пиянуша, манимо,
На пиянуша...
Ката ден ходи, манимо,
Ката ден ходи,
Ходи се да пие, манимо,
Ходи се да пие...
Пие й прупюва, манимо,
Пие й прупюва –
Синкуту прупи, манимо,
Синкуту прупи...
Бащянту имани, манимо,
Бащянту имани...
Куне й талики, манимо,
Куне й талики...
Хамбари със житу, манимо,
Хамбари със житу,
Хамбари със папурь, манимо,
Хамбари със папурь...

УСТАНА ЛЮЛИ-АНКА СЯРАЧИ

Жера Пейкова 10.01.1922- 24.01.1999

Записала Евтия Пейкова

Устана Люли-Анка сярачи,
Биз майка и ощи биз баща.
На ина гудина и пулвина биз майка,
На две и пулвина биз баща!
При буля си и при батя си.
Че тя и буля й умряла.
Люли-Анка, клету сярачи,
Душло и Свита събута –
И тя си главата умила,
Умила, и ни са ушлела,
И грамнала огян и ливан –
Чи на гробища утиди!
Приля майка си и баща си,

Приляла ги и прикадила,
И при буля си утиди –
Приляла я и прикадила
И са над гроба ѝ надведи
И са изясну испрувикна:
- Бульо ма, бульо, миличка!
Стани, ма, бульо, уплити
На ситни плитки мумински –
Къкту си ма, бульо, плела!
Буля ѝ са ут гроба убади:
- Мари, калино Люли-Енке,
Ужени ли са бати ти?
Дуведи ли друга буля –
Мяза ли мойту мязани,
Ходи ли мойту ходяни,
Носи ли мойту носяни,
Гледа ли мойту гледани?
- Бати са, бульо, ужени,
Друга ми буля дуведи –
Ни мяза, бульо, на тебя –
Ни ходи тойту ходяни,
Ни носи тойту носяни,
Ни гледа тойту гледани!

БУЛЯ-КОШУТА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Буля Марийки думаши:
- Мари, калино Марийке,
Питай, калино, батя ти,
Що ми са сърди бати ти?
Що ни ми дума и хуртува,
Кату първата гудина,
Първата и по-сетната,
И най-сетната ниделя!
Дали ни съм му дунела,
Дунела и дукарала -
Хергеля куне храняни,
Чарда ми крави ялуви,
Сирюк руси биули?
Марийка бати думаши:
- Байну ле, бате Иване,

Защо са сърдиш на буля,
Що ни ѝ думаш-хуртуваш?
Кату първата гудина,
Първата и по-сетната,
И най-сетната ниделя!
Бати Марийки думаши:
- Марийке, сестро по-малка,
По-малка и по-глупава!
Буля ти, булка хубава,
Диня и - булка хубава,
Нющя и - дива кошута!
Вечар излиза с вечеря -
Сутряна у зора са връща -
Бели ѝ пули - сат руса,
Ситни ѝ зъби - сат трива!
(Вар.: Дива-Дивица)

ЗАПЛАКАЛА И ИРИНКА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999г.
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Заплакала и Иринка
На Ирин-Пирин планина,
На ярбанашки гробища:
- Я стани, стани, Стуене,
Да ти са уплача и укая!
Чи как ми речи майка ти:
- Ирино, влашка гъркиньо.
Махни са, махни Ирино!
Черна си на учити ми,
Черна си, кату циганка
И грапава, кату рашету!
Чи ти ми изгури мумчету,
Мумчету, сина Стуяна!
Стуян са ут гроба убади:
- Махни са, махни, Ирино!
Стига ми плака на гроба!
Душа ми беши в Рай Божи, -
Ти я заведи в джандемя,
В джандемя, Ирино, при меня

ЗАЩО МИ Е МЪГЛА НА ЮЧИТИ?

Жера Пейкова 10.01.1922- 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Пасал ми е Стуян крави-гуведа
Край селу, край харманити.
Уження Стуян за уда,
Чуди са Стуян, май са -
Де да иди, уда да пие?
В Тунджа да иди - дълбоку!
В селу да иди - далеку!
В гьоля да иди - шароку!
Чи му в ума науми -
На муминскуту кладянчи,
Дету са сбират мумити,
Мумити и ергенити!
Чи там си Стуян утиди,
Там си завари-завари,
Буля си, буля-братовца.
И на буля си думаша:
- Булю льо, бульо братувце,
Защо ми й мъгла на учити?
Дали и мама умряла,
Или и брат ми зля болян?
Буля драгинку думаша:
- Я, бре, драгинко Стуене!
Ку беши мама умряла -
За курбан шяхми да дойдим,
Ку беши брат ти зля болян -
Хабер щеш да ти изпруодим!
Тя ни е мама умряла,
И ни е брат ти зля болян -
Най-ти са й любви сгудилу!

СТАНКА-РУБИНЯ

Жера Пейкова 10.01.1822 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Изникналу й, мамо,
Тънку дърво, мамо,
Дърво дафиняну,
Сладку маслиняну!

Пуд дървоту сиди
Михаль ми вайвода.
Станка ми, рубиня
И вечна слугиня,
Вину му залюва.
Ут полвян чешата,
Ут полвян надолу -
Със вину чарвену.
Ут полвян нагоря -
С нейни бистри сълзи!
И пак са вардяши -
Да ни я видяши!
Михаль ми вайвода,
Той кату я видя,
На Станка дума:
- Станки ле рубиня,
Ти вечна слугиня,
Зако плачиш, Станке,
Що си сълзи рониш?
Ти нали знайш, Станке,
В гланната гудина,
Майка ти та дади -
За ина мерка житу,
Баща ти та дади -
За пулвина прусо!

ТУРЧАН ПРИЗ ГУРА ВЪРВЕШИ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Турчан приз гура вървешши
Дур три рубини одяши.
Първа рубиня- Тудорка
Чи тя най-напред вървешши,
Във ръце рожба държеши
Турчан Тудорки думаши:
- Тудорке, холам, рубиньо!
Фъргай си рожба ут ръце!
Тука са рожба ни носи!
Тудорка турчан думаши:
- Я, вѣй тай тебѣ, турчане!
Кѣк да си фърля рожбица?
Станалу е девѣт гудини,

Уткък съм рожба дубила,
Дубила, пък ни утбила!
Турчан Тудорки пак дума:
- Тудорке, холам, рубиньо,
Фъргай си, фъргай рожбица!
Тука са рожба ни носи!
Чи щии главата ютрежа!
Тудорка, холам, рубиня,
Тя си приз гура вървеша,
Наред дървата гледаши.
Куде й дърво аресва?
Тупола тънка и висока,
Утдолу ду горя клуната!
Разпаса пояс купринян,
И гу на дърво приметна,
Златна си люлка направи,
И си Дайменча туряла,
Туряла и залюляла,
Лична му е песня запяла:
- Неню ми, неню, Дайменчо,
Дайменчо, идин на мама!
Мама та тука устава
Куга Дивица примини (вар. кошута),
Дивица ша та накърми,
Куга дъждец прируси -
Дъждеца ша та укъпи!
Кугату слънци югреи -
Слънциту ша та пусуши!
Куга си витрец пулъхни -
Витреца ша та залюлей!
Мама та тука устава -
Да растеш и да пурастеш -
Ти гулям, синко, да станиш!
Тугава, синко, да тръгниш,
Да тръгниш мама да търсиш!
Да търсиш да я намериш!

3. СЕМЕЙНИ ОТНОШЕНИЯ

МАМА ДИЯНА ДУМАШИ

Елена Ивершин 25.12.1927 -16.02.1921)

с.Тараклия, Кантемирски район

Записала Анна Пагур в 1997г.

Мама Дияна думаша:

Яно, Дияна, Диянке! – 2

Ут кък тай мама сгудила – 2

Здрава ни тъ й видяла – 2

Здрава, Дияно, й весяла...

Дияна мама думаша:

Мър, мамо, мър мило мамо! – 2

Къту мъ питащ, жъ кажа, - 2

Жъ кажа, няма да лъжа – 2

Меня ма, мамо, Змей либи – 2

Змей либи, мамо, Змей лъжи – 2

Дияна пу пладня дуйожда – 2

Нуця пу сряднъж зайожда – 2

В мен на врата ми съ убляга – 2

И на скрипалци ми юттяга,

И на скрипалци юттяга...

И на меня, мамо, дума: - 2

Дияно, либе, Диенке! - 2

Ку ма, Дияно, излъжиш, - 2

Жъ ти гльвѣта юдрежа – 2

Къту на пили Питровчи- 2

Къту на егни Гиргьовчи...

НЕЖЕНЕН ДЕВЕР

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)

с.Викторовка, Кантемирски район

Мари, худи, бульо, думай дубро за меня! – 2

Ходяла съм, думала съм, драгинко! – 2

Пак ни дават Перпери Пенка за тебя... - 2

Тя си иска девят върви алтъни! - 2

И си иска риката прид уратата, – 2

Да си умии днес три пътя краката! – 2

И слънциту, да и грей прид уратата! – 2

Да и изсуши дур три пътя краката...

СВЕКЪРВАТА НЕ ХАРЕСВА БУЛКАТА СИ

Руса Дерменжи 14.09.1941 – 01.05.2014
с.Викторовка, Кантемирски район

Мама на Ваню думаша: -
Ванюльо, сино, Ванюльо! – 2
Парясай, сино, тъз булка – 2
Тъз булка, тъз другуселка!
Ют къкту й душла тъз булка,
Хич ми хатъра ни гледа:
На прага ми чехлители крачи,
В къщи ми прага минува... -2
На пустеля ми стъпува – 2
На възглавята ми сяда...
Ваню мами си думаша: -
Мър, мамо, мър, мила мамо!
И кът да си булката парясам,
Кой ша ми гледа лицата? – 2
Кой ша ми риди къщята?
Мама на Ваня пак дума: -
Ванюльо, сино, Ванюльо!
И аз ша ти гледам лицата,
И аз ша ти ридя къщята – 2
Сал си булката парясай...
Ваню майка си пуслуша...
Чи си булката паряса...
Мина са гудина, ина и двя, -
Лицата му са пукъсани, -
Лицата му са укъсани.
Къщята му са събарят...
Не мама лицата гледа, -
Не мама риди къщята...
Ваню са Богу укайваша:
Божниле, Боже, миличак!
Тежку му, Боже, гурко му,
Койту майка си пуслуша,
Да си булка си паряса...

ДРАГИНКО КОЛЬО!

Соня Шишкова 19.12.1938 -13.12.2022
с.Викторовка., Кантемирски район

Буля Колю дума – 2
Бе, драгинко Кольо! – 2
Бе, драгинко Кольо! - 2

Ни гледай мумити -4
В празник на хуроту – 2
Чи бяла й чарвена - 2
Чи тънка й висока – 2
Най гледай мумити – 2
В дельник на нивата – 2
Чи чикъи кък кара – 2
Или край прибира?
Нету чикъм кара – 2
Нету край прибира – 2
Болну дите бави – 2
Барим да гу бави – 2
На гърбъ си лижи – 2
С крак му люлка люля – 2
И му перчем пери: - 2
Лю-лю, на-ни, на-ни – 2
Лю-лю, да ни стани...

СТЕФАН НА СТАНКА ДУМАШИ

Ръбакова Александра 02.05 1933 – 21.06.2009

с.Викторовка, Кантемирски район.

Записала Пагур Анна Ивановна, 08.01.2006г.

Стефан на Станка, мари, думаши: -
Станкиле, булка хубава!
Станкиле, клету сярачи!
Кък сми са, Станке, ютзехми,
Станалу й девят, мари, гудини...
Ти беши клету сярачи,
Пък аз бях чузду й аргатчи,
Ют нищу нищу нямахми...
Ут нищу нищу, мари, нямахми,
В кратунка уда си носяхми,
В черапчи си я топляхми...
Пък сига, Станке, имами!
Ут сичку, сичку, мари имами!
Ут злато й сребро – най-млогу,
Сат идин кахър имами...
Сат идин кахър, мари, имами; -
Ут сърци рожба нямами...
Ут Госпудъ дарба нямами...
Станка на Стифан, мари, думаши:
Стефане, първу винчилу!
Стефане, първу кръвнилу!

Ти знайш ли, холам и помниш ли –
Фъф нащу дори шароку
Имаши дърво – йна круша,
Станалу й девят гудини
    Се цъвти й, олъм, улетва...
    Тъва й гудина, Стефане,
    Цъвнала и завързала
    Дур две ми златни със круши, -
    Ината й къкту слънциту,
    Другата й кату мехица.
Аз ша ти гатанка, мари, загатна:
Фаф нащу дори шароку
Завързали две абалки:
Ината й кату слънциту,
Другата й кату мехица...

ОТ СЪРЦЕ РОЖБА - ОТ БОГА ДАРБА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Свекър и свикърва на стол сидяха,
Диван сидът девят итърви
Диван ям сидът и дица държаха .
Най-манинката, казъм Тудорка -
Тя диван сиди - дите ни държи,
Дите ни държи - сълзи си рони!
Чи утгувори Саралам-Петър:
- Я, вѳй тай тебя, казъм Тудорке!
Що диван сидиш, сълзи си рониш,
Защо си тъжна, тъжна и кахърна?
Злато ли нямаш, злато и сребро?
Злато и сребро, къщя и палати?
Къщя и палати, слуги и аргати?
Утгуваря казъм Тудорка:
- Я, ой тай тебя, Саралам-Петре,
Упустялу ти й пунту имани!
Пунту имани - злато и сребро,
Къщя и палати, слуги и аргати -
Кугату нямаш ут сърце рожба!
Ут сърце рожба, ут Бога дарба.
Ти да гу люляш - то да ти гуца,
Ти да му пеиш - то да са смеи!
Той й утгуйори Саралам-Петър:

- Я, вѣй тай тебѣ, казѣм Тудорке!
Аз ша утида татѣк надолу,
Татѣк надолу, вѣв Цариграда
При баш-златари и баш-куимджи,
Те ша излеят ут злато люлка,
Ут злато люлка, от сребро дите!
И ти ша гу люляш - то ша си гуца!
Ти ша му пеиш - то ша са смеи!
Чи той утиди, Саралам-Петѣр,
Чи той утиди вѣв Цариграда,
При баш-златари, баш-куимджи.
Чи са излели ут злато люлка,
Ут злато люлка - ут сребро дите!
Тя гу люляла тринни и три ноци,
Тя гу люляла и песня му пѣла,
То ни си гуца - ниту са смеи!
Та угуйори казѣм Тудорка:
- Я, ой тай тебѣ, Саралам-Петре,
Упустялу ти ѣпусту имани!
Пусту имани, злато и сребро,
Кѣщѣ и палати, слуги и аргати -
Кугату нямаш ут сѣрце рожба,
Ут сѣрце рожба, ут Бога дарба!
Ти да гу люляш - то да си гуца,
Ти да му пеиш - то да са смеи!
Тойту дите - тринни гу люлях -
Тринни гу люлях, тринни и три ноци!
То ни си гуца - ниту са смеи!

ЗА КАКО ТѢЖИШ, НАДКИЛЕ?

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Павлю на Надка думаши:
- Се кату са вѣщам, Надки ле,
Ти се си тѣжна, Надки ле,
Тѣжна и кахѣрна!
За како тѣжиш, Надки ле,
Що са кахѣриш?
Кѣщѣ ли нямаш, Надки ле,
Кѣщѣ и палати?
Кѣщѣ и палати, слуги и аргати?
Надка на Павля думаши:

Упустялу ти й, Павлю ле,
Пусту имани! Къщя и палати,
Къщя и палати, слуги и аргати!
Кугату нямаш ут сърце рожба,
Ут сърце рожба, ут Бога дарба!

ХУБАВИТЕ МИ СУКОЛИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Двама са брата дилили
Два брата, двама близнака,
Дилили и разделяли!
Синкуту братски дилили -
Сиви суколи устанали.
Иванчу дума: - Мои са!
Стипанчу дума: - Мои са!
Иванчу Стипанча думаши:
- Байне ле бате Стипане,
Знайш ли, бате, помниш ли?
Кугату тети умираши,
И как ни тети заръча?
Иванчо и Степанчо - два брата,
Два брата, двама близнака.
Куга са, синко, дилити,
Дилити и разделяти -
Синкуту братски дилети!
Сиви суколи на Иванчу,
На Иванча, сина най-малък!
Стипанчу нищу ни речи -
И си навънка излези,
И си при Иленка утиди -
И на Иленка думаши:
- Иленке, булка хубава,
Аз ша надолу да ида,
Суколи да извида,
Дурдету назад са върна -
Брата си жив да ни сваря!
Той си суколи изведи.
Кату приз гура вървеша,
Наред дървата гледаши -
Дано си нещю намери -
Да си суколи измами!

Той ни си нищу намери -
Най-на крайнута й дърво
На дърво й гнезце извиту,
Във гнезце пъстру урленци.
Урленци жалну пицеша -
Люту майка си кълнеши:
- Мани мо, да са прувалиш,
Мани мо, да са прусенниш,
Дету ма меня самичък утхрани!
Ку беши да снх два брата -
Ут суколи щеш да са утгървем!
Пък аз съм, мамо, самичък!
Ут суколи няма да са утгърва!
Стипанчу кату чу туй слову -
По-скору назад са върна -
Брата си жив да завари!
Кату си във тях утишгъл,
Дилгери дялат срид дора -
На брат му сандък праят!
Той на дилгери думаши:
- Колкоту мойти, - по-гулям -
За двама мясту да има!
Кату във къщи ювлези -
Иванчу на маса лижеша...
Той ютзе сабя тгъняна -
Чи са в сърцету удари!
И са изясну испрувикна:
- Леж, Иванчо, двама да лижим -
В идин сандък да на турят -
В идин гроб да на заровят!

КАЛЕСАЛ СТУЯН, КАЛЕСАЛ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Калесал Стуюн, калесал
Майчана рода и бащяна.
По-млогуту и майчана,
По-малкуту и бащяна.
И те са сичкити надушле,
Надушле и принус дунели -
Пу идин и пу два въкли увни,
Пу два и пу три - ни са въкли.

Саде леля му ни душла, -
Леля му и ощи чина му.
Стуян са радум-зарадва -
Нагази чарда гуляма,
Чи улуи крава ялува,
Улуи я Стуян, закла я!
Наготви манджи сякакви -
И сложи златна трипеза.
Сеннаха да идът и да пиет.
Назлъ дитенци заплака.
Манджа му дават, - ни иде,
Вину му дават - ни пие!
Върла ракия - хич ни ще!
Стуян гу срамну дусрамя,
И ощи гу гняу дугнивя!
Чи грамна стомна зилена,
За студна уда утиди!
Там си заварял, заварял -
Три жини, три магъосници.
Те си магия праяха.
Първата бяла - леля му.
Втората бяла - чина му,
Третята й бяла - кумшийка.
Леля Стуяну думаша:
- Стуене, ти сестрян син!
Колку мойш - бягай по-скору -
Да та магия ни фани!

ЗАСПАЛА И СВИТА НИДЕЛЯ

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
С.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Заспала и Свита Ниделя,
Свити Петруву куляну.
Свити я Петър будяши:
- Я стани, Свита Нидельо!
Рай са Божи уттори!
Синкити души увлели -
Сал три са души устанали -
Първата и - душа грешница –
На свикърва си измахнала,
Измахнала - ни я ударяла -
Чи й ръцети изгурели,

Ръцети ду раминети!
Втората и душа грешница -
На кумъ си път минала -
Чи ѝ краката изгурели,
Краката ду кулинети.
Третята и душа грешница -
Ут сърце рожба нямала -
И люцку ни е гледала!
Идин си кръщелник кръстяла -
И негу ни гу ублякла -
Чи ѝ ръцети изгурели,
Ръцети ду раминети!

ТРИ ПЪТЯ ЖЪЛТА БЪКЛИЦА.
Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Байну за Рада изпруйоди
Три пътя пу трима мина.
Три пътя жълта бкълица.
Радян тейну ни я дава -
Чи няма с ко да искара сватбата,
Сватбата и ощи гудежа.
Рада на тейна си думаши:
-Тейну льо, ти стар бащица!
И туй ли да та науча?
Чи прудай коня и ола -
Ша има с ко да искараш гудежа,
Гудежа и ощи сватбата!

КРИЙ ДОР ТИ ХОДЯ, ЛЮБИ ЛЕ
Жера Пейкова 19.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Крий дор ти ходя, любии ле,
С кавал ти свиря.
Ти ни ма чуваш, любии ле!
- Чувам та, чувам!
Ни смея да изляза,
Чи аз имам, любии ле,
Четирма братя.
Двама уженяни,

И двама яргени.
Я уженянти, люби ле,
Нищу ни думат,
Пък яргенити, люби ле,
Два ножа точат.
Идин за тебѣ, люби ле,
Идин за менѣ.

ГИЛИМ, ГЕРГЕ, ГИЛИМ!
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Заисала Евтия Пейкова

Гилим Герге, гилим,
Гилим дувечера!
Гилим да послушаш -
Кък ма кълне мама!
Менѣ кълне, Герге, -
Тебѣ спуминава!
Да имам кулай, Герге, -
В Дунав да са фърля!
Дунав да ма извлече
В царювти чири,
Чири и баири!
Там да си пуникна
Бяла кумунига,
Синя пиринига.
Зам да ма укусет -
Царювти аргати,
И да ма притрупат -
Царювти слугини!

НА ЛАЗАРУВТИ КЛАДЯНЦИ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Димирь Нидели думаши:
- И аз ша надолу замина
С мойти верни другари!
Тебѣ тука уставам -
Пак да та тука заваря!
Със слънци порти утваряй -
Пак ги със слънци затваряй!
Далеч за уда ни худи -

На Лазарувти кладянци!
Чи кък хуртуват хората, -
Чи ти и бил Лазар либомник,
Либомник верян сговорник!
Ниделя дума Димитър:
- Ни слушай, любе, хората,
Хората и кумшиити!
Хората каил ни стават,
Хората никаилници!
Пред меня думат за тебя -
Пред тебя думат за меня!
И той си Димитър замина.
Ниделя, булка хубава,
Тя си портити затори,
Тя са хубаву примини,
И са хубаву забради!
Нариди желти алтъни,
Желти алтъни ду пояс,
И грамнала й бели бакъри -
Далеч за вуда утиди -
На Лазарувти кладянци!
И там си Лазара завари.
И на Лазара думаши:
- Добър ти вечер, Лазаре!
- Дал ти и Бог дубро, Нидельо!
Аде утиди Димитар?
Ниделя дума Лазару:
- Лазаре, любе Лазаре!
Димитър у дума гу няма,
И той утиди-утиди,
С негувти верни другари -
Димитар тука гу няма!
- Ела, Лазаре, у дума -
Да идем, Лазаре, и да пием!
Лазар в Ниделяни утиди.
Сеннали да идът и да пиет.
И са вратата хлопнала.
Лазар Нидели думаши:
- Нидельо, любе, Нидельо!
Нидельо, булка хубава!
Тря да си иди Димитър?
Ниделя дума Лазару:
Той тря да ни е Димитър!
Тря иди някуй за вину!

Димитър в къщи увлези,
И на Лазара думаши:
- Добър ти вечер, Лазаре!
Лазаре, верен кумшиян!
Аз си имам сяно зилену -
Идин гу и урел нагазъл!
- Урела ли да убия -
Сяноту ли да укуся?
Лазар Димитру дума:
- Димитре, верян кумшиян!
Да си урела убиеш -
Той други ша гу нагази!
Най си сяноту укуси!
Димитър нищу ни речи,
Чи юотзе сабя тъняна,
И на двама глави утряза!

УСТАНАЛА И АНКА СЯРАЧИ

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Устанала и Анка сярачи,
Биз майка, Анка - със баща.
Душло и Свита Събута -
Тя си главата умила,
Умила - и ни са уплела.
Грамнала огян и ливан -
Чи на гробища утиди!
Приляла и Анка майка си,
Приляла я, и прикадила -
И са над гроба надведи,
И са изясну изпрувикна:
- Мари мамо, мари мила мамо,
Стани - ма, мамо, уплители!
На ситни плитки мумински,
Къкту си ма, мамо, плела!
Майка ѝ са ут гроба убади:
- Анки ле, дъще мамяна,
Ужени ли са тейку ти,
Дуведи ли друга майка?
Анка мами си думаши:
- Тети са, мамо, ужени -

Друга ми майка дуведи
И дъщеря колкуту меня.
На нейната чеиз праяши,
На меня - нишу ни праи!
Мама на Анка пак дума:
- Иди си, Анке, удума,
Слушай я, Анке, слушай я -
Тя и на тебя ша напрай!
(На Великден до Спасовден се пее.)

БАЙНУ Я СКРИШНУ ПУСГУДИ.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Устанала и Станка сярачи,
Биз майка, Станка, и биз баща.
На ина гудина - биз майка,
На две гудини - биз баща.
При буля си и при батя си.
Куга я бати гълчеши -
Тя на буля си ни казва!
Куга я буля гълчеши -
Тя на батя си ни казва!
Чи расти Станка, пурасти.
На дивятнайси гудини
Байну я скришну пусгуди
За ино глуху и няму,
Глуху и няму буерчи,
Глуху и няму яргенчи.
Станка ми, клету сярачи!
Ранила рану в събута,
Чи си дориту измела,
Изляла смитъ да изфърга –
Пугледа долу и нагоря:
Утдолу нишу ни иди -
Утгоря сватба идяши,
Гуляма сватба буюрска!
Станка са чуди и са май:
Куя и мума чистита,
Чистита и късметлива?
Чи при батя си утиди,
Чи на батя си думаши:
- Байну ле, бате Иване!

Я, изляз, байне, да видиш,
Ква са и сватба задала,
Гуляма сватба буйрска!
Куя ли и мума чистита,
Чистита и късметлива?
Байну на Станка думаши:
- Станки ле, сестро по-малка!
Чи ти си, Станке, чистита,
Чистита и късметлива!
Байну та скришнум пусгуди
За ино глуху и няму,
Глуху и няму буерчи,
Глуху и няму яргенчи!
Станка байну си думаши:
- Байни ле, бате Иване!
Чи харни ли са хората?
Таман си Станка туй дума,
Дора са с хора напълни!
Станка хукнала да бяга!
Кума си Станка улуи,
Улуяха и я прибулваха!
Станка ми, клету сярачи –
Девят си була скъсала –
На дисетугу и булу –
Кума на Станка думаши:
- Кумичке, младо кумичке!
Девят ти була аз прустих –
Пък дисетугу – ни прущавам!
Станка са изясну изпрувикна:
- Божниле, Боже миличак!
Ни ли ми стига, Божниле,
Дету съм сяракувала,
Дету съм аргатувала!
Ощи ма й байну пусгуди,
За туй глухуту и нямуту,
Никуга то меня да чуи,
Нету аз негу да чуя!
Кой ша ма, Боже, раздума?
Със куго ша са раздумвам?
Гуденик Станки прудума:
- Мър, мълчи, Станке, ни плачи!
Ни плачи, Станке, ни плачи!
Аз ша та, Станке, раздумам –
Ти ша ма, Станке чуваш,

Със тебѝа, Станке, лѝа ѝа идем!
Чи той си имал две сестри –
Те, кату Иванча пручуха –
Те на Станка пудариха
Пу девѝат вѝрви алтѝни
И ощи и казаха,
Куга си в тях утидат –
Майка му и тейка му –
Те ѝа ги пусрешнат
Със шиник жѝлти алтѝни –
На Станка ѝа ги пударет –
Ут дету са зарадваха,
Чи техния брат прудумал!

ЗАПЯЛА Й ФТИЧКА ЮГРОЙКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Запяла й фтичка югройка
На Стуянувта вратичка.
Стуян пу дори ходи –
Дремни сѝлзи роняши,
Бели си рѝце кѝршаши
И на фтичка думаши:
-Юфтичке, ти югройничке!
Ти пейш, чи ти й весялу –
Пѝк меня ни ми й весялу!
Станалу й девѝат гудини
Ют кѝкту ми й булка юмряла –
Петѝ ми сѝрака устаяла,
Чи те ходят не мили, не драги.
Ют майка ни пумилвани,
Не упрани, не закѝрпѝани,
Ни умити, ни ювчесани
На убѝад ни приканѝани.
Втичка Стуяну думаши:
-Стуене, холам, Стуене,
Яз ни сѝм втичка югройка –
Я най сѝм тоята булка.
Тебѝа та Госпуд ни тѝрпи -
Чи ма на втичка пристори
И ма вѝв вас пруоди –
Да дода яз да ти кажа:

-Жини са, холам, жини са –
Чи си лицата прибяри –
Да знаят майка и баща!
Чи яз няма да са върна.
Стуян ювтички думаша:
-Чи ходя, ювтичке, чи аз търся –
Ни мужих, ювтичке, да намеря
Да мяза, холам, на теб –
Да носи тойту носяни,
Да ходи тойту ходяни
И лицата хубау да гледа!

СТАНКИ ЛЕ, ПИЛИ ЛЕЛЯНУ!
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Леля на Станка думаша:
- Станке ле, пили леляну
Беличка, кату кадънка,
Чарвена кату абалка!
Кату са, Станке, ужени -
Пучерня, Станке, и пугрузня -
Кату черната капина,
Кату желтата куприна!
Дали си на зла свикърва,
Дали си на по-зъл свекър,
Или и Стуян касканджия?
Станка лели си думаша:
- Лелю ма, лельо миличка!
Аз ни съм на зла свикърва,
И ни съм на по-зъл свекър,
И ни е Стуян касканджия!
Ни най сни девят итърви,
И аз съм итърва най-малка.
Сутряна рану ша раним -
Сяка си грамни дитету,
Пак ас си грамна видрата!
Дурде са зура зазури –
Аз си телцити углъча
Дурде си слънци угрей,
Аз си стадуту издуя.

ЖЕНЕНА ЗА ЯРМАНЛИЯ-ГИДИЯ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Искаха ма двама-трима българяна -
Мойта майка ни ма дади за българян,
Най ма дади ярманлия-гидия,
Дету ни знай делник-празник!
Пруоди ма в ниделя да жъна
С празна турба биз хлебец,
С празна стомна биз уда!
Наведях са - кату слънци изгряваши,
Изпраях са - кату слънци заиждаши!
Той ни ма пита:
- Гланна ли си, Енчице?
Женна ли си, Енчице?
Най ма пита: - Колку снопа навърза?

БИЛБЕРЧИ ПЕИ, МАНИ МО!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Билберчи пеи, мани мо,
Билберчи пеи!
Пеи и гуйори, мани мо,
В горни градинки.
Ни е бяло бильберь, мани мо, -
Най и бяла Станка,
Станка в градинка -
Тестимер пярэ, мани мо,
Майка си кълне,
Кълне и прувалия:
- Да са прувалиш, мани мо,
Да са прусенниш!
Га ни ма дади, мани мо,
На първу люби!
Я най ма дади, мани мо,
На най-сетнута,
На Ивануша, мани мо!
На пиянуша!
Ката ден ходи, мани мо,

Ходи да пие!
Ката ден пие, мани мо,
Пие и прупива!
Синкуту прупи, мани мо,
Хамбарь с житу!
Куне и талика, мани мо,
Хамбарь сас папурь!
Лузя и нивя, мани мо,
Бащяну имани!

ТВЪРДЯ МА ДАЛЕЧ ЮТДАДИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Ръчи Стуюнка поръчи:
- Да додат мама и тети!
Пак бати здрав да ни доди,
Чи той ма твърдя мразяши,
Твърдя ма далеч ютдади -
Приз девят села в дисету,
Приз девят гури зилени,
Приз девят уди студени -
Зам да ни моя да ходя
Ката ден и ката ниделя
В ниделята - петь пътя,
В мехица - пидесе!

СВИРЧИЦА СВИРИ ПУ ПОЛЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Свирчица свери пу поли,
Гимийка плави из муре -
Ут Бялу муре ду Черну,
Пътюва в бяла Дунава.
Малку я е мумче каралу,
Млада гу и буля питала:
- Бре мумче, бре гимиджийче,
Ут де си, и ут накадя си?
Ут кой си пусти виляят,
Виляят, пусти милмикет?
- Дано бъдिति, бъдिति -

Ут нашия пусти виляят -
Ярмаган ша ви изпруйодя,
Ярмаган - гярдан сребърян!
Два брата - два чивта чизми,
Две були - две интишии!
И на мама - гулям ярмаган -
Два ножа с два черни сапа:
С едина да са заколи,
С другия да са разпори!
Зам да знай мама, и да помни
Куга си дъщеря женяла -
Твърде я далеч ютдала,
Приз девят села в дисету,
Приз девят гури зилени,
Приз девят уди студени!
Зам да ни моя да ходя -
Ката ден и ката ниделя
И в ниделята петъ пътя
И в мехица пидисе.
(Пее се на Великден до Спасовден.)

ДВЕ БУЛЯНИ, ДВЕ ИТЪРВИ.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Две буляни, две итърви
Хуро водят, хуро кършат.
Пумижду им калинчица,
Калинчица-малинчица.
Тя ги хитро изпитува:
- Ой вай вази, две буляни,
Две буляни, две итърви,
Кату сти са уженяли,
Чи харну ли е в чужди хора,
В чужди хора, в чужда къща,
С чужда майка и чужд баща?
Ютгварят две буляни,
Две буляни, две итърви:
- Ой та й тебя, калинчице,
Калинчице-малинчице!
Ужини са - ша гу видиш!
Харну ли е в чужди хора,

С чужди хора и с чужда майка,
С чужда майка и с чужд баща.
Чужда майка рану буди,
Рану буди и стросну вика!
Съща майка късну буди,
Късну буди и харну вика.

ГРУЗДАНКА ПУ ДОРИ ХОДЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова.

Грузданка пу дори ходяши,
И дремни сълзи роняши,
И са на Бога моляши:
- Божни ле, да ми пумогниш!
Чи вечи ми и дутегналу,
Кървави ризи да пяра,
Кървави саби да изтривам!
И рану портичкити му да утварям!
Таман си Грузданка тъй дума -
Белю из пътя вареша,
Белю ми, бизяргеняна.
Белю Грузданки думаши:
Хай, да ми, Грузданке, пристаниш!
Грузданка на Беля думаши:
- Белю ле, бизяргеняно,
Кък да ти, Бельо, пристана,
Кату ми и дите на ръце?
Белю на Грузданка думаши:
- Грузданке, булка хубава,
И туй ли да та науча?
Имати горни градинки -
Че иди в горни градинки,
Набяри дули и абалки,
Чи си дитету зальжи,
И си на меня пристани!
Грузданка Беля послуша -
Чи утиди в горни градинки,
Чи набра дули и абалки,
Чи си дитету зальга,
И си на Беля пристана!
Тръгнаха двама да варет -

Минали поли шароку,
Наели гура зелена,
Срид гура дърво високу,
На дърво Марку сидеши,
Там си кончиту раскарва!
Кату гу видя Грузданка -
Грузданка на Беля думаши:
- Айгу, де и Марку, де седи -
Той ша ни глави ютрежи!
Развий си пояс купринян -
Чи ми учити привърджи,
Дурде си Марка приминим!
Белю ми бизяргеняна -
Разпаса пояс купринян,
Чи ѝ учити привърза.
Кату ду Марка стигнаха,
Белю на Марка думаши:
- Добър ти вечар, Марку льо!
- Чи щу щеш тука, Белюльо?
- Младу си булчи яз одя -
Хай да ма с булчи винчейш!
Марку на Беля думаши:
- Бельо ле, бизяргеняно!
Я, да ти вида булчиту!
Белю на Марка думаши:
- Марку льо, ти хайдутяно,
Ку ни си видял самичък,
Ни ли си чул ут хората?
Дурдету кумичка ни винчейш -
Във лица ни я пуглеждай!
Марку си нишу ни речи,
Са на кончи прифърли,
Пряму си във тях утиди,
Чи са па порти пувъзпря,
И са изясну изпрувикна:
- Грузданке, булка хубава,
Изляз, ми порта юттури -
Млада си кумичка винчей!
Тя ни изляла Грузданка,
Я най изляла майка му.
Мама на Марка думаши:
- Грузданка тука я няма,
Грузданка, Марку, пристана

На Бея бизяргеняна!
Марку, кату чу туй слову,
И си кончиту пусбута!
Колкуту кара по-кара,
И на кончиту думаши:
- Конче ле, мою храняну,
Аку си Бея пристигна -
Главата ша ти пузлатя,
И краката ша ти пусрибря!
А пак ку ни гу пристигна -
Главата ша ти утрежа!
Чи той ги Марку пристигна -
Те са в селу ювлели,
Той ни мужи да ги улуи!
Той са ут кончи прифърли
И са на просяк пристори,
И ходи малку и млогу -
Десят ми цели гудини!
На дисетата гудина -
В тяхнугу селу утиди,
Изведи чушма срид селу,
Срид селу, срид мигданя.
Цялу са селу извървили,
Извървили уда да зимат.
Грузданка, булка хубава,
И тя за уда утиди.
Марку Грузданки думаши:
- Булка мо, булка хубава!
Ни ли си чула за Бея,
За Бея бизяргеняна?
-Дяду льо, дядо просяко!
Ни съм чула – не съм видяла!
(Той ѝ утрязал главата
И са изясну изпрувикна:)
Божни ле, Боже миличък!
И аз дучаках ли, Божни ле!
Ду нескашната ниделя -
На двама глави да ютрежа!

УЖИНИ МА, МАМО!

Жера Пейкова 10.91.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Стувян мами си думаши:

-Мър, мамо, мър мила мамо!
Ужини ма, мамо, ужини ма –
Дурде съм, мамо, млад-зилен,
Млад-зилен, мамо, бял-чарвен!
Дурде ма искат мумити,
Дурде ма читът мумцити!

Мама Стувяну думаши:

-Стуvene, сино, Стуvene!
Кък да та мама ужени?
Кату и, сино, зла зима,
Зла зима – гланна гудина,
Кату и скъпа храната,
Кату й килуту житугу–
Шиник ми желти алтъни
И пульвина кара-грушови?

Стувян мами си думаши:

-Мари, мамо, мър мила мамо!
Знайш ли, мамо, помниш ли –
Кугату тети умираши –
Нали ми тети устаи
Десят хамбаря със житу,
И ощи левят със папурь
Ша има, мамо, ша има,
Ша има сватба да искараш, =
Да идем, мамо, да прием!

КО ЛЮБИ ДА ЛЮБЯ?

Жера Пейкова 10.01.1922
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Юнак майка пита:

-Мамо, мила мамо,
На хуро ша ида -
Ко люби да любя?
Хубау сюрмашку
С ина тънка риза –
Да ни е куприняна?

Или да залюбя
Грозну чурбаджийску,
С девят тънки ризи,
Тънки куприняни,
И с идин бял манофял?
Мама юнак дума:
-Юнак, сино, юнак,
Нидей люби, сино
Грозну чурбаджийску
С девят тънки ризи,
Тънки куприняни,
И с идин бял манофял –
Я най люби, сино,
Хубау сюрмашку
С ина тънка риза –
Да ни е куприняна.

ЗИМИ Я, МАМО, ЗА СНАХА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Мама на Йорги думаши:
-Йорги ле, сино, Йорги ле!
Снощи съм за уда ходяла –
Каква съм дума яз чула –
Зла дума – кату зла чума –
Чи любиш, Йорге, буля си.
Йорги мами си думаши:
-Марь, мамо, марь мила мамо!
Ни слушай, мамо, хората,
Хората каил ни стават –
Хората никаилници.
Най слушай, мамо, пуслушай –
Де пей Станка в долян край
Глас й са сбива в горян край.
Зими я, мамо, за снаха –
За снаха и за къшну чеду,
За къшну чеду и вьнкашну!
Чи ми са й в сърце врязала –
Кату остър нож в абалка!

4. ЛЮБОВНИ ПЕСНИ

ЯРМАГАН ЗА ТУДОРА

Турлакова Надежда Константиновна- Чина Андрейца 1917

(Малкова –бащино фамилно име на майка и)

Шишкув Иванува Доняна дъщеря – родена в с.Кортен

Записано 1993г. с.Викторовка, Кантемирски район

Анна Пагур и Жера Пейкова

Димитър дума: Тудоро!
Мари, Тудоро, хубава!
Яз щи надолу да утида,
Надолу към Цариграда!
Ко да ти купя, Тудоро?
Ярмаган, гярдан сребърян?
Тудора дума: - Димитре!
Димитре, любе, Димитре!
Ни ми купувай, Димитре,
Ярмаган – гярдан сребърян!
На бяла шия гярданчи,
На кръстум, холам, прикуван!
Я, най си купи, Димитре!
Кавали медни юзурни!
Ти куга миниш ютдолу,
Засвири с медни кавали!
Тука си, пукрий дувари!
Мама щи да ма пупита:
Той ти ли й, холам, Тудоро?
Пък аз щи рика, Димитре:
Димитър, мамо, Димитър!
Дету ма иска ката ден!
Пък ти ма, мамо ни даваш...
Той, Димитър свери в сукаци,
В сукаци пукрий дувари!

КОЛЮ И ТИНКА

Милю Делижан 23.02.1915 – 2004

с.Тараклия Кантемирски район

Колю на Тинка думаши:
Тинкиле, любе, Тинкиле! – 2
Пита ли, Тинке, майка си – 2
Майка си, Тинке, баща си –
Ша ли та дадът на меня? – 2
Ша ли та дадът, ли няма?
Тинка на Коля думаши: -

Колюльо, любе, Колюльо! – 2
Ни съм ги, Кольо, питала – 2
Най съм ги, Кольо, чувала.
Мама на тета думаша: - 2
Ша дадем ли Тинка на Коля? – 2
Пък тети на мама думаша: - 2
Девет дъщяри да имам – 2
Ни йна на Коля ни давам! – 2
Чи той и Колю хайдутян,
Диня и Колю чис чилиак – 2
Нющя и Колю хайдутян – 2
На хайдутити ляп носи – 2
Ляп носи, ляп им разнася...

ИВАН КАЛИНА ДУМАШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Анна Пагур в 1992г.

Иван Калина думаша: -
Калино, мила, байнува! – 2
Калино, да ма пуфалиш – 2
Фъф вашата берберь махала – 2
На ваща бельберь малинка – 2
Малинка, берберь кумшийка! – 2
Калинка Ивану думаша:
Байниле, бате - Иване! –
На куя да та пуфаля? – 2
Ф нашата берберь махала? – 2
На наци берберь махленки -2
Махленки, берберь кумшийки? – 2
На куя моя руднина? – 2
Синкити ти са руднина! – 2
Руднина, байниле, кръвнина! – 2
Ино ти й, байниле, чичуву,- 2
Другу ти й, байниле, уйчуву! – 2
Третю ти й бяло леляну! – 2
И ни сни пуста руднина! – 2
Тети и чичу – два брата – 2
Мама и чина - итърви! – 2
Пък ни с тебя – две първи! – 2
Две първи, две чичувчита! – 2
Иван Калинки пак дума: - 2
Калинке, мила байнува! – 2

И туй ли да та наюча! – 2
Натучи вину в бял бакър, – 2
Чи са над бакър надвиди: – 2
Куяту видиш в бакъра – 2
На нея да ма пуфалиш! – 2
На нея, тойта руднина...

ИВАН НАПИВА УДАТА
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Уда тиче, уда тиче
Пу бели камъни – 2
Чи кой тича, чи кой тича
Уда да налюва? – 2
Станка тича – 2
Уда да налюва – 2
Чи кой тича? – 2
Уда да напива? – 2
Иван тича, - 2
Уда да напива – 2
Уж да риче: - 2
Изгурях за уда! – 2
Пък той речи: - 2
Изгурях за Станка! – 2

ЯНА ДОРИ МИТЕ
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Яна дори мите – 2
Дори кату поли – 2
С китка ран бусиляк- 2
С митла чимшерюва - 2
Се надолу гледа - 2
Долу и нагоря – 2
Мама Ени дума: - 2
Яно, щеро, Яно! – 2
Що надолу гледаш? – 2
Долу и нагоря? – 2
Яна мами дума: - 2
Мамо, мило мамо! - 2
Утдолу сватба иди – 2
Пет тъпана бият – 2

Девет каларнета! – 2
Мама Ени дума: - 2
Яно, щеро, Яно! - 2
Фаф дума ша додат - 2
Мама ша ги пита: - 2
С го са ели й пили, – 2
С го са кавгалили? – 2
Ут го са нишан зели? – 2
На го са гу дали?

КАКО СА Й ХУРО ЗАВИЛУ
Соня Шишкова 19.12.1938 -13.12.2022)
с.Викторовка, Кантемирски район

Како са й хуро завилу?
Завилу, та заигралу? - 2
Ду сяка мума се яргень,- 2
Ду Оля йграят два мина, - 2
Два мина, двама другаря – - 2
Двамата се йна примяна – 2
Двамата с ризи чарвени – 2
Двамата с каръм калпаци,- 2
Двамата с черни чупици – 2
Стефан на Оля думаши: - 2
Олюле, бяла българке! – 2
Ти нали меня ша земиш? – 2
Мепя ли, Ольо, Колиту? – 2
Оля Стефану думаши: - 2
Стефане, черян циганян! – 2
Яз тебя няма да зема -2
Не тебя, нету Колиту! – 2
Най си да зема Дониту! – 2
Дониту Болиграшкуту!

СВАТУВИ С ЖЕЛТА БЪКЛИЦА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Байну за Рада изпруйоди
Три пътя пу трима мина.
Три пътя с жълта бѣклица.
Радян тейну ни я дава,
Чи няма с како да изкара
Гудежа и ощи сватбата.

Рада на тейну думаши:
Тейнуле, ти стар бащица!
И туй ли да та наюча?
Чи прудай коня и ола, -
Ша има с како да изкараш
Гудежа и ощи сватбата...

КЕРА И ИВАН

Василий Иванов 28.12.1930 -03.03.2011
с.Викторовка, Кантемирски район

Иван на Кера ютгуйоря:
Керо, моме, първу люби!
Защо си ми тъй сърдита?
Дали, щоту ни духадям – 2
Ни духадям, ни дунасям
Грам бялилу, грам чарвилу,
Пусту турцку юглидалу?
Яз съм, Керо, камиларян –
Камилити, пущянити – 2
Диня лижът, нющя пасът – 2
Ут польвян нуць юда пиет...
Затуй, Керо, ни духадям,
Ни духадям, ни дунасям – 2
Грам бялилу, грам чарвилу- 2
Пусту турцку юглидалу.
Кера Ивану ютгуйоря:
Иваниле, първу люби – 2
И туй ли да та наюча? – 2
Забий кола, завържи камили!

ИРИНО, ИРИНЧИЦЕ!

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Ирино, Иринчице!
Баща ти има крива брадва -2
Ти си на меня твърдя драга!
Баща ти има крива вила,
Ти си на меня твърдя мила!

МЛАДА УЧЕНИЦА

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Аз съм млада ученица
И българска дъщеря!
Учала съм в пансиона
Немски, френски, български!
Яз заминах за Русия
За по-гуляма наука!
Там залюбях офицерян
За йна цяла гудина!
Там залюбях офицерян
С най-гулямата либов!
Със към любов са придадах
Майка й баща яз забрах...
Ох, да знаи мойта майка,
Тя гроб ша ми изкупей...
Срищу южнута слънци...
И на гроба ша пусеи
Бужур – цвети алян...
И на негу ша изпраи
Черян перян паметник...
И на негу ша напиши:
Тук пучюва либувта...

МАРИ, ДИМКЕ!

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Мари, Димке, гюзум Димке! – 2
Расна Димка, мари, та й пурасна,
Стана мума, лельо, за женяни!
Гледала сай във синь Дунав – 2
Гледала са й, нагледала!
И сама са й, Димка аресала!
Ква съм бяла и чарвена! – 2
Саму й да съм, лельо, по-височка,
Цял бял свят би, лельо, пукурила!
Женянити, лельо, разженила, - 2
Винченити, лельо, развинчала,
Гуденити, би, лельо, разгудила...

РАЗБУЛЯЛА СА Й ИРИНКА

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Разбуляла са й Иринка,
Ден ходи Иринка, ден лижи -
Чи легна Иринка ката ден.
Майка й ду глава сиди,
Тейку й ду крака сиди.
И са чюдяха и маяха,
Кък ду майка й да изпруодят?
Иринка, булка хубава,
Тя на майка си думаши:
- Мари мамо, мари мила мамо,
Драгинку Димчу най-малък,
Най-малък, мамо, и най-хитър!
Пруудети гу да утиди!
Той знай, мамо, ко да риче!
Мама на Димча думаши:
- Димчу льо, синко, Димчу льо!
Я иди, Димчо, в сватяни!
Да доди сватята у дума!
Димчу си нищу ни речи.
Искара кула жилизна
И впрегна руси биули,
И в сватяни си утиди.
Кату си ут тях излези,
Слънциту таман изгрява,
Кату ду сватяни стигна -
Слънциту вечи заижда.
Кату във дома увлези,
Димчу на сватя думаши:
- Меня ма, свате, изпратяха
Да додиш, свате, у дума,
Чи буля има рожбица!
И тя са сватя зарадва,
И си на Димча думаши:
- Свату льо, свато Димчульо!
Я чакай, свато, пучакай!
Лигни си и пучини!
Дурде са зура зазури -
Да си краваи уплита,
Уплита и да ги упика!

Пъстри съндъци да утключоа,
Златни пилни да ютзема!
И той я Димчу пучака,
Дурде са зура зазури!
Тръгнали да си утиват.
Гату си ут тях излизаха -
Слънциту таман изгрява.
Гату ду Димчуви стигнали -
Слънциту вечи заижда!
Кату фъф дора влязаха -
Във къщи свещи гуряха!
Сватя на Димча думаши:
Свату льо свато, Димчо льо!
То, мязаму, да й умрялу!
Кату във къщи ювлели -
Иринка на маса лижеши.
Иринкяната майчица -
Викнала и заплакала:
- Иринке, дъще мамяна!
Ку беши малку по-близу,
На живот щещи да та плача,
Пак ти си, дъще, умряла!

УТ ГЛАВА ЗА ПУСТА СЕВДА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Калинка болна лижеши
Ут глава, ут пуста севда.
Майка й ду глава сиди
И на Калинка думаши:
- Калинке, дъще мамяна,
Чи и мама й люби любяла -
Туй чуду ни е видяла -
Ут глава болна да лижиш,
Ут глава за пуста севда!
Таман майка й туй дума -
Колю във вратата увлиза
И на Калинка думаши:
- Калинке, любе Калинке,
Дай ръка, любе, прущавай!
Утивам да са винчавам!
Калинка Колю думаши:

- Колю ле, любе Колю ле,
Ут ръка прошка ти давам -
Я най ут сърце - ни давам!
Куга за булка утивати -
Из друга махла минавайти,
Куга са с булка връщати -
Из нашта махла минети!
Аз да ти вида булчиту -
Мяза ли, Кольо, на меня?
Ходи ли мойту ходяни,
Носи ли мойту носяни,
Гледа ли мойту гледани!
Таман Калинка туй речи -
И са ут душа раздили!

ГАТУ СТОЙНА СВАТБА ПРАВИ...

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Любяха са Дилни-Петку,
Дилни-Петку и Гярджик-Стойна.
Ут манинки - дур гулеми.
Дур за женяни станали.
Той пруди Дилни-Петку -
Стойнян баща ни я дава!
Ни я дава Дилни-Петка,
Най я дава на другиго,
На другиго, на Стуяна,
На Стуяна ут другу селу!
Гату Стойна са пусгуди -
Дилни-Петку болян легна!
Гату Стойна сватба прави -
Дилни-Петку - душа дади!
Гату Стойна прибулваха -
Дилни-Петка - възпяваха!
Гату Стойна извидаха -
Дилни-Петка - изнисаха!
Гату Стойна винчаваха -
Дилни-Петка - зараваха!

КОЙТУ ЛЮБИ ЛЮБИ

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Койту люби люби -
Севда да ни върга
Сявдата и лошо -
Лоша и рабута!
Тя ут огян по-гури,
И ут боляс по-були!
То ку беши огян -
Бяхми гу угасили!
Пък ку беши боляст -
Бяхми я уздравили!
То ни са угасява,
И ни са уздравява!
Гури, любе, гури -
Гури , да изгурим,
Двама да изгурим!

ЩУ ЩЕШ, ДОНЕ В ЛИВАДИТУ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

- Ой, Доне Доне, достум Доне,
Щу щеш, Доне, в ливадиту?
В ливадиту Ивануву,
Ивануву-Чобануву?
Или си стаду загубяла,
Или си Ивана залюбяла?
- Ни съм си стаду загубяла,
И ни съм Ивана залюбяла -
Най ма й мама прудяла
Да си бяра сваястну цвети!
Да са кичат пу хурата,
Пу хурата и пу сбурата!
Зам да ги зимат ябанджии -
Да са пукат наشانцити,
Нашанцити-кортенцити!
Най да са пукни мойту любви,
Мойту любви, Иван-Чобан!
Зам да ни ходи да са фали,
Чи кярдоса момян-китка,

Момяна китка и мумата!
Сляп да ходи, ляб да проси!
Да са люпи на ина шума,
Да гу изде черна чума!

ЛЮБИЛЕ, ЖИВА РАЗДЯЛА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с. Викторока, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Любиле, жива раздяла
Койту на любе, раздили –
Душа му на мясту да няма
На тоз свят, любе, и на онзи.
Яку са, любе, хората –
Хората да унямеят,
Хората да усляпоят!
Яку и любе майка ти –
Майка ти, любе, и майка ми –
Души ям мясту да нямат
На тоз свят, любе, и на онзи!
Яку си, любе, самичък –
Да легниш, любе, да лижиш –
Девят ми цели гудини!
На дисетата й гудина –
Ти да са, любе, привдигниш.

ИЗПРУВИКНА СА ЯНКА.
Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Изпрувикна са Янка
Във гура зилена,
На дърво високу:
- Чуй ма, мамо, чуй ма!
Ела, утърви ма!
Зъмя ма припаса
Приз тънкуту кръсчи,
Със сирмену куланчи!
Ут де я е зачула
Янкяната майка!
Тя на Янка дума:
- Енке, дъще, Енке,
И ти си ми мила -

Ръка ми й по-мила!
Ох, клетата Янка!
Пак са изпрувикна
Във гура зелена,
На дърво високу:
- Чуй ма, тейно, чуй ма!
Ела, уттърви ма!
Зъмя ма припаса
Приз тънкуту кръсчи
Със сирмену куланчи!
Тейну Енки дума:
- Енке, дъще, Енке,
Ти си ми мила -
Ръка ми й по-мила!
Ох, клетата Янка!
Пак са изпрувикна
Във гура зелена
На дърво високу:
- Чуй ма, сестро, чуй ма!
Ела, уттърви ма!
Зъмя ма припаса
Приз тънкуту кръсчи
Със сирмену куланчи!
Сестра Енки дума:
- Енке, сестро Енке!
Ти си ми мила -
Ръка ми и по-мила!
Ох, клетата Янка!
Пак са изпрувикна:
- Чуй ма, братко, чуй ма!
- Енке, сестро, Енке!
Аз биз тебя моя -
Биз ръка ни моя!
-Чуй ма, любе, чуй ма!
Ела, уттърви ма!
Зъмя ма припаса
Приз тънкуту кръсчи,
Със сирмену куланчи!
Ут де я зачулу
Енкянуту любви -
То на Янка дума:
- Енке, любе, Енке -
Аз биз ръка моя -
Без тебя ни моя!

То при Янка утиди,
Чи то я утърва!

СГУДИЛА МИ СА И ЛИБОМНИЧКАТА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мари, мамо, марь мила мамо,
Сгудила ми са и либомничката,
Либомничката-сговорничката.
Чи ма викат кум да ида,
Кум да ида, кум да стана!
С какви крака аз ду там ша утида?
С какви учи аз ша я пугледам?
С ква уста "кумичка" ша рика?
Кумичка пуд булу прудума:
- Винчей, кумчуле, тежку ни въздишай!
То ни бяло, кумчу льо, ду тебя
Ду тебя, кумчульо, и ду меня!
Я най-бяло, кумчо, ду тойта майка!
Ду тойта майка, кумчо льо, и ду мойта!

ДРУГ ВАРИАНТ:

Мари, мамо, марь мила мамо,
Сгудила ми са и либомничката,
Либомничката-сговорничката.
Аз ни ми й жалку, чи са й сгудила,
Я най ми й жалку, чи ша ми доди,
Чи ша ми доди близу кумшийка,
Близу кумшийка, близу руднина –
Близу урташка чичува снаха.
И ощи й ма викат девяр да стана!
С кви крака там да утида?
С каква уста „бульо” да рика?
С кви учи ша я пугледам?

МОЙТУ ЛИЦИ ПРУДАДЯНУ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Я уттури, Анче-любе,
Чарвен чумбер!
Да ти вида, Анче-любе,

Бялу лица лебядуву,
Бялу ли е къкту беши?
Черни очи, Анче-любе,
Черни очи чарешуви -
Черни ли са къкту бяха?
Тънки вежди гайтанюви -
Тънки ли са къкту бяха?
Сладка уста, Анче-любе,
Геранюва, Анче-любе,
Сладка ли е къкту беши?
- Мойту лица, Васе-любе,
Да гу видиш - файда нямаш!
Мойту лица, Васе-любе,
Прудадяну! Прудадяну и заложану.
В кръчмата и в чешата,
В чешата пълна с вину!
Аку искаш, Васе-любе - уткупи ма!
Аку искаш Васе-любе - ютлужи ма!
Аз щи бъда, Васе-любе, либомничка!
Либомничка най-верничка,
Най-верничка за жиничка!

ЛЮБЯХА СА ГЕРГИ И ДОБРА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Любяха са Герги и Добра -
Ут малки - дур ду гулеми!
Дур за женяни станали -
Ни изпрати Герги за Добра,
Най-прати Герги за друга,
За друга ут другу селу,
Чи тя и Добряна руднина,
И нея Добра ѝ думат.

КАЛУДКЕ, МУМА ХУБАВА!

Жера Пейкова 10.01.1922- 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Кирчу ут долу идяши,
Калудка му пътя чакаши.
Кирчу Калудки думаши:

- Калудке, мума хубава,
Ощи ли мума ти ходиш,
Ощи ли свить ти гуриш,
Ощи ли, люби ти любиш?
На стари баби синувти,
На млади булки мъжити,
На дремни дица бащити?
Калудка Кирчу думаши:
- Кирчу ле, любе, Кирчу ле!
Аз тебя чакам, Кирчу ле!

ИЗГУРИ МА, ИЗСУШИ МА!

Жера Пейкова 10.01.1922.- 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записал Евтия Пейкова

Зими огян - запали ма, мари,
Запали ма, изгури ма!
Стано, Станчице, мари, -
Душманчице - их!
Изгури ма, изсуши ма, мари, -
Направи ма - суху дърво!
Суху дърво - явуруву!
Стано, Станчице, мари,
Душманчице - их!
Направи ма - аз да ходя, мари,-
Луд пу тебя, луд за тебя!
Стано, Станчице, мари, -
Душманчице - их!

КУГАТУ БЯХМИ МАЛКИ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Кугату бяхми малки,
Кугату бяхми малки!
Кугату бя хми малки,
Мило любиле,
Любов ни знаями!
Въй, кату пураснахми –
Любов запомняхми!
(А сега пураснахми,
Любов пузнахми)
Въй, бялата ти връзка –

Сърцету ми са пръска!
Въй, чарвената ти риза –
Сърцету ми разриза!
На роклята тигеля –
Сърцету ми разделя!

МУМИЧАНЦЕ, ТИ МАНИНКУ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мумичанце, ти манинку,
- Чарвена ябълка!
Нидей сидя срищу меня -
Чи гуря за тебѣ!
- Гури, гури, мило либе,
Гури - да изгуриш!
И аз ша мина дувечера,
Дувечера, мило любе,
Пукрий вашу дори!
И аз ша мина, мило любе
И ша ти пудсвирна -
И ти да ми пристаниш!

КАКО Й ТУЙ НАЩУ ЛЮБЯНИ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Иван на Рада думаши:
- Како и туй нашу любяни,
Любяни-низабраивани?
Дали и ут сявда гуляма,
Или и ут хорска магия?
Вчера съм утишел да ура,
Хем варях, Радо, хем мисля -
Наша съм нива заминал, -
Чи съм на ваца утишел!
Изкарах брязна, ина-две,
Чи са на третя пувърнах!
Пугледах долу и нагоря -
Баца ти утдолу идяши,
На раму сопа носяши!
Прау към меня иссачаши!
Чи ас си тръгнах към селу,
Пътя ми беши край селу,

Пак ас си минах приз селу -
Пукрай Радяни аз минах!
Рада на врата стуеши,
Бяла куприна придеси,
Желти алтъни низаши!

НА МОЙТУ СЪРЦЕ ДВЕ РАНИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Засвирил Бужур, Бужура:

- Кой сюрмах, кой кату меня?

Две любомнички да любя,

Ганка и Труфка двечкити!

Ганка му и бяла дружката,

Труфка му и либомничката!

Той Ганка земи-ни земи,

Я най ша Труфка да земи!

Труфкянти учи - герани,

На мойту сърце - две рани!

Ганкянти вежди склучани -

На мойту сърце два ключа!

Два ключа, два заключани!

В туй селу няма златари -

Да ми нахтари излеят,

Да си ключуви расключа!

ПЪРВУ ЛЮБИ, СЛАДКУ ПИЛИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Мари, Стифанке, първу любви,

Първу любви, сладку пили!

Утря шея в Траш-Бунар,

В Траш-Бунар срид селуту,

Срид селуту, и срид микданя!

Ща забия зилен байрак –

И да дойдиш ти при меня –

Да разрежиш мойта снага –

Да извадиш мойту сърдце –

Мойту сърце – изурялу,

Изгурялу то за тебя!

Мари, Стифанке, първу любе,

Първу любви и сладку пили

РЕСЕНА КАЛИНКА И ЗМЕЯ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Пуфали са буля с Калинка,
Чи си има ресана Калина -
Сама ходи вечер на сиденки,
Сама ходи и сама си духадя!
С китка ходи, с китка си духадя!
С нея ярген ни мой приговорни,
Приговорни, при нея да сенни!
Де я зачу Змей, Гура-зилена,
Чи утиди вечер на сиденки.
Той утговори - тя му мясту стори!
Той повтори - тя му басма дади!
Той потрети - тя му й пристанала!
Пуведи я Змей в гура зилена!
Утговори ресена Калина:
- Ой, тай тебѝ, Змей, Гура-Зилена!
Що ни ма одиш към вашуту селу?
Най-ма одиш кам гура зилена!
Утговори Змей, в гура зилена:
- Ой тай тебѝ, ресена Калина!
Мойту й дори - шарокуту поли,
Мойта къща - дълбокуту доли,
Мойти братя - високи туполи!

ТУРЧАН МАРИНКИ ТЪЙ УТГУВОРИ.

Жера Пейкова, 10.01.1922- 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Турчан Маринки тѝй утгуйори:
Мари Маринке, сян булгар казѝ!
Маринке, бяла българка!
Хай да са земим двама със тебѝ!
Маринка турчину ютгуйори:
- Е, бре, турчано, ти турска вяра,
Турска вяра и друга вяра!
Язи та искам - брат ма ни дава!
На турска вяра на друга вяра!
Турчан Маринки тиху утгуйори:
- Мари Маринке, сян булгар казѝ,

И туй ли да та язи науча?
Иди, Маринке, във вашу дори -
Срид дориту ви мрямур камъни,
Пуд камънти ви и зъмя усойка!
Пък ти утзими пушка двойстойка,
Чи да я гръмниш триж-девят пътя!
Чи да я туриш в гърни зилену,
Утгоря натучи вину чарвену!
Брат ти ш-си иди жемян ут къра -
Той ша пуиска вуда студена -
Ти ша му дадеш вину чарвену,
И той ша сръбни, и ша са утрови,
И ни ша са земим двама със тебя!
Маринка турчана послушала -
И си утиди в тяхнута дори.
Срид дориту им мрямур камъни,
Пуд кърмънти им зъмя усойка.
Тя си ютзела пушка двойстойка,
Чи я гръмнала триж-девят пътя.
И я туряла в гърни зилену,
Утгоря наточи вину чарвену!
Брат ѝ си иди жемян ут къра,
Чи ѝ пуиска вуда студена -
Тя му утдала вину чарвену!
Чи той ѝ речи: - Мари Маринке,
Мари Маринке, сестро по-малка,
Сръбни, Маринке, и ти по-напред!
Яз ша сръбна и аз пудеря!
Чи тя ни сръбна, и той ни сръбна!
И ни са утрови, и ни са зели,
И ни са зели двама с турчана.

КОЛЮ НА ТИНКА ДУМАШИ.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Колю на Тинка думаши:
- Тинки ле, любе, Тинки ле,
Пита ли, любе, майка си,
Майка си, Тинке, и баща си -
Ша ли та дадът на меня -
Кату на меня, яргеня?
Тинка на Колю думаши:

- Ни съм ги, Кольо, питала, -
Най съм ги снощи слушала!
Мама на тета думаша:
- Ша дадем Тинка на Коля!
Тети на мама думаша:
- Девят дъщери да имам,
Ина на Коля ни давам,
На Коля, на хайдутяна,
На Коля, на чувчияна!
Диня и Колю чувчиян -
Нющя и Колю хайдутян,
На хайдутити пашата,
На хайдутити ляб носи!

ЗАЛЮБИ ВИДА КАРАДЖА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мама на Вида думаша:
- Виду льо, дъще мамяна,
Не люби, Видо, де да й е,
Де да й е, и куго да й е!
Вида майка си ни слуша,
Залюби Вида Караджа,
Караджа баш-хайдутяна,
На хайдутити вайвода!
Караджа Види думаша:
Виду льо, любе Виду льо,
На Даровна вичеря
Сал да ти даръ ни стигни
На мойти верни другари -
Аз ша ти главата утрежа!
На Даровната вичеря
Кумъ най-напред вареша,
Чарвену вину налива.
Ду секи вину дустигна -
Ду Караджа вину ни стигна!
Кумата утпудер вареша
Със тънку дари дареша.
Ду секи дари дустигна -
Ду Караджа дари ни стигна!
Караджа са люту расърди -
Утряза главити на двама!

И ги завърза за две дърва.
Иноту стана на луза,
Другуту на дафина.

НА КАКЪВ ЧИЛЯК ПЪТЪ МИНАХ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мари, мамо, мари мила мамо,
Снощи в леляни утивах -
На какъв чияк път минах!
Турчан ли й, или българян,
Или и черян циганян?
Или и Стойчу – дувеца,
Дету му булки ни траят?
Мама Иленки думаши:
- Иленке, дъще мамяна!
Той ни е турчан-българян,
И ни е черян циганян -
Я най и Стойчу - дувеца,
Дету му булки ни траят!
Се млади булки умират,
Се пу ино дите му устават!
Иленка мами думаши:
- Марь, мамо, марь мила мамо!
Макар чи и Стойчу-дувеца -
Искам гу - и ша гу зема!

ЖЕНЯНУ ЛИ Е МУМЧЕТУ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Иленка мами думаши:
Мари мамо, мари мила мамо,
Како мунченци из път върви!
Стигни гу, мамо, питай гу!
Женяну ли е мумчету?
Женяну или ни е?
Ку ни е, мамо женяну -
Да доди меня да земи!
Пак ку е, мамо, уженяну -
Да си булката паряса!
Ку има дребни дичица -

Да си лицата изхарижи!
Сал ино, мамо, да устани!
И то на меня да мяза!
Стигна гу майка, пита гу -
Женяну бяло мумчету,
Болна му и бяла булката,
Дремни му бяле лицата?

ЛЮБЯЛА И РАДА ДВАМИНА.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Любяла и
Рада двамина,
Двамина, двама другаря,
Веля и Стуяна двамата!

Ут де чу Велю, ут де разбра?
Той в Радяни утиди,
Чи си на джама пучука,
И ощи на врата пухлопа!
- Раду льо. любе, Раду льо!
Ела, ми врата юттури!
Нещичку ша та пупитам-
Праву ми кажи - ни лъжи!
Да ни ма нещю излъжиш!
:
- Ни моя, Вельо, ни смея,
Чи мама тука я няма!
Тя на пазаря утиди,
На гулям пазарь, панаир,
Да прикупува бял памук,
Да прикупува, Велю льо.
Да тъче Рада даруви,
Тънки ми бели даруви
И купринени пишкири.
Да дари Рада сватуви.
Сватуви, стари кумуви!
И на зли зълви, девери
И на по-стари итърви.

МУМИНСКУ ЧАРВИЛУ, ЯРГЕНСКУ СЛЕПИЛУ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Иди, сестро, иди,
Иди в Славчуви!
Славчу да ти даде
Чарвилу и бялилу
Яз да си заслепя
Мойту първу любви!
Утишла в Славчуви
По малката ѝ систра
Здрасти, бате, Славчо!
Кака ма пруди
Да ми дадеш
Чарвилу и бялилу
Муминску чарвилу
Ергенску слепилу
Тя да си заслепи
Нейну първу любви
Чи тебя ша земи

НА МУРАВА СА СБОР СБИРА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

На мурава са сбор сбира,
На зилената мурава,
На високата мугила!
Синкити чуха и дудоха -
Ут двети махли мумити,
Мумити и мумцити -
Сал мойту любви гу няма!
Дету гу искам – гу няма,
Дету гу ни ща - там бяло!
То срид хуроту сидеши -
Ведро със вину държеши,
Видро със вину чарвену!
На секи наля пу чеша -
На меня наля две чеши!
На меня, и на систра ми.
Дано му рика: - Искам та!

Пак аз му реках: - Ни ша та!
Ни ша та, любе, мразя та!
У в пътя да ни та срещна,
Салама да ни ти ютзема.
Ни ютзема, любе, ни ютдам!

(Пее се от Великден до Спасовден).

ИЛИЯ ДОНИ ДУМАШИ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евти Пейкова

Илия Дони думаши:
-Дону льо, любе, Дону льо!
Ша ли ма земиш, Дону льо,
Ша ли ма земиш - ли няма?
Пита ли, Доно, майка си -
Ша ли та дадът на меня?
Ша ли та дадът, ли няма?
Я ко би да ни та дадът -
Аз ша са, Доно, убесея
На вашити пътни вратници,
Вратници и пътна вратичка!
Дона Илию думаши:
-Илийо, любе. Илийо!
Нидей са беси. Илийо,
На нашити пътни вратници,
Вратници и пътна вратичка!
Я най са убиси, Илийо,
Срид селу, на бесилкити.
Всеки ша риче: - Гуркия,
Гуркия, това Илия!

ДВА БУЖУРА АЛЯНИ

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Снощи съм минал, мани мо,
Пукрий гръцкити градини.
Там съм видял, мани мо,
Два бужура цъфнали,
Цъфнали, мани мо, аляни!
То ни и бяло, мани мо,

Два бужура аляни -
Най-бяло, мани мо,
Дур двама млади-любими!
Той на нея дума:
- Любе, мило и любезно,
Кое е хубус на светъ,
Живот, имот или любов?
Тя на негу думаши:
- Любе, първу любе,
Имот и ут рану ставани,
Сутрян рану имота та буди,
В къра да утидиш!
Живота и ут Госпудя,
Любувта - и черна Сатана!
Кое на свитъ и най-добру,
Кое на света и най-сладку?
Сънь ут мидъ и по-сладку,
Люби ут майка по-милу.

ТРИ ГОДЯН ЛЮБИ ДА ЛЮБИШ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Стуян мами си думаши:
Мари мамо, мари мила мамо!
Ша ида при пубратима Даймяна
Ша ида да гу пупитам -
Каква е тъва рабута -
Бива или нн бива -
Три годян любии да любииш?
Да любииш - да ни гу земиш!
Какоту язи Марийка,
Дилгер-Колюва дъщяря,
Поп-Николувта внука!
За нея каят хората -
Ни знай Марийка рабута!
Ни знай лози да купай -
Буля лози купаи -
Марийка сиди на края
Буляиу дите баяши -
Чи, барим, да гу баяши!
Със крак му люлка люлеи,
И вита китка виеш,

Виеш и наричаши -
Де да й Стуян да мини -
Да ми китката ютземи
Китката ранбусилкувта,
Китката дива чареша!
Китката дива - бяла люлякя!

ЗАЛЮБЯХ ЛЮБИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999г. (Добруджански)
с.Виктровка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Залюбях люби, залюбях люби,
Дванни гу любях, тринни гу лъгах!
Чи гу излъгах, чи гу излъгах,
В Тунджа да иди, риба да луи!
Риба да луи – риба платика,
Тунджа са скъса – рика прутечи!
Рика прутечеи– мумче извлечи,
Мумче извлечи – на край на пясък!
Турци минаха, научаха гу,
Научаха гу – турски да сиди.
Гърци минаха, научаха гу,
Научаха гу – гърски да гълчи!

5. ДЕТСКИ РЕПЕРТОАР

КУМАРЪ САС ГАЙДА СВИРЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Кумаръ сас гайда свиряши –
Мухата хуро играи – 2
Мушица му са й присмяла – 2
Олиле, любе, Комаре! - 2
Ква ти е тънка снагата! - 2
Кви ти са криви краката! -3..
Ква ти е дълга мусурта! -2
Кумаръ са люту разсърди – 2
Мушна Мушица в рибрата – 2
Мушица викна, заплака :2
Сбирай ти ми са селяни – 2
Прибирай ти ми тълугу!
Синкити имат рабуга – 2
Мечката ляба месяши – 2
Мечахта гу разнимаха – 2
Кузата уда носяши – 2
Брадата и са друсашаи – 2
Бълхити в къщи митяха = 2
Въшкити дрехи дигаха – 2

ВЕЛЮ И МЯЛАНКА

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Пристанала й Мяланка – 2
На Веля, на ювчерчиту. – 2
Веди я Велю, пуведи – 2
Чак пу долните пътища – 2
Пукрай Велюви дурови- 2
Велю Мяланки думаши: - 2
Мяланке, любе Мяланке! – 2
Пустой. Мяланке, пучакай! – 2
Ша ида мама да пита—2
Ръчи ли та теб за снаха – 2
И меня, за мила сина? – 2
Утиди, Велю, пита ги – 2
Върна са, Велю, каза и: -2

Мяланке, любе, Мяланке!
Нище та мама за снаха – 2
И меня за мила сина...-- 2
Викна Мяланка, заплака – 2
Люту тейна си кълнеши: - 2
Тейнульо, ти стар бащица! – 2
Упустялу ти й имани, - 2
Златену и пусрибрену – 2
Златену и пуסיрибрену – 2
Гату ма., тейно, ни дади – 2
На люби, на първу люби...

ПРИКАЗКА ЗА ЕДНО «ВЪГЛЕНЧЕ»

Автор - ученичка Цветелина Богданова от Български Теоретичен лицей «Васил Левски», родена в България, родителите и престигнали в град Кишинев на гурбет.

Имаше едно време едно въгленче, което се е родило в Дома на Огъня. Веднъж то каза на Огъня:

- Татко, пусни ме да видя света! Ще напечеля много искри и ще се върна богат, много богат! А Огънят строго каза:

- Я, мирувай, още си малък! Като станеш като твоите братя, и ти ще излезеш.

Но въгленчето нямаше търпение да порасне.

Ето изминаха два дена. «Въгленчето» вече стана «Въглен», то стана вече хубаво обгорено.

- Сега може ли да тръгвам, татко? - попита момъкът Въглен.

- Бог да е с тебе, сине! – отговори Огъня и като му даде една малка торбичка с искри, той го благослови.

Въгленът отскочи от Огъня и тот час се превърна на красива стройна госпожица с руса коса и сини очи.

- Как се казвам? – попита сама себе си. – Трябва да си дам име!

И като си помисли половин час, тя спокойно каза:

- Анна! Ах, какво красиво име!

И тя запя, така красиво пееше, че Огънят се просълзи.

- Трябва да създам ансамбъл и той ще се казва «Въгленче»!

Ах, какво хубаво име измислих, «Въгленче»!

Тя тръгна в далечен път и стигна в Кишинев, в Българското училище и създаде там ансамбъл «Въгленче», нейната мечта се изпълни.

И пеем ние и до ден днешен, възраждаме стари песни и традиции български.

Стр. 241. «Българско училище», 2002г.

ПРИКАЗЕН СВЯТ НА НАШИТЕ КОРТЕНЦИ

Записани от Евтия Пейкова

Приказките са разказани от чина Савювца, Ивана Чавдаръ (Караджова) (12.03.1932 – 20.01.2011г). Й викаха кортенската Савювца, щото тя вече в новото време беше дошла от Кортен като млада булка, оженена в нашето село. Приказките са записани от мене кратко, лаконично, щото няхах магнитофон със себе си. Двете последните приказки са записани от Виктор Минков, 1956 г.р. от малкото кортенското село Булгарийка, до Сарата, Леовски район, Молдова. От там имами олимпийски чемпион Виктор Пейков по греко-римска борба. Първата приказка за глупавия брат, ми са струва че ни е наша, кортенска. Макар, чи е разказана с нашия говор. Пак втората, за хитар Петар, я помня. Разказваха и други подобни приключения на хитър Петър.

ПЕПЕЛИШ МАРКО

Ималу идин чиляк и той имал ина баба. Имали ощи три сина и ина нива. И ко я пасалу. Пруодяли най гулемия син - да я уварди. Той утишел, вардял-вардял и заспал. Станал, си утишел и те гу питат:

- Варди ли?
- Е вардях! - казва той. То има пасану, и ас заспах.

Утишел средния. Вардял, вардял, му са приспалу и заспал. Катуну си утишел и негу гу питат:

- Ко стана, варди ли?
- Е, вардях! Ни мужих да увардя, заспах!

Утишел най - насетня третия, Пепелиш Марко. Катуну утишел си легнал и заспал, катуну са прибудял и вижда ина Баланка, - ино бялу кончи - катуну пасе! Той я залул за възжиту, тя му рикла:

- Бате, пусни ма! Зиме три косъма ут гривата ми. Катуну ша имаш нужда, запали идина - ас щии помогна. Нидей казва на никуго!

Катуну си утишел, гу питат и негу:

- Ко стана, уварди ли?
- Нищуну ни увардях, - казва той, - и ас заспах.

Ино време са чулу, чи царя си дава дъщярята за тос, койтуну ща стигни пръстена, закаъчен на идин кол на три стънжена високу. Двата братя са гласет.

Пепелиш Марко ги пита:

- Който, бате, де са гласити?

Те му казали и той утишел с тях. Са качил на магаритуну и утишел.

Катуну стигнал, утишел на края, запалял идин косъм. Баланката са ивила, и му рикла:

- Вляз в леснутуну ухо, изляз ут ляутуну!

- Катуну стигниш там, - му казала ощи тя, - да са извъртиш и да ми удариш ина плъотка!

Той тъй напраял и станал красив ярген и са качил на Баланката. Кату стигнал там, ударял Баланката с пльотката и тя скочала на идин стънжян високу.

Сетня той устава Баланката, зима магариту и си утива.

На другия ден, пак станалу тъй. Сичкити са сбират, то пак са запрялу с магариту накрая и запалялу идин косьм. Изляла Баланката и пак му рикла:

- Вляз в леснугу ухо, изляз ут лявугу.

И пак станал идин красив яргенъ. Тя Баланката тос път му казала кату стигниш, са извърти и ми удари две пльотки - и ас ша скоча на два стънджяна високу.

Той кату са ивил с Баланката, са извъртял и й плеснал две пльотки, тя скочала на два стънджяна високу.

И пак нукуй не стигнал пръстяна. Сичкити си разутишле.

Кату влели вкъщи - най гулемия син вика:

- Ей, тете, сейно ай тос със Баланката - ша земи царската дъщяря! На надминава.

На третия ден станалу се тъй. На тос път кату запалял третия косьм, са ивила Баланката и пак му рикла - да вледи в леснугу ухо, да изледи ут лявугу. И му рикла:

- Да ми удариш три пльотки!

Той кату стигнал с Баланката, са извъртял и й ударял три пльотки. Тя кату скочала на три стънджяна високу и той стигнал пръстяна. Зел пръстяна, гу вързал с идин парцалъ.

Тук вечи са наридили млогу, многу са наридили, той най уткрая. Изляла царската дъщяря, пугледнала идин ред, пугледнала втория, на третия утива при Пепелеш Марка. Кату утишла, кату му утвързала парцяля - той светнал онзи пръстян.

Кату си утишле братята, рикле на тейка си:

- Тете, нашия Пепелиш-Марко зе царската дъщяря!
- Хади, хади! Ни мой да бъди!

ЖЕНА БЕЗ РЪЦЕ

Ималу идин царь, ина царица. И имали ина дъщяря - Мария. Майка й умряла. Тейка й са уженял за друга. Тейка й тъй да я убичал, майка й ни я навиждала. Тейка й гу зели. Са сбирали царетахта - и той утишел.

Пък майка й суглася аргатити - да пугубят Мария. И те са сугласили. Сабахлам впрегнали таликата, туряли брадвата. Майка й я сабудяла:

- Ставай, Марийо, вари със аргатити!

Тя станала и утишла с тях. Къкту карали, тя видяла, чи има брадва и пузнала - де утиват. Тръгнали в идин пуст път. Тя наченала да плачи, те са убърнали и рикле:

- Марийо, що плачиш?

- Кък да ни плача, кату ма одити, да ма пугубвати!

Аргатяна рикъл:

- Кату знайш, зако ни ни каза?

- Пуснети ма тѣй у гурата и ма уставети!
- Кѣк? Тя куту иска нишан ут тебѣ? Ко да ти утсичем, краката или рѣцети?
- Рѣцети ду лахтети!

Тя си крастосала рѣцети на ино китючи, те ги утсекли и ги зели.

Тя устанала в гурата. Диня ходи, са храни, нющя спи в ино куху дърво.

Царския син ходял да си бий зайци - силну му аресала и Мария. Той си утишел във селуту, казал на майка си и тейка си, чи силну му аресалу туй мумичанци. Ма самуй, чи бяло биз рѣце. Искал да я земи.

- Кѣк ша я земиш, ти си царски син, млогу хора ша додат, пѣк ти - с жина биз рѣце!

Той рикъл:

- Искам я - ша я зема! Бир да й биз рѣце! Ви ша видити, квай красива! Утишел и я зел, и сватба напразли.

Колку живеели, сетня гу зели, - пак царетахта са сбирали. Тя устанала при майка му и при тейка му. И той, царския син рикъл: - га дубий жина му, да испрудят хаберь.

Тя дубила две лица, мумичанци и мумченци, красиви кату слънциту и мехица!

Те испрудяли писмо на негу, на царскиясин. Сиганка пѣк той бил при нейната майка и баща. И тя, майка й, кату видяла, зела писмоту и гу причела. «Жина ти има две лица, кату слънци и мехиц». Пѣк тя написала «Жина ти има две лица – кучанца». Той гу пулучал, писмото, и гу причел.

- Кучанца са, котянца са - да сидѣт, дурде си дода ас! – написал той на майкя ни си.

Пѣк майка й пак гу причела и написала: «Ут дету сти я зели - там да я пуснити!»

Те фанали да плачат:

- Кѣк да я пусним, тѣва хубавта булка! Биз рѣце и с лица!

Ушили ини дисаги, туряли иноту утпредѣ, иноту утзадь - и ги пуснали. И тя утишла в ина кулюба, там бил Свити Петър. Той я устаял там да сиди, утишел в друга. Диня и носи едѣни, на нея и лицата.

Идин пѣть и са присънилу, чи утишла Свита Бугровица и рикла:

- Марийо! Стани, и си зими рѣцети!
- Ут де да ги зема, - ги нямам!
- Ела, втупи в тѣва паничка рѣкавити!

Втупила идина рѣкав, станал на ина рѣка! Втупила и онзи. Станал на друга! Станала с две рѣце!

- Разгъни си лицата, присуши ги и ги нахрани! Загъни ги и вари дету свети! Там да влезеш!

Тя ги разгънала, ги присушила, ги нахраняла и ги загънала и утишла, дету свети. Кату утишла и пувикала - да я приемят да принуцува, тѣва вечар. Излели аргатити и тя ги пупитала, -те утишле да питат царя и царя рикъл:

- Няма мясту, де да я тургам!

Те са върнали, тя са моли, макар при паткити!

Утишел аргатяна и рикъл:

- Тя са моли макар при паткити!
- Изкарайти паткити, и пуснети я там. Дайти й свет!
- Аз свет ни ми тряба! Ми дайти ми ина митла!

Гату си разгънала дицата - то светналу! Тя разляла и размела, те ут стърни я гледали аргатити и утишле при царя:

- Царьо! Тъва жина ни е за там! Да утидиш да видиш дицата светят, кату слънци и мехица!

Царя рикъл:

- Варети и я дувидети тука!
- Ас ни съм за там, тук ша сида!

Утишле и казали на царя:

- Тя нище да иди!
- Варети и й ричети да иди, да земи дицата!

И аргатити и рикле:

- Царя речи, да додиш с дицата!

Тя ги загънала и утишла, са запряла ду вратата.

Царя я питал:

- Ут де си?

Тя наченала да расказва: - гату бях малка, чичо кралчо, мойта майка умря. Тети са ужени за друга. Тя ни ма уважава, чичо кралчо, ма придади да ма пугубят. Ма дади на аргатити, чичо кралчо, те ма заведаха в гурата. Аз разбрах, чичо кралчо, зако ма одят! Фанах да плача, чичо кралчо, и да ги моля – да ма пуснат. Те казаха, чичо кралчо, чи тъй ни мой, щоту тя иска нишан. Тя рикла, чичо кралчо, да и занисът ръцети!. И те ми утскаха ръцети! И ко да прая, чичо кралчо? Диня са хранях в гурата, нющя спях в ино куху дърво. Са ужениях за ино - и те гу зеха. Кату дубих и той написа, да ма пуснат пак в гурата. Ма устаяха в гурата с ина храна за идин вечар. Сетня са иви Свита Мария и ми каза да си втупя ръцети.

- Ха сигъ тъс! Ха сигъ другата!

- Ти ли си, Марийо?

НИРУДЕНА ЖИНА

Ималу ина баба, ино дяду и ино мумченци. То искалу жина нирудена да си земи. И напраялу си ини царули жилезни, ина пръчка и тръгналу. Варялу, варялу цял ден. Вичартъ стигналу ду Свита Сряда. Ино кучанци рикло:

- Джяв, джяв, ку си добър - вляз, ку си зъл – беж чи ща изям!
- От мале (от дълго) съм тръгнал, на никуго зло ни съм праял!

Свита Сряда му рикла:

- Ко та носи ду меня?
- Искам да си зема жина нирудена!
- Ша вариш и утря и ша стигниш ду Свита Петка. Тя по-знай, тя щи кажи!

Гу нахраняла, нушувал, сабахлам станал. Тя му дала питянци, ина кърпичка и две зайчита. Те варет напрець, той пудеря. Кату стигнали ду Свита Петка, ино кученци рикло:

- Джяв, джяв! Ку си добър - вляз, ку си зъл - беж, чи ща изям!

Тя Свита Петка гу пита:

- Ко търсиш ду меня?

То й расказалу.

- Ша нущуваш удума, чи утря шейш ду Свита Ниделя, тя по знай, тя щци кажи! И се тгй му дала. Зайчахта варет напредть, то пудеря. И стигнали до Свита Ниделя.

- Ко търсиш ду меня? Ша спиш удума, сабахлам ша ида на черкува и кату си дода, ша кажа.

И са върнала ут черкувта и си смамяла сичкити гадинки. Най пудеря душла ина чила и тя питала:

- Кък да намери жина нирудена?

Тя рикла:

- Да утиди в гурата, и срид гурата има ино дърво с абълки да ги издруса сичкити. Сат три ша устанат. И тях да ги уткъсни. И кату утрежи ината и тя ша риче – вуда! И да я втупи във вудата, и тя ша стани хубава мума!

Той утишел в гурата, издрусал сичкити абълки. Сат три устанали, той ги зел. Ги уткъснал и ги турял в джоба си. Варял, варял и нямал търпения –разрязал ината. Тя рикла:

- Вуда!

Пък вуда няма! Тя умряла.

Пак варял, варял из гурата, нямал пак търпение и разрязал и втората. Тя рикла:

- Вуда! Пак вуда нямалу и тя умряла.

Сетня варял, варял стигнал идин кладянци. Третята абалка разрязал, я втупил в вудата и тя станала красива мума, за нея са уженял. И я завел при майка си и при тейка си.

ПЕПЕЛИШ МАРА

Ималу ино дяду, ина баба, имали дъщеря Мара. Тя утиша на сиденки. И тя сиди, и ни си уприда каделката. И те и думат:

- Маро, упридай си каделката, чи майкати ша стани на крава!

Тя ни си я упрела.

Ина вечер кату си утишла и майка й уттори вратата:

- Ох, Маро, ас съм крава!

Ма пулега и утторяла с ругити.

- Маро, ас уже съм крава и тейкути ша ма заколи и ша са ужени за друга.

Ма ти да ни идеш! Да сбираш кокалти и да ги заровиш пуд яслата!

Тейка й са уженял за друга, зел ина с мумичанци.

Заклал кравата. Те идът, тя ни иде! И кокалти ги заровяла пуд яслата.

Душла ниделята, те утиват на черкувта, майка й й дума:

- На ти тъва леща, да я свариш, ни утивами!

И тя тръс-тръс! Я умила и я сварила. И утишла ут яслата си зела ина рокля хубава, и утишла на черкува.

Запаляла три свещи. И дала на сичкити пу две смукинки, пък на бабата и мумичанциту - пу ина фашкийка. Кату дрънналу за свят и пуснали черкувта, тя си тръгнала най-напред да си утива.

Те си душили и казват:

- Ей, Маро, дуде ина мума, ма красива! Запали три свещи!

На другата ниделя се тъй. Пак стръскала лещата, си уткрила ут яслата ощи по-хубава рокля. Пак утишла на черкувта. Кату дръннали за свят, утишла, са съблякла и пак ги чака.

- Ей, Маро, ква хубава мума пак дудо в черкувта!

На третята ниделя пак си сварила лещата, още и по-хубава рокля зела ут яслата и пак утишла на черкува.

Царския син тъй да я люби, тъй да я иска! Ма и ни знаял - кък да я задържи. Намазал с мед басамацити на черкувта. Каревала и са залюпил и тя бяга с идина. Пак си стигнала, пак са съблякла и пак ги чака. Те си идат и пак разказват.

Царя тръгнал да мери айтос каревал ут къща на къща. Влели в тях. Бабата дала на нейнугу - то ни става!

- Нямати ли другу мумичи?

- Е-е! Имами ина Пепелиш-Мара!

- Ми дайти я тука!

Кату примеряла каревала – таман на нея!

И ша иди да я зима! Пък бабата турга нейнугу! Туй пък гу туряла пут куруту срид дора. Питела видял и утишел ду вратата и пей:

- Кукуругу, царё! Златна кака пуд куруту, черна кака в къщи!

- Къш! Мерете! Айсига та хранях и ти пак идиш!

Той и втория път кътка, и пак пей:

- Кукуругу, царё! Златна кака пуд куруту, черна кака в къщи!

Хората кату чули - утхлюпяли куруту - и царя я зел!

СЕСТРАТА, ЗАЛЮБЕНА ОТ ЗМЕЙ

Ималу ина баба, ино дяду и имали три сина и ина дъщиря. Тя се ходяла, - де ходяла. Ни знаят! Най-гулемия син я вардял, вардял, заспал.

- Кату станах, тя я няма, - казал той.

Фанал да я варди втория - и пак ни я увардял:

- Ми са приспа и ни мужих да я увардя!

Третия рекъл и ас ша я вардя!

- Е-е-е! Глей си рабута! Братята ти ни я увардяха, ти ли ша я увардиш!

Ма той са зел да я варди. Вардял я, вардял - тя тръгнала напред, той пудеря й. Тя вляла в гурата, той пудеря й. Тя вървяла, вървяла, той пудеря. И кату

счупял идни клонь, гурата изичала! Тя са прекръстяла. Пак тръгнала, той пудеря. Тя вървяла, колкуту вървяла, той пак пудеря й. И пак счупял идин клонь, гурата изичала, тя пак са прекръстяла. Пак тръгнала да върви, пак вървяла колкуту вървяла, пак счупял идин клонь, гурата изичала, тя са прекръстяла.

Пак тръгнали да варет, стигнали ино кухнянци и тя вляла в негу. То са присторялу на ино котянци и влялу вътря. Тя вляла при Змея. Сеннали да идът. Ели, ели, си приказвали. Наченали си мерят пръстенити, тя си истървала пръстяна. Сетня фаркулицата й паннала, и ина абалка.

Кату хванала да са гласи да си утива, то котянциу утишло и си легналу удвѣн прагъ, тя гу прекрачала.

И сега малкуту братчи си утишло и те гу питат:

- Уварди ли я?

То рикло:

- Дайти ми четяри коня, най хубави и най храняни!

И то хваналу да расказва ко бяло. Казва на сестра си:

- Ти тръгна да вариш, ти напредъ, ас пудеря. Влязахми в гурата, ас счупях ино клончи, гурата изича, и ти са прекръсти. Пак варяхми, варяхми, ти напредъ, ас пудеря. Пак счупях ино клончи, гурата изича, ти пак са прикръсти. И тъй три пътя. Сетня ти влечи в ино кухни, ас са присторях на ино коти и ас влязах. Ви си меряхти пръстенти, тоя панна. Сетня панна фаркулицата и ина абалка.

Тя са качила на двата коня и кату припуснала, той пудеря на другити двата. Тя са качила на ино дърво, и той кату наченал да свири, дванайси гудини свирял, сичкити гатища са сбират, зели да я давят.

МУНЧЕТУ И КРАВАТА

Ималу ина баба, и имала ино мунченци, и те бяле бедни.

Мунченциу вижда, чи другити имали талики, крави, улови и питалу:

- Зако ни нямами?

- Кату умря тейкати и наща крава пубягна в гурата.

- Ас шейда да я намеря!

Тръгналу да я търси. Варялу, варялу и намерялу стъпалки ут кравата. Тръгналу пудяр тях и пупанналу в ина гура. Влялу и видялу ина крава, и с нея цяла чарда крави. Ината бяла тяхната, тя гу пузнала и му рикла:

- Сига ша додат ини буги – качи са на дървоту! Чи ща раздърът!

То са качилу и те душе бугити и тя приказвала с тях и му рикла, да слиза. И те утишле сичкити. Майка му са зарадвала и гу питала:

- Ут де си зел тева крави?

- Те наши! За осям гудини, цяла чарда крави станали!

И то ги прудалу и си купялу улови и зимя!

ДВАМА ДРУГАРЯНА И ГАРГИТИ

Ималу двама другаряна. Утишле в гурата. Искат да вадят ино дърво. Фанали да гу вадят, и извадяли идин шиникъ с алтъни. Ни мужле са пудилет, и идина извадял на другия учити. Зел алтънители и си утишел, пък тос устанал пуд дървоту и ни вижда. И утишле три гарги, кацнали на негу дърво. Първата дума:

- Знайти ли ини чудеса? Идин чияк му извадяли учити, да знай, да утиди ду ай тьва рика, да си умий учити - ша пругледни.

Втората и тя рикла:

- Знайти ли ини чудеса? В ино селу хич нямалу уда. Прусъхнали рикити, юзурти, кладянци. Да знаят тева хора, да утидат на балкана, да утместят идин камък - и ша тръгнат сичкити юзури, и ша са напълнят кладянци и рикити с уда.

Третята и тя рикла:

- Пък да знай царя - да надигни пустелята на дъщеря си - и там има ина жаба умряла. Девят гудини болна дъщеря му ут туй.

Негу лапи припъзлялу ду реката, си умилу учити, пругледналу и утишло в негу селу и срезналу ино мумичи, носялу уда ут далеч.

- Дай ми малку уда!

- Е-е-е! Бате, да знайш, ут де я нося! Ут далеч, ма щии дам малку да пиеш.

И то пилу. Утишло горя на балкана. И утнелу камъка. И тръгнали сичкити юзури, и са напълняли сичкити кладянци и рики с уда.

Те са сбрани сичкити хора - искали да гу благуслует и да му харижат нещцу. Пък то нищцу ни ще - иска да му дадът идин конь, чи да иди ду царя.

Утишле при царя, кату втели в уградата му, и дъщеря му - кату гу пугледнала и рикла:

- Дайти ми айтос момку, той ша ма исцари!

И слял ут коня, и си вързал коня, и влял при нея. Надигнал пустелята, и извадял жабата, и тя, мумата уздравяла.

И царя му вика, да ублича царски дрехи, и да зима негувата дъщеря и пулувината царству.

Утишле двамата млади на пазаря и срещнали унуй лапи.

И то гу познава:

- Здравсти, братко! Кък тый! Ас ти извадых учити, пак ти имаш учи! Ти ко напрай?

- Ас сидях ду ино дърво. Дудоха, кацнаха три гарги, казаха тый и тый. И ас припъзлях, умих са, фанах да виждам. Утидах на балкана, уткрих камъка, тръгна удата, напълняха са юзурти, кладянци и рикити. Тръгнах при царя, магнах жабата.

Зима - и то утива ду негу дърво! Можи - нещцу ша чуви! Алтънители ни му пустигнаха! Чака. Утишле гаргити, кацнали.

- Га-га! - рикла ината. - Знайти ли ини чудеса? Унуй лапи утишло на риката и са умилу и пругледналу!

Втората рикла:

- Га-га! То утишдо и на балкана, утместялу камъка, тръгнала удата, напълняла юзурти, кладянци и рикити!

Третята рикла:

- Га-га! То спасилу и на царя дъщерята, махналу жабата!

- Да не някуй пак да на слуша? Я дайти да видим!

Кату кацнали на главата му и трити - му искълвали учити.

ГЛУПАВИЯ БРАТ

Ималу ина жина, и тя имала два сина. Идин бил хитър, пък другия бил малку прос, глупав! И те уже гулеми, уже яргени пу дваиси гудини И това, глупавия, се ходи на къра, рабути: уре, купай, сади, култивирва там, със коня, със туй-унуй!

Апък хитрия сиди дома. Храни, пиче ляб, готви, за майка си гледа! Гледа дома хазяйствуту!

И той сигъ, идин пъть, глупъвия казва:

- Бате, мама стара, айгу скоро ша умре, ас хич ни съм сидял при нея, ни съм я хранял, ни съм я гледал - се ходя в къра! И ас искам идин ден да устана дома да пусида с мама да я пугледам, пък ти да утидиш на нивата!

Той рикъл:

- Ми, чи ас щи кажа ко да прайш - и сиди си дома!

И той му казва, ша убуташ каймака, ша издувиш кравата, ша прибяреш млякуту, шя упичеш ляба, ша изриниш на кравити, на кунети, на пиляхта, ша изнисеш буклука, ша примитеш у дора, ша пустелиш плява там, на кравата, ша излейш мръсната уда и ша налейш чиста. На мама ша наготвиш, ша я нахраниш!

Той:

- Хубау!

И станал сабахлам, зел да храни, там да такова. Рикъл:

- Буталката със каймака, я да я зема! Ас се ино ходя насам-натъй - тя ша са бута!

И я вързал на гърбъ си, и ходи, там такова, и то са бута каймака!

И уже то са приминалу колку времи, и той пугледал тистоту – то втасалу - трябва да гу разнима! Зел, разнел тистоту, и рикъл:

- Дъя, да вида! Сига трябва да упаля пищъ!

Утишел, уднел капака, кату са навел да изрива пепяла ут пищъ и той, каймака - вшить! - са излял ут буталуту! Той запратял негу буталу! Ляб упекъл Изринал, там, напраял порядок - сичкуту!

Кату умряла майка им, бати му рикъл:

- Знайш ко, братко, дай да си постройм идин дам, а чи да си разделим уловити! Ти ша имаш тои улови, ас мои! Ти си гледаш тойту хозяйству, ас мойту!

Напраяли новия дам. И той казва:

- Бате, знайш ко? Новия дам ша й моя!

Той вика:

- Хубау! Нека, да й тоя!

И бати му казва:

- Ни ша пусним уловити да са напиет с уда, и ша ги пусними, и те да вляват назадъ! Куиту улови ша влязат в новия дам - ша са тои! Куиту фъф стария - ша са мои!

Те, уловити си знаят стария дам! Те са напили с уда и влели сичкити фъф стария дам! Пък идин имали - сляп ол! И той насам-натъй - влял във тос, в новия дам!

И той сигъ:

- Хай, бате! Ко ша прая с идин ол! И той ощи - сляп! Аз шея да гу прудам!

Рикъл:

- Ми вари!

И той утишел да гу прудава. Ино времи си иди, биз ол. Пък той минавал, и там ималу ина гуричка, малка, и там ина калина-шипка. Вятара я духа, и те два клоня са трийт айтъй - клона в клон, и тя:

- Скърц! Скърц!

И той:

- Ко, калино-шипке? Искаш да купиш ола ли?

- Скърц! Скърц!

- Петъ рубли даваш ли?

Тя:

- Скърц! Скърц!

- Де да гу вържа?

Той гу вързал за ино дърво ду калина-шипка.

Си утива.

- Га да дода за парити?

- Скърц! Скърц!

- Утря? Хубау!

Си утишел и бати му казва:

- Ко, ба! Прудади ли ола?

- Прудадах гу!

- На куго?

- На калина-шипка!

- Чи ко, платиха ли ти?

- Не! Утря ша утивам да си зимам парити!

Той рикъл:

- Вари по-бържи! Виж, никуй ку ни зел ола - зими гу! Апък то тря гу зе веки някуй!

Утюват – той ола гу няма там! Гу утвързали, и гу зели!

И той на другия ден зима брадвата, харлеца, търнокопа и утива. И зима да купай ваз итъва калина-шипка! Искупал да я искурни! И кату гледа - ино кюпчи, идин кюпъ! Той расчистял това кюпъ. И кату уткрил капачиту - то там имани! Алтъни скрити, пари! Той си зима петъ алтъна, турга капачиту, гу зарава и си утива!

Бати му казва:

- Ко ба! Платиха ли ти за ола?

- Е-хе-е! Кату утидах, кату я надупях, дип-билия дади парички! Айгу! Той рикъл:

- Хай шейми - да ми пукажиш - аде!

Кату утишле, кату разровяли, то там цял кюпъ със тева алтъни! И той бати му гу зима, и гу занели дома, и станал бугат!

Той гу истрах, той да ни кажи на някуй, чи те намеряли имани, и той му казал, чи то ние алтъни, чи то - леща!

И бати му гу нямалу вкъщи, и ино дяду прудава гърнянца. Пръстени гърненца със талика. И той утива и, щоту бати му му казал, чи то леща, и той утива, и пита туй дяду:

- Дядо, ми ти за леща ша дадеш ли ино кюпчи?

Той вика:

- Щи дам!

Той утива и зима ино лиенчи, нагрибалу то в негу алтъни, и то дядуту кату видялу, рикло:

- Мунченце! Мойш да гу земиш със кончиту, и със таличката, и със сичкуту!

И дядуту зелу парити и утскърналу да бяга!

То си утишло, и зима пу ино кюпчи и турга на крайкити! Натургал ги - на ино кюпчи няма крайка! Той ко да прай? Зима ина пръчка и утюва ду крайнуту кюпчи и казва:

- Правчо, стури на кривчу мясту! На брат си!

То де ша стори! Той - пок! И счупял сичкити кюпчита - нукуй ни сторял мясту! На брат си ни напраяли мясту!

И напраял на това кривчу четяри дупки, и гу турял на най високия кол, на крайкити и рикъл:

- Пак ти сигъ да гледаш на високу и на шароку!

И бати му си иди, и гледа:

- Мъй, ко са чарвиней ду технити крайки?

И той рикъл:

- Мъй, той тряй казал на някуй, чи дудоха турцити, и търсят пари! Утива по-близу - то гърнехта пучупяни!

И те хорга уже расчули и казали на турцити, чи те намеряли имани. И те идът, и казват:

- Вари, та викат там! Примаря та вика да утиваш.

И той утишел, пак казал на брат си:

- Ти стой и варди вратата - нукуй да ни влезе във къщи!

И той чакал-чакал!

Брат му гу мъчат там, гу изпитват:

- Де са парити, де ги скрихти?

И той се казва, чи ни знай никакви пари. И кату пугледал приз джяма - брат му са пуказал там, пу улицата - вари! Зел уратата на гарбъ - и носи я! Той зарикъл:

- Ба ко вярвати, ва? Той глупав, той прост! Айгу аз гу устаях дома, му казах, да сиди дома. Нукуй да ни влезе - да варди вратата! Пък той снел вратата и - игу иди! Вижти гу - той иди!

Те приникнали - точно! Той зел вратата и иди със вратата! И те рикле:

- Ах, той излъгал! Той прост!

И ги пуснали!

ХИТЪР ПЕТЪР.

Хитър Петър с таликата утишел в гурата за дарвета. И са качил на дървоту на идин клон и със пяргона режи. И минава ино дяду и казва:

- Эй, лапе! Ти ша панниш ут там!

Пък той вика:

- Ас крепку са държа!

Пък той са държи с лявата ръка за клоня, дету гу режи!

. Пък то, дядуту видялу, чи той ни му стига идин петък, и гу устаял.

Той рязал, рязал, и кату утразал клоня, и кату паннал, казал:

- Той тря да й Госпудь! Дъя да гу стигна - да питам, га ша умра!

Бяга, устаял туй. бяга, стига унуй дяду, вика:

- Дядо, ти тря си Госпудь! Ти каза, чи ас ша панна, и ас паннах! Макара, чи силну са дърджах! Кажу ми сига - га ша умра?

Той гу пугледал и рикъл:

- Знайш, ко? Вари си нарижи ина талика пълна с дърва, и га си утиваш към там онзи баирь към селуту, - коня кату ти изпърха три пътя и мойш да смяташ, чи си умрял!

И той утишел, натварял таликата си с дърва, и си утива. Коня вари въз баиря и раз! Изпърхал идин пъть.

Той:

- О! Ината душа ми излези!

И се шиба и кара, и на сярдата на баиря коня втория пъть изпърхал! Той:

- Втората душа ми излези!

И вечи най-най горя на баиря коня третия пъть кату изпърхал - той скача ут таликата, и ляга в ина ръпичка ду пътя, и лижи и умира. и те минават ини хора и викат:

- Петре, ко прайш там, ва!

Той:

- Варети-варети! С умрелити ни са приказва!

Те минали ини, минали вторити, минали третити, четвъртити, петити ... Той:

- Мъна-мъна! С умрелити ни са приказва!

Кък той умрял! Зели ина пръчка, кату гу наченали да вартет насам-натъй! Те бият - ние шега! Той кату скочал! И пубягнал!

И кату влява в селуту - то там на края на селуту – умрялу. Ина жина умряла. Той влява, и казва:

- Я излязти! Аз айсига ша я уживя!

Те изляват, той зима пръчката - и давай да я бъхти! Бъхти я - бум-бум! Те унева сидът! Чакат! То са чува:

- Пу! Пу! Пу!

Те приникнали, кату пугледнали - той я бѣхти в гроба! Те влели, гу улули, гу набѣхтали! Зели тѣс прѣчка и рикле:

- Ти кату видиш такас рабута – рчи: Бог да я прустити! Вари, запали свещ! Прикрѣсти са, пуплачи малку!

Вари по-натѣй в селуту - то сватба! Той кату зел да са крѣсти, да плачи, извадял свещ, запалал свещ! Бог да ги прустити! Те кату скочали унева пиенити сватбари! Гу набѣхтали! И рикле:

- Ти кату видиш такас рабута - И-ху-ху! Ха-ха-ха! Да бѣдат жуви и здрави младити! Да имат лица! Да ги израстѣт! Да имат кѣсмет!

- Хай, тѣй ша прая!

Вари натѣй, и вижда ино дяду да учи манинкити улови да ги впряга! Той кату зел, кату рикъл:

- И-ху-ху! Ха-ха-ха! Да бѣдат жуви и здрави младити!

Те унева бугичита кату утскубнали! И дядуту кату зел камчика - гу набѣхтал, и рикъл:

- Ти кату видиш такава рабута - по утдалеч - Мини-мини-мини! - Ду идина ол! Мини-мини-мини! - Ду другия!

Той:

- Тѣй ша прая!

Вари натѣй, гледа две баби са пощят! Си тѣрсят вѣшки! Той кату утишел при ината баба:

- Мини-мини-мини! При другата!

Те рикле:

- Ти кату видиш такас рабута, - тури и тойта глава! И тебѣ ща пупощят!

Той: - тѣй ша прая!

Вари натѣй, вижда: две кучита са утвѣрзали, са слули - давят са! Той кату утива - мушка си негувта глава - там, между тях. Те излели, хазяити на тес кучита - гу набѣхтали! И му рикле:

- Ти кату видиш такава рабута - зими ина прѣчка на иноту кучи - друга - на другуту! Зими прѣчки - разгунити ги!

Той тѣй ша прай!

Утива по-натѣй в селу - вижда: лица си играят! Той кату зел прѣчката! Зел да гони лицата! Да ги бѣхти! Те излели родителти им, гу улули, гу набѣхтали! Рикле:

- Ти кату видиш такава работа, - на по-манинкуту - ина капейка, на по-гулямуту - две капейки!

Той:

- Хубау! Тѣй ша прая!

И утишел по-надолу в селуту - там накрая, ина лужа (ино гѣолчи), и ина свиня сѣс прасенцахта - са кѣпят там! Са балникат в тѣва лужа. Той утива - дава на свинята - две капейки, на манинкити прасета - пу ина! Тука нукуй ни гу видял - ни гу набѣхтал!

Тука той влял в леля ни си. Леля му живеяла там, и той влял в леля ни си. И тя сѣй брашно - ша прай милина! И той са жалва:

- Ох, лельо-лельо! Дету утида - вред ма бѣхтят! Вред ма убиват - вече нямам сила! И са убрѣща и вика:

- Лельо! Ми що кату сейш брашно сас струмката - ти са друса газъ!

Тя са убрѣща - и сас струмката в главата!

- Хѣй, простула тий, ма с простул! Ко питаш ти, прост ти такѣва!

Са рассърдял и излял! И коня му с таликата, пълна с дърва, седи ду вратника - няма кой да уттори на коня! Той зарикъл:

- Ма що сам прост! Съм трѣгнал из селуту да ма бият! Пѣк таликата няма кой да ми стваря! И влял и стварял дарвата и ни пита, кой да му стваря таликата!

Ино клечи, ино мечи - и няма вечи!

РЕЧНИК НА ПРИКАЗКИТЕ:

Пльотка – плетен камчик за коне. Ми са струва, че е май по-руски.

Талика - каруца в другите диалекти и в България. Телега по-руски.

Нишан – знак.

Китючи, китюк – пень по-руски. Останалата долна част на отсяканото дърво с корените.

Куху – пусто.

Бир да й биз ръце! – Нека да й и без ръце!

Га дубий жена му – га руди.

Дисаги – в нас циганити ходяха с дисаги приз рамото. По молдвански сак, както в другите романските езици – е чувал. Тук е двоен чувал, едина отпред, другия отзад, съединени.

Кулюба - в нас праят малки кулюбки за децата в полето, като работят там. Взимат три прѣчки от слѣнчивца, горе ги свѣржат, долу ги распѣнат, и ги покрят с един плат отгоря. Падарити, дето вардят бостаните, лозята – си праят кулюби, малки къщички, половината са в земята. Такива бяха първите къщи на нашите беженари. Такива кухненца си правяха, като си строяха голяма къща на новата земя младити.

Патки – гъски. В някои села – патица е нашета юрдечка.

Гадинки – домашни птици. Тук - разни животни, птици, може да бѣде гущери и зѣми.

Фашкийка – фашкии – испражненията на коня.

Басамаци – стѣпала, ступени лестници по-руски.

Каревал – туфель по-руски.

Куриту – корыто по руски, съд за къпани.

Мерете

Ол – кастрирана буга, бик.

Шиникъ – голям съд за зърно.

Гарги – врани.

Там има ина жаба умряла – с нея е направена магия

Дам – помещение за конете, оловите

Примар - кмет в румынското и сега.

Хазяйству - господарство

Буклук – смет

Калина-шипка – ласкателно обращение към шипката. По-малките сестри на мъже – са калина-Денка, калина-Станка и т. п. за жена му.

Харлец – штыковая лопата по руски, за дълбоко копаене.

Кюп – голямо гърне.

Крайки - ограда от дъски.

Сабахлам – сутрин.

6. ШЕГОВИТИ ПЕСНИ

ЮТДОЛУ ИДИ ПАШАТА, ПАШАТА

Кака Соня Шишкова 19.12.1938 – 13.12.2022

с.Викторовка, Кантемирски район

Ютдолу иди пашата, пашата,
Наред гледа къщята, къщята!
Ле има бели кумини, кумини,
Там има бели калъни, кадъни...
В Соняни има бели кумини, кумини,
Наца Соня- бяла кадъна, кадъна!

ЖИЛАЯ ДА СА УЖЕНЯ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Заисала Евтия Пейкова

Жилая да са уженя,
Дурде съм ощи млад,
Дурде ма искат мумити,
Дурде ма читът мумцити!
Тръгнах жина да диря
Ут род гулям-бугат!
Да бъди хубавица,
Да бъди грамутница,
Да знай писмо да пиши,
И да знаи и да чите!
Каквату ази търсях -
Такава си намерях!
Такава хубавица,
Такава грамутница!
Тя знай писмо да пиши,
Знаи и да чите.

Мина са малку времи,
Мина са три гудини.
Тъва учена жина
Ут ангел са убърна
На съща сатана!

ЗАСПАЛ ДИМА ПУД САЛКЪМ
Фьодор Кристев 16.09.1931 -07.07.1994
с. Владичени, Болградски район,
Одеска област, Украина

Заспал Дима пуд салкъм
Да сънува сладък сън:
Млада булка къпана,
На леглоту легнала...
Млада булка къпана,
На легло упъната
С бял чаршаф и увита...
Й ду кръста разгъната...
Яла, булке, по-насам
Да ти пея баюв сън!
Топъл ляп и сиренци, -
Ти си мойту пиленци!
Топъл ляп и кашкавал, -
Ти си моя идеал!
Топъл ляп и каварма -
Ти си мойта хубава!
Ти си роза, ти си кръв,
Ти си хубава за мен!

ЛЮБИЛЕ, ГОЛ ХУДУЛЯН
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Любиле, любиле, голу худуляну! – 2
Ютде зе, ютде зе гащи да дуде? -2
Зел съм ги, зел съм ги,
Утдету съм ги зел!-2
Гледай ма, - 2
Нали съм душел!
Любиле, любиле, голу худуляну! – 2
Утде зе, ютде зе риза да дуде? - 2
Зел съм я, зел съм я, утдету съм язел! – 2
Гледай ма, гледай ма, нали съм душел! – 2

Любиле, любиле, голу худуляну! – 2
Утде зе, утде зе царули да дуде? – 2
Зел съм ги, зел съм ги, утдету съм ги зел! – 2
Гледай ма, гледай ма, нали съм душел! – 2
Любиле, любиле, голу худуляну! – 2
Утде зе, утде зе картуз да дуде? - 2
Зел съм гу, зел съм гу, утдету съм гу зел!- 2
Гледай ма, гледай ма, нали съм душел!

СЕВДА ФЪРЛЯХ

Фьодор Кристев 25.09.1931 – 07.07.1994
с.Владичени, Болградски район,
Одеска област, Украина

Севдалино, любиле, любиле!
Севда фърлях на тебѝ, на тебѝ!
И ти, любиле, на менѝ, на менѝ!
Що ни ми си казала, казала,
Дету менѝ ти любиш, ти любиш?
И аз тебѝ да любам, да любам!
Снощи сеннах ляп да ям, ляп да ям...
Кату ми румна за тебѝ, за тебѝ,
Хапката ми приседна, приседна...
Снощи легнах сън да спа, сън да спа
На съна си сънувах, сънувах...
Чи ти си, любиле, при менѝ, при менѝ...
Гату ут сън са събудях, събудях –
Гурлива котка при мене, при мене...
Умряла мишка при нея, при нея...

ТУМБАЛА, ТУМБАЛА, ШИКАЛКА

Мария Атанасова 23.03.1939 -08.01.2013
с.Викторовка, Кантемирски район

Тумбала, тумбала, шикалка! - 2
Няма сватба никаква! - 2
Булката гола в кацата – 2
Гудяника пие в мазата! -2
Пиче й вали, пиче й вали – 2
Дяула са жени! – 2

МЛАДУ ШУФЕРЧИ

Фьодор Кристов 25.09.1931 - 07.07.1994

с.Владичени, Болградски район

Одеска област

Сичкити мойти вернити дружки

Дубри мумчета зеха те...

Апък аз, гурката,

Хубавата Данка, ма, мамо, съм,

Са уженях, ма, мамо, без късмет.

Карай, карай, мойту шуфьорчи!

Ти пугуби мойта младина...

Заран той ни става,

Пряму фъф кръчмата влява...

Пий, гуляй пу цял ден...

Вечар, гату са връща

В малката къща

И заспива, ма, мамо, -

Кьор китюк пиян...

Ставай, ставай, Дима, да вичерями!

Ставай, ставай, чуваш ли?

Апък той, - гуркия,

Сутран пил ракия,

Хърка и ни дава пет пари...

Аз му пустилам аляни черги

Да ляга, мамо, да ляга!

Апък той си стяга машината си стяга,

Да бяга, мамо, да бяга...

Ти кату бягаш, меня на куго уставаш?

Меня на кого уставаш? -

Нали та уставам при тез двети майки,

При тойта, либе, и мойта!

Тез двети майки – дано упустеят!

И твойта, Дима, и мойта!..

Тез двети майки – дано упустеят...

Гату та няма, Дима, при меня...

В ниделя пие, в пунделняк плаща,

Плаща ма, мамо, се дулгови...

Колкуту ги изчука -

Синкити ги изпука...

И дуважда, ма, мамо, се пиян...

ЯРГЕНЬ БЯХ – ДУБРЕ МИ БЕШИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Яргень бях, дубре ми беши, -2
Южнях са, - по-мий дубря! – 2
Панна ми са болну бульчи... - 2
Ден я, ут глава, - ден, я й ут крака... - 2
Ден я й ут пуста пульвиница – 2
Яз й утидах й юф гурица – 2
Чи юдрях дрянуйца – 2
Чи я ударях два-три пътя – 2
Чи йи изкарах тежката боляс!

7. ОБРЕДНИ ПЕСНИ: «ПЕПЕРУДА», «КУМИЧКУВАНЕ»

ПЕПЕРУДА

Празнува се на 4 четвъртък след Великден за дъжд.

Се събира трева с бял цъв да имитира капки на очакваният дъжд.

Бял равнец, (циганско зеле-местен диалект, coada șoarecelului – молдовски език, тысячелистник – руски език)

От събраната трева се прави кукла – Пеперуда – главният персонаж на ритуалните действия на този интересен обичай.

Прави се кръст от дъски или клонки. Събраната трева се вързва за дъските за да прилича на голяма кукла, примерно на 1 метър височина. Куклата се окичва с най-различни цветя и разнообразни украшения.

На главата се прави «прическа» на куклата, или се слага красива шапчица. Може да се забради с интересна забрадка - зависи от творческата фантазия на пеперударите. Участват деца и възрастни. Куклата желателно да е подредена с цветя и всевъзможни украшения, може да е облечена с рокличка, пола и престилка. Децата хващат пеперудата «за ръце» и ходят от къща на къща, като изпълняват обредна молитва за дъжд. Преди да влязат с Пеперудата в двора, викат на вратичката 3 пъти с различна интонация: «Пипяруда!» Когато излязат стопаните, пеперударите традиционно искат разрешение: «Приимате ли Пипярудата?»

Някой от участниците започва ритуалните действия на обичая. В гърне със светена вода и клонче босилек пеперударка ръси от вратичката до мястото в двора, където ще се изпълняват различни ритуални действия заедно със стопаните. След ритуалното ръсене със светена вода в двора, къщата и други помещения, куклата Пеперуда става най-важният изпълнител на обичая.

Пеперударите хващат куклата «за ръце» и пеят молитвата за дъжд и благополучие на това семейство

ПИПЯРУДА

Пипяруда лята,
Лята –изпрулята – 2
Из уда са мята! – 2
И са Богу моли: - 2
Дай ми, Божниле дъждец! – 2
Да са руди житу – 2
Житу чернукласу – 2
И кичесту прусо! – 2
Мама да ми меси
Ситян плетян кравай – 2
Юф курабя й месян – 2
Месян, нидумесян, - 2
На слънциту й печан, - 2
Печан нидупечан!
НА БОГА НАРЕЧАН!

След изпълнението на песента стопанката изнася сито (струнката), пълно с брашно, издига ситото с брашното над главата на Пеперудата и сее с думи: «Сита, сита година!» Заедно се повтарят тези думи трикратно. Останалото брашно от ситото се изсипва в специални пеперударски торби. Следващият ритуал привнася психологическа разредка за всичките участници. Стопанката задължително пръска с вода пеперудата с думи: «нека вали дъш, дъш, да са ражда ръш, ръш!» Възможно и неочаквано поръсване и на самите участници – пеперудари, на всички присъстващи – «да им са измиват гряхувети», т.е. се имитира желанныят дъжд – хубав, дребен, ситен, тих, спокоен и желанен.

Ситото става обект за гадаене за берекет в това семейство за тази година. Стопанката търкаля изпразненото сито подвора и всичките внимателно наблюдават как се търкаля ситото. Ако спре да се търкаля в позицията с дъното горе, захлюпена – годината ще е затворена – празна... ако спре да се търкаля отворена, т.е. с дъното надоло, годината ще е пълна. Това гадаене се прави 3-кратно, пеперударите доста емоционално коментират:» Пълно!» или «Празно...» Ситото може да спре и във вертикална позиция – годината няма да има промени, ще е както е била и миналата година. Този обичай винаги сприятелява всичките участници. Стопаните даряват пеперударите с традиционни подаръци - освен брашно се дават сладости, сирене, олио, мас, краве масло – различни продукти за баница, милина. Дават се и дребни пари. Категорично е забранено да се дават яйца – за да няма градушка! Забранено е да се дават и едри бонбони –те привличат град...

Стопаните специално канят пеперударите в двора си - заедно да изпълнят ритуалните действия за благополучие, здраве в тази къща и берекет през тази година. От къща на къща торбите натежават и пеперударите бързат да се приберат при стопаните, където традиционният празник ще продължи с други обичаи, характерни за това село на този празник.

Участниците се разделят на няколко групички, защото им предстои да направят много милинки, баници и други изделия от тесто.

Другата групичка прави друга кукла от кал – Германчо, Герман, Калоян. Германчо предпазва нивите от суша, гръмотевица, градушка и други стихийни бедствия. Германчо се принася в жертва, за да умилостивят Боговете и годината да е благополучна. Куклата Германчо - «покойникът» се слага в «сандък», кутия - със скръстени ръце на гърдите му. В ръцете, е забучена восъчена свещ. Германчо трябва да има и детороден орган, - символ на плодородието през тази година. Обикновено интересният орган е скрит под листа или цветя, с които е украсен «покойникът». Имитира се ритуално оплакване на Германчо за да има богата реколта. Германчото в кутията, сандъчето, ковчега трябва да е оплакан от повече участници, те го украсяват с много цветя и свещи и го оплакват в шеговата форма. «Германчо! Германчо! Защо умря несака, а не умря вчера?» На молдовски: «Caloïene, Caloïene! Ai rămas fără de izmene! ... » Част от участниците имитират погребални традиции, носят Германчо на синора на полето или гората там го заравят и се връщат «на помана» да ядът милинки, питята, банички от брашното, донесено от стопаните на обичая.

НА КУМИЧКУВАНЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Кума, кума, кумице,
Куяту ни е кумата –
Тя да вари най-напред!
Да прискочи в градинка,
Да накърши калинка!
Да измите дурови,
Да нареди стулови
Да насядат пупови,
Ду пупови и пупади,
Ду пупади и дякони,
Ду дякони дяконки,
Ду дяконки даскали,
Ду даскали даскалки,
До даскалки цигани,
Ду цигани циганки.
(Я пеят га отиват и се връщат
от комичкуване на реката, като
2 по-долните песни)

МАЛКИТЕ МОМИ ПОЛИ МИНАВАТ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

записала Евтия Пейкова

Малкити моми
Поли минали,
Поли минали,
Смин пурунили,
Смин пурунили,
Сминуви китки.
-Чи кой ги бяреши?
Ювчер ги бяреши!
И на овци дава,
И на овци дума:
Ещи, овце, ещи, -
Дано да пукнити!
Неска ду двестя -
Утря ду треста!
Сат ина да устани –
И тя дано пукни!
Рахат да си ходя -
Диня по биленки,
Вечар пу сиденки,
Нощя пу кладенци!
(Се пее, когато отиват към реката да са
кумичкват)

КУВАЧИ КУНЕ КУВЯХА,

СИДЛАРИ СИДЛА ШИЯХА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Далеч са канят да идат
За Вялка за хуба-Вялка
Гату за Вялка утиваха,
Вишни – чареша цвѣтяха,
Ичумицити класяха.??
Я Вялка плачи, ни рѣчи.
Буля я скришну мяреши:
Мълчи, калино, Велчице,
Мълчи, ни плачи!
Знаиш ли, калино, помниш ли?

Гату за буля идяхти,
Вишни-чареси цвѣтяха,
Ичумицити класяха.
Гату със буля са връщахти,
Вищни-чареси бяряха,
Ичумицити кусяха.
(Гл. по-горе)

СПУСНАЛ И ГОСПУД ДВЕ ЛЮЛКИ.

Жера Пейкова, 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Имала и мама, имала,
Ина дъщеря Драгана!
Храни я мама, варди я!
Гледа я мама, гледа я!
Нийдя я мама ни пуска.
Душло и празник - Великден.
Спуснал и Госпуд две люлки,
Две люлки, две-спулулюлки -
Срид селу, срид мигдана!
Да са люлеят мумити,
Мумити и ергенити!
Цялу са селу извървину,
Извървили да са люлеят.
Драгана, мума хубава,
И тя на хуро утиди,
И тя са в люлките качила.
Качила да са люлеи -
Чи ютзе Госпуд две люлки,
Две люлки, две спулулюлки!
Мама Драгани думаши:
-Драгано. дъще мамяна!
Ти кату та зимат за снаха -
Хубаву да им снахуваш,
Пък кату та зимат за слуга -
Хубаву да им слугуваш!
Три дена да ни прудумаш!
Драгана, мума хубава,
Тя майка си пуслушала:
Три дена нищу ни прудума.
Три дена и три мяхица...
(Съдържанието е забравено, сюжетната

линия е примерно следната: - те я смятат за няма,
и искат да го женят за друга, тя, окъхърена, иска
да са махни от там. Са сторяла на ластовица и
изхвъркнува през камината, той я залува за
роклята и я скъсва, затова ластовицата е с
разрязани пера на опашката).

/Пее се на Лазара, на кумичкване/

8. СЕДЕНКАРСКИ РЕПЕРТОАР

ТЪКАЛА Й ДОНКА ПРИСТИЛКИ

Пеню Петков 12.10.1925 -22.04.1994

с.Викторовка, Кантемирски район

Свиреше на цигулка и на «иримония», останала от немците,
в период на Втора Световна Война 1941 - 1945

Баща му – дядо Лишку – най-прочутия музикант в селото - цигулка.

Записала Анна Пагур в 1992г.

Тъкала й Донка пристилки

Доно, мари, бялу мумичи!

Тъкала й Донка пристилки,

Доно, мари, бялу мумичи!

Три пътя й Донка метнала,

Доно, мари, бялу мумичи!

Три пътя й Донка метнала,

Доно, мари, бялу мумичи!

Триста са жички скъсали,

Доно, мари, бялу мумичи!

Триста са жички скъсали,

Доно, мари, бялу мумичи!

Дона са люту разсърди,

Доно, мари, бялу мумичи!

Дона са люту разсърди,

Доно, мари, бялу мумичи!

Чи грамна бели бакъри,

Доно, мари, бялу мумичи!

Далек за уда ютиди,

Доно, мари, бялу мумичи!

Далек за уда ютиди,

Доно, мари, бялу мумичи!

Там си завари, завари
Нейнуту люби Ивана!
Там си завари, завари
Нейнуту люби Ивана!
Тя на Ивана думаша: -
Иване, любе, Иване!
Тя на Ивана думаша: -
Иване, любе, Иване!
Мъчну са таче платноту!
Леку са люби любиту!
Мъчну са таче платноту,
Леку са люби любиту!

СТАНКИ ЛЕ, РАНОБУДНИЧКЕ!
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
Записала Евтия Пейкова

Иван на Станка думаша:
- Станки ле, ранобудничке,
Защо тъй рану раняваш -
Да си стадуту искарваш?
Гуведа караш и плачиш?
Станка Ивану думаша:
- Байни ле, бате Иване,
Ни зная, байни ле. ни помня!
Снощи съм, байни ле, ходяла
На гуляй, на гулям гудеж –
Млогу съм пила винуту,
Винуту и ракията!
Ни зная, байни ле, ни помня,
Кой ма дуведи-заведи,
Кой ми куланя разпаса,
Кой ми герданя утвърза?
Той ѝ рикъл: - Станке,
Станке ле, ранобудничке,
Аз та дуведах-заведах,
Аз ти куланя разпасах,
Аз ти герданя утвързах!

НАКЛАЛА Й НЕДА СИДЕНКИ.

Пена Тануркова 14.02.1924 – 27.02.2004

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Наклала и Неда сиденки,
Кък ги й наклала и запяла,
Сичкити чуха и дудоха -
Сал мума Иленка я няма,
Няма я и няма да доди -
Тя си имала рабута, -
Си мияла главата!
Майка й ситну я плите,
Пък баба й хитру я учи –
-Мари Иленке, бабяна унучка,
Чи баба да та научи –
Куга утидиш на хуро -
Извисоку ни са засмявай,
Шароко нидей пуглежда –
Чи зам да рикът хората,
Чи каква и мума хубава -
Кугату ша са южени,
Хубау хатър ша гледа
На свекър и на свекърва
И на по-стари итърви,
И на зълви и на девяри!
(Се пее на седенките)

РАДУ ЛЕ, КАРАЯРМАНКЕ.

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Никола Ради думаши:
- Раду ле, караярманке,
Караярманска ябълка!
Ден дуде, Радо, ден дуде,
Ден дуде, ден, Димитрувден!
Увчери лъчат и утиват,
Мари, и аз ша, Радо, да ида
Ша ида овци да лъча!
Милу ли и тебя за меня,
Какоту и ази за тебя?
Рада Николу думаши:

- Никола, любе Никола,
Бре къше да ни ми й милу?
Толкуз ма чака, Никола!
И тъз ма вечар пучакай!
Да приспа мама и тетя,
Да ютзема ситни нахтари,
Да утключача пьстри сандъци!
Колкуту моим да носим,
Колкуту двама да носим!
Той я Никола пучака.
Тя приспа майка си и баща си.
Ютзела й ситни нахтари,
Ютключача й пьстри сандъци.
Чи са с имани надбаи,
Колкуту моят да носят, -
Колкуту двама да носят!
Тръгнали да си угюват -
Минали поли шароку,
Наели гура зилена,
Срид гура дърво високу.
Сеннали да си пучиват.
Никола Ради думаша:
- Раду ле, караярманке,
Караярманска ябълка!
Мари що щеш, Радо, със меня?
Аз имам жина и дица,
Дъщеря колкуту тебя,
И сина, кату за тебя!

ИВАН ГЪРКИНИ ДУМАШИ
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Анна Пагур в 1995г. с.Плопи

Иван Гъркини думаша: -
Гъркиньо, любе, Гъркиньо!
Ни дувечара ша додим
На ващи летни сиденки - 2
Люби при любии ша сеним –
Пък яз, Гъркиньо, при тебя,
При тойту ляу куляну
При тойта хурка писана
Писана и лидисана!
При тойту златну вритену,

Сакъм, да ни си станала – 2
Чи ша ти глава юдрежа
Гъркиня Йвану думаши:
Иване, любе, Иване!
Чи кък да сenna ни стана?
Аз имам систра гуляма -2
Тя нали ша ма приплесни
Прид мама и ощи прид тети,
Прид буля й ощи прид бати.
Вчера снi платно туряли
Пуд гулямата чарница.
Мама да флези – таче гу,
Буля да флези – таче гу,
Кака да флези – й тя таче!
Аз куту фляза – ни моя...
Тя нали ша ма приплесни
Прид мамай ощи прид тетя:
Гъркиньо, сестро, по- малка,
Лесну са люби любиту,
Тежку са таче платноту...

ЖУВА РАЗДЯЛА

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999),
Надежда Турлакова (р.1917г)
с.Викторовка, Кантемирски район

Любиле, жува раздяла!
Койту на, любе, раздили –2
Душа му мясту да няма! -2
На тоз свят, любе, й на онзи... - 2
Аку са, любе, хората – 2
Хората да юнямеят – 2
Хората да юсляпеят... - 2
Аку е, любе, майка ти, - 2
Майкати, любе, й майка ми - 2
Души им мясту да нямат - 2
На тоз свят, любе, й на онзи... - 2
Аку си, любе, самичак, - 2
Да легниш болян да лижиш... - 2
Да лижиш малку и млогу- 2
Девят ми цели гудини... - 2
На дисетата й гудина - 2
И аз ша са, любе, пусгудя!... - 2
Булка пукрий вас ша мина, - 2

Пък ти на пътя да седиш... - 2
На пара турска да седиш... - 2
На сламка да са пудпираш - 2
Ду Бога глас да издадеш, - 2
Любиле, жува раздяла... - 2
Я утдай ми, любе, винчету! - 2
Винчету винчануту ти! - 2
Да ти винчету юмия, - 2
Да му юдата изпия! – 2
Ют негу цяр да намериш... - 2
Тугаз си, любиле, да уздраиш - 2
На тоз свят, любиле, й на онзи

ИВАН ТРАКА НА ВРАТАТА

Тузлукова Анна Ив. 15.05.1942-10.10.2023
с.Викторовка, Кантемирски район

Кой ти трака на вратата?
Трак, трак, Радуле!
Иван трака на вратата,
Так, трак, Радуле!
Уттури ми, пусришни ма!
Трак, трак, Радуле!
Пусришни ма, пригърни ма!
Трак, трак, Радуле!
Пригърни ма, цалуни ма,
Трак, трак, Радуле!
Чи тури ми стол да сenna,
Трак, трак, Радуле!
Стол да сenna, в стол да стъпя,
Трак, трак, Радуле!
Чи налей ми пълна чеша!
Трак, трак, Радуле!
Пълна чеша с ройну вину!
Трак, трак, Радуле!
С ройну вину и ракия!
Трак, трак, Радуле!
Пригърни ма, цалуни ма,
Трак, трак, Радуле!

ЮТДОЛУ ИДАТ ЧЕТА-МУМЧЕТА

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)

с.Викторовка, Кантемирски район

Ютдолу идат чета-мумчета,
Съньом му бийньо, сън, добър вечер!
Ютдолу идат, нагоря утиват,
Съньом му бийньо, сан, добър вечер!
Синкити мумчета мирну варяха,
Съньом му, бийньо, сан, добър вечер!
Сал ино мунче мирну ни вари,
Съньом му бийно, сан добар вечер!
Чи то си скочи, скочи-прискочи,
Съньом му, бийньо, сан, добър вечер!
Чи то прискочи в горна градинка,
Съньом му бийньо, сан добър вечер!
В горна градинка, там, при Марийка!
Съньом му бийньо, сан добър вечер!
(Възможно, песента е пял гагаузин, - «сан»
думата «бийньо» е «байно»)

ТУДОРУЛЬО, ДИЛЬГЕРЮВА!

Тейбаш Василий Николаевич 03.04.1939

с.Константиновка, Каушански район.

Тудорульо, дильгерюва!
Нидей либи чувчуяна!
Тудорульо, дильгерюва!
Нидей люби чувчуяна –
Сутра рану й на нивата – 2
Вечар късну й ут нивата – 2
Калин, мокър ду кулени – 2
Кунети й нипуени – 2
Кравити й нийздувени – 2
Навуцата й нийизсушени – 2
Я ку ни си ги йзсушила – 2
Сас брадвата и у главата – 2
Със чукъ и у гърбъ – 2
Тудорульо, дильгерюва!
Нидей люби чувчияна...

ЮНАК МАМА ПИТА.

Мялана Занфирова 10.06.1915 - 09.06.1994
с.Тараклия, Кантемирски район, записано в 1993г.

Юнак мама пита:
Кажы меня, мамо, - 2
Каква да залиба? - 2
Яли да залиба – 2
Някуй бугатярска – 2
С девят тънки ризи – 2
С девят манофяра?
Грозна, та й умразна?
Яли да залиба – 2
Някуй сюрумашка – 2
С иднь тънка риза – 2
С идин бял манофяр? - 2
Га приз селу мина, - 2
Хората жь рикът: - 2
Барим юнак мина – 2
Барим булчи води! – 2
Бялу та й чарвену – 2
Тънку та й високу!

БУЛЯ УТ НУВЯН

Мялана Занфирова 10.06.1915 – 09.06.1994
с.Тараклия, Кантемирски район
Записала Анна Пагур 1993

Душла и буля ут Нувян,
Дунела й бялу билилу – 2
Й ут Цариграда й чарвилу. – 2
Сичкити дудоа й купиа – 2
Бяла Драгана ни дуде – 2
Ни дуде, нету си купи – 2
Сама и буля занела – 2
Чи я набяли й начарви!

ПРАУ КАЖИ, ЛИБЕ!

Пяла баба Мялана Занфирова 10.06.1915 – 09.06.1994
с. Тараклия, Кантемирски район
Записала Анна Пагур 1993г.

Я, либе, либе,
Я, прау кажи! – 2
Да ни дуйождам -2

Яз ката вечар! – 2
На сидянката! – 2
Снощи яз дойда – 2
На сидянката – 2
При теб я сидят – 2
Дуру два мина...

МАЛКА МУМА ЦВЕТИ БРАЛА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемишки район
Записала Евтия Пейкова

Малка мума
Цвети брала
Във градинчица!
Къкту и брала,
И тъй заспала
Между цветиту!

Малку мумченци
Из път вървеш
И я будяши:
- Я стани, стани,
Малка моме,
Стани, са събуди!
Чи тойту цвети -
То и увяхналу,
Дету си гу брала ти!
- Нека да вехни,
Нека да съхни –
Времи му й душло!

- Стани ма, стани,
Малка моме,
Стани са събуди!
Чи тойту любии -
То са и сгудилу,
Дету си гу любяла ти!

- Нека са гуди,
Нека са жени, -
Времи му й душло!
И аз ша са сгудя,
И аз ша са уженя,
Га ми дойди времиту!

ДЕНКИ МО, МЕХИЧЕНКИ МО.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Денки мо, мехиченки мо,
Ти кату греиш високу,
Високу и нашароку,
Виждаш ли селу Габраву,
Габраву, селу Търнаву?
Кладът ли муми сиденки,
Кладът ли, сиденкуват ли,
Кладът ли къкту ни кладяхми?
Ходят ли ям яргенити,
Сядат ли любви при любви,
При мойту любви кой сяда,
Кой сяда и кой приказва?
Денка Ивану думаша:
- Аз виждам селу Търнаву,
Търнаву, селу Габруву!
Мумити кладът сиденки,
И яргенити ям ходят,
И сядат любви при любви!
При тойту любви най-сядат
Два мина, двама другаря!
Двамата с се ина примяна
Двамата с ризи чарвени
Двамата с черни каревли
И с копчиливи калцуни
(Пее се на сиденки.)

ЗАСПАЛА И МУМА ДАФИНА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Заспала и мума Дафина
Пуд ино дърво маслина.
Трима яргеня из път вървяха.
Първия мина-замина,
Златну пръстянчи ѝ фърли!
Втория мина-замина,
Златна абалка ѝ фърли!
Третия мина-замина,

Той си я сладку цалуна!
Тя са ут съня събуди,
Люти вятруви кълнеши:
- Надуха ли са, вятру ле,
Наваля ли са, дъжду ле?
Койту пръстянчи фърли -
Кату злато да са ступи!
Койту ми й абълка фърлял -
Девет гудини да лижи!
Койту ма сладку цалуна -
Чи той при меня да дойди!

НА КАКО МИ МЯРИШИ ГУРАТА?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с. Викторвка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

На како ми мяриши гурата -
На копар, на чопар, на вратика!
Дали ми са и гурата развила,
Или ми са и росян разрусилу?
Нету ми са и гурата развила,
Нету ми са и росян разрусилу!
Я най било млад Стуюн, ювчерян.
Той си стуи на бял стулуват камък –
Срид гурата на бял стулуват камък
И си смята дине и гудини -
Ко и прикарал и ко ша прикара.

СНОЩИ УТИДАХ, МИЛА МАЛЕ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с. Викторвка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Снощи утидах, мила мале,
Зор за вуда, зор за вечар!
Там заварях, мила мале,
Ино мумче - тънку гърчи.
То си пуи хранян коня,
Хранян коня - хаджимия,
Хаджимия. назлънджия!
Чи аз си сложях бакърити.
Бакъри ми издрънчаха,
Пулити ми изхучаха!
Пудплаши са хранян коня,

Хранян коня - хаджимия,
Хаджимия, назлънджия.
Чи аз хукнах да гу луя!
Ютгуйори малку мумче:
- Ой тай тебя, малко моме,
Нидей бяга да са трепиш!
То и кончиту научану -
Да са пуи на мумити,
На мумити в бакърити,
На мумцити в калпацити!
То и научану да са луи -
Във момяну равну дори

ЗИЛЕН ПИЛИН, ЗИЛЕН-РОСЯН!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Зилен пилин, зилен-росян,
Кату растеш нависоку,
Нависоку и нашароку,
Пали ди та люта слана,
Кату меня руса мума?
Руса мума росян брала
Росян брала и китка вила,
Китка вила и наричала:
- Дано дойди мойту любви,
Мойту любви Иван-чобан –
Да ми китката ютземи!

МУМА РАНУ РАНИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мума рану рани -
Цвети да пулива!
Къкту и пуливала -
Във градинка й заспала!
Мумче из пъть вареша,
И то я будяши:
- Стани, малка моме,
Стани са събуди!
Цвети ми набяри,

Приз дуваря ми пудай!
Стана малка мума,
Стана, събуди са!
Цвети му набрала -
Приз дувар му пудала,
Ни ще юнак цвети
Най ще юнак мума -
На мумата кустата!

НАЙ МИ БЕШИ ДРАГУ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемиски район
Записала Евти Пейкова

Най ми беши драгу, Стану ле,
Най ми беши драгу!
Приз Вежан да мина, Стану ле!
Приз Вежан да мина!
Труян да ни вида.
Аз приз Вежан минах, Стануле!
Труяна ни видях.
Кату ма видяха, Стану ле!
Вежанските муми -
Ут коня ма снеха, Стану ле!
Гайда ми дадаха!
Кату им засвирях, Стану ле! -
В ред са наридиха,
В плет са наплитиха!
Кату заиграха, Стану ле!
Кату затропаха!
Ни йна ни аресах,
Сал тебя аресах, Стану ле!
Тебя и сестра ти,
Най-хубау играйти!

ВЛЯЛА Й СТАНКА В ГРАДИНКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова.

Вляла й Станка в градинка
Да разлива и пулива!
С студена уда ледяна.
Сладка й, кату медяна!
Пътник из пътя вареша

И на Станка думаши:
- Станки ле, моме хубава,
Набяри ми, Станки ле,
Ут тойту цвети хубау!
Тя му й Станка набрала,
Приз дуваря й пудала!
Ни ще юнак цветиту -
Най ще юнак мумата,
На мумата – кусата!

СЪБРАЛИ СА МУМИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Събрали са, мамо,
Двестя-триста муми
Хуро да играят,
Чи нямалу, мамо,
Кой да им пусвири!
Ут де дуде Недю,
Недю каулджия!
Те на Недя думат:
- Я бре, бати Недьо,
Хай да ни пусвириш, -
Хуро да играйми.
Недю каулджиян,
Чи той ям засвири,
Чи са заиграли
Двестя-триста муми.
Кату заиграха, -
Кату затропаха!
Недю каулджия
Ни йна ни ареса!
Саде си аресал
Мамяна Ирина.
Чи тя и бяла, мамо,
Мума над мумити!

ДИМЧУ УТ ДОЛУ ИДЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Димчу ут долу идяши,
Четяри коня одяши.
Кунети му зачуляни
Се със аляни чулуви,
Краища гилгилияни,
Сярдити турунджуиви.
Тяна му пътя чакаши.
Димчу на Тяна думаша:
-Тянульо, любе Тянульо,
Де седи Нягур чурбаджи,
Със работните синуви?
Тяна на Димча думаша:
- Я иди татък надолу,
Надолу в долната махла!

СТОРИ МЕНЯ ПЪТ ДА МИНА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Стори меня път да мина -
Да утида приз портити.
Аз да утида в Цариграда,
Аз да утида и да вида -
Кък са моми заскъпнели!
Ина мума за хиляда
Кусата ѝ за два града!

ИЗ ПЪТ ВЪРВЯХА ЯРГЕН И ДУВЕЦ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Изникналоу ѝ дърво бураву
И дърво дафина, и дърво маслина.
Пуд дърво седи мума хубава
Из път вървяха ярген и дувец,
Мумата дума: Койту си скочи,
Койту си скочи, скочи и прискочи –
Дърво дафина и дърво маслина –

Той ша си земи мума хубава!
Яргеня скочи, скочи – ни мужи,
Дувеца скочи, скочи и прискочи!
Мумата плачи, плачи – ни ръчи!
-Ни ща гу, мамо, ни ща дувеца!
Дувеца и, мамо, есянна слана!
Яргеня й, мамо, зилен бусиляк!
И аз съм при негу – алянү цвети!
Чи панна слана и изгури, мамо,
Зилен бусиляк и алянү цвети!

ПАУНИ ПАСЪТ, МАНИ МО!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Росица роси, мани мо,
Росица роси. мани мо -
Тривица никни, мани мо,
Тривица никни, мани мо!

Пауни пасът, мани мо,
Пауни пасът, мани мо –
Пяра им падат, мани мо!

Муми ги убират, мани мо,
Муми ги убират, мани мо,
Муми ги кичат, мани мо,
Муми ги кичат, мани мо!

Муми са кичат, мани мо,
Мумци ги зимат. мани мо,
Мумци ги зимат. мани мо,

Куяту и мума хубава,
Куяту и мума хубава -
За нея тичат, мани мо,
Яргени тичат, мани мо!

ПРИМЕНЯЙ МИ СА, ЛЮБИ ЛЕ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Никола Ради думаша:

- Раду льо, любе Раду льо,
Применяй ми са, люби ле!
Честу пукрай нас минавай -
Дано та мама ареса,
За снаха и за къшну чеду,
За къшну чеду и вьнкашну,
За къшна митла и вьнкъшна!

Рада Николу думаша:

- Никола, любе Никола!
Применям ти са, люби ле,
Честу пукрай вази минавам!
Пак ма майка ти ни ръчи -
За снаха и за къшну чеду,
За къшну чеду и вьнкашну,
За къшна митла и вьнкъшна!

Никола Ради думаша:

-Радо ле, любе Радо ле,
Знаиш ли, Радо, помниш ли,
Гату сни бяле манинки,
Мама е меджия викала –
Сичкити, Радо, напрели,
Куя вритенци, куя ино-две,
(Сяка напрела вритенци,
Вритенци, Радо, ино-две)
Пак ти си, Радо, напрела –
Иничку, и то – пулвината!
Тринни гу мама е мутала,
И треста му възела вързала,
С треста та и клетви пруклела –
Затуй та мама не рачи!

(Пее се на седенки, хармани)

ЛЕСНУ СА ЛЮБИ ЛЮБИТУ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

- Гаркиньо, любе Гаркиньо!

Ни дувечара ша додим

На ващи летни сиденки

Със мойти верни другари!

Люби при любии ша сеним -

Пак аз, Гаркиньо, при тебѝ,

При тойту ляву куляну,

При тойта хурка писана,

Писана и лидисана,

И при тойту златну вритенци!

Сакъм да ни си станала -

Чи щии главата ютрежа,

Кату на пили-питровчи,

Кату на агни-гяргъовчи,

Кату на втичи-летничии!

Гаркиня Ивану думашии:

- Иване, любе Иване,

Чи кък да сениа - ни стана?

Аз имам систра гуляма –

Тѝ нали щее да ма приплесни!

Вчера снии платно туряли

Пуд гулямата черница -

Кака да влезии - таче гу,

Буля да влезии - таче гу,

Мама да влезии – таче гу -

Аз кату вляза - ни моя!

Нали щее да ма приплесни -

Прид мама и ощи прид тетѝ -

Прид буля и ощи прид батѝ:

- Гаркиньо, сестро по-малка,

По-малка и по-глупава!

Лесну са любии любиту -

Мъкнуну са таче платното!

(Пее се на летните сиденки)

КАКЪВ СЪМ ОДЪР НАПРАЯЛ!

Жера Пейкова 10.-01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Иван на Дона думаша:

- Доно льо, любе, Доно льо!

Да додиш, Доно, да видиш,

Какъв съм йодър напраял!

Ут долян катмерь калофяр,

Ут диплястата кадафя,

Ут чернаока камшица!

Дона на Ивана думаша:

- Иване, любе, Иване!

И как да дода, да вида?

Чи как и рикла майка ти:

- Да вида Дона удума -

Стъпкити ша й изкупая -

С митлата ша ги измита,

С лупата ша ги исфърля,

На пътя ша ги исфърля!

(На седенки, хармани)

ЯРГЕНЬ И ДУВЕЦ

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район.

Изникналу и – 2

Дърво бураву – 2

Пуд дърво сиди – 2

Мума хубава – 2

Из път варяха – 2

Яргень и дувец – 2

Мумата дума – 2

Койту си скочи -3

Скочи, прискочи – 2

Дърво бураву – 2

Той ша си земи -2

Мума хубава-2

Яргеня скочи – 2

Скочи, ни мужи – 2

Дувца скочи – 2

Скочи, прискочи – 2

Мумата плачи – 2

Плачи, ни ръчи – 2

Ни ща гу, мамо, - 2
Ни ща дувца – 2
Дувца й, мамо, - 2
Есянна слана – 2
Яргеня й, мамо, - 2
Зилен бусиляк- 2
И яз съм за негу – 2
Алянуну цвети – 2
Чи панна слана – 2
Изгури, мамо, - 3
Зилен бусиляк
Й алянуну цвети...

9. ВОЙНИШКИ ФОЛКЛОР

ЗОРУДЬО, ЗОРО, ЗОРИЧКЕ!

Русю Шишков 1900 – 1978,
Заню Шишков 22.04.1929 -26.08.1996
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Зорульо, зоро, зоричке!
Защо тый рану югряваш? – 2
Да ни питлити разпяваш,
Да ни дицата разбуждаш?
И най на, зоро, югряваш
Към пустата Гярмания...
Кату ни, зоро, казаха
Снощи на вичерята,
Чи утдолу, зоро, идяли
Два полка, зоро, салдати,
Салдати, зоро, ниубранци...
Кату на зоро, събраха,
Събраха, чи на утпряха
На дълг пътя, в Акярман,
В Акярманските въезди...
Варяхми малку и млогу,
Минахми поли шароку,
Наехми гура зилена,
Срид гура й дърво високу,
Ду дърво й студен кладяниц.
Ква са куманда пудади,
Чи си вйската въспряха.

Сеннахми да си пучиним,
Студена й уда да пием
И ляп и сульчица да идем...
Кой хапнал, зоро, кой сръбнал,
Я пък кой, зоро, хич ни видял...
И пак сни, зоро, тръгнаха...
Наехми поли шароку,
Срид поли уйна играи...
Пушки и тупови гърмяха,
Сабии й нужови дрънчаха...
Слънциту притъмняваши...
Салдати, мамо, падаха,
Кату на жътва снуповити...
Избити, мамо, изклани...
Колкуту, мамо, устанаха,
Ни са назаде върнахми.
Дету са, мамо, ранени, -
Плачаха и нареждаха,
И са на Бога моляха, -
Божниле, да ни пумогниш
Макар ду дома да стигним... -
Ни е ли язък, Божниле,
За нащи бульки младити
И за нащи лица дремнити,
И за нащи майки старити!..
Чи ни са, мамо, утпраяхми,
Утпраяхми да си идими...
Пък те на, мамо, върнаха
Да им грубови изкупайм,
Да ги пу двама наридими...
Ду кульне кръв сни газяли...
На скърти мисо трупахми
Салдати, мамо, убирахми,
Избити, мамо, изклани...

ПЕТАР САЛДАТЧИТУ

Русю Шишков 1900 – 1978,
Заню Шишков 22.04.1929 -26.08.1996
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Петар, мамо, Петар
Петар салдатчиту,
Петар писмо пиши.

Пиши, изпруйжда:
Млогу здрави, мамо,
Млогу здрави, мамо!
На малъкити муми, мамо,
И на гулемити,
И на гулемити!
Ку е й на гулемити
И на яргенити- 2
Кой куготу люби,
Нея да си земи – 3
Сявда да ни фърга – 2
Чи сявдата й, мамо,
Лошава рабута = 2
Ут лошу, по-лоша,
У йогян да я фърлиш – 3
Йогян ни я гури – 2
Ф юда да я фърлиш,
Юда ни я гаси...

ГЛЕДАЙ МА, МАМО...

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
Баба - Мария Шишкова 1899 – 16.08.1964
Дядо - Русю Шишков 1900 – 1979
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Анна Пагур в 1995г. в с.Плопи, Кантемирски район
Пяла Валя Мелник- Етнофолклорен ансамбъл «Въгленче»
Гледай ма, мамо, гледай ма!
Гледай ма, нагледайми са!
Думай ми, мамо, думай ми,
Лошу и, мамо, хубау,
Думай ми, надумайми са...
Лошу и, мамо, хубау,
Неска и утря ду плання...
Чи щии салдатян да утида...- 2
Млогу ша, мамо, да ходиш...
Ша ходиш, мамо, й ша питаш
Пътници, мамо, й друмници:
Не видяхти ли Стувяна – 2
Стувяна, сина Стипана?
Пък те щии, мамо, да рикът:
Бабу мо, стара бабичка!
Видяхми гу, бабо, видяхми – 2
Пуд ино дърво високу...
Пуд ино дърво високу

На зилената й мурава,
Там седи Стуян, там лижи...
Мрямур му й камък възглавя...
Мрямур му й камък възглавя,
Синю му нибе – пукривка,
Черян му й облак – завивка...
Мама Стуяну думаша: -
Стуvene, сине, Стуvene!
Стуvene, сине, Стуvene!
Ти кату знаиш, чи ша й тъй, -
Ни утивай, сино, ни утивай! – 2
Ни утивай служба да служаш...
Ни утивай служба да служаш!..
Стуян мами си думаша:
Мър, мамо, мър мила мамо! – 2
Требват ма, мамо, требват ма... - 2
Требват ма, й трябва да утида... - 2
Да утида служба да служам,
Да служам, мамо, да служам...

СТУЯН НА ЗУРА ДУМАШИ

Мялана Занфирова 10.06.1915 – 09.06.1994
с. Тараклия, Кантемирски район

Стуян на зура думаша:
Зорульо, зоро, зоричке!
Защо тъй рану югряваш?
Фъф наци равни двурови?
Да ми дицата разбуждаш,
Да ми питлители разпяваш?
Чи на юбраха, зоро, юбраха.
Сеннахми, зоро, ю нази,
Чи на закараа, зоро, караа
На пуста турцка граница...
Наченахми, зоро, да са бийм...
Кой с пушка, зоро, кой с саби...
Бихми са, зоро, клахми са...
Га са назаде върнахми, -
Ранили, кого ранили, -
Василь гу тежку ранили
Ют лява стърна, в сърцету...
Василь на Ивана думаша:
Иване, верян другарян!
Я, ми в джубови ти бръкни!

Да ми ливретя извадиш,
Ливретя й ощи й партретя...
Куга си в селу идити,
Сичкити майки ша излязат-2
За синкувети жъ питат...
И мойта майчица и тя жъ излези
И тя за меня жъ пита...
Ливретя да и дадети,
Ливретя и ощи й партретя...
Тихичку да и разкажити,
Чи Василь юстана вечан,
Вечан калаур да бѣди – 2
На пуста турцка граница,
На Каръгбаш засета Канари...

ЗНАИШ И МАМО, ПОВНИШ ЛИ?

Мялана Занфирова, 10.06.1915 – 09.06.1994,
с.Тараклия, Кантемирски район.
Записано от Анна Пагур март 1993г

Знаиш ли, мамо, повниш ли?
Куга са й вуйна задалу? (2 пъти)
Край сила и край градишта?
Кату гърмяха й сичаха,
Раняли, когу раняли, - 2 пъти
Иванча млогу раняли – 2 пъти
Раняли ут лява стърна – 2 пъти
Й ут лява стърна, в сърцету.
Иван другари думаши:
Другари, ви, мои верни!
Другари, ви, мои верни
Я ми шинела скъсайти
Я ми шинела скъсайти
И ми рани привържети!
Чи ми рани привържети
И ми в пазвата бръкнети – 2 пъти
И ми картучка извадети – 2 пъти
И ми я на мама испратети- 2 пъти
На мама и на жина ми! – 2 пъти
На мойти дремни дичица... - 2 пъти
Да заповнят бащица.

У ЯНА ГОСТИ ДУДОЯ

Елена Ивершин 25.12.1927 – 18.02.2021,
Чина Матейца
с.Тараклия, Кантемирски район
Записала Анна Пагур 1997г.

У Яна гости дудоя,- Яно, моме, Яно!
Яна ги нагусти - Яно, моме, Яно! – 2
Забравяла Яна - Яно, моме, Яно!-2
Порти да затвори - Яно, моме, Яно! – 2
Порти да заключи – Яно, моме, Яно! – 2
Чи навлезли у Яна – Яно, моме, Яно! – 2
Куне и биули – Яно, моме, Яно! – 2
Чи изпасли у Яна, - Яно, моме, Яно! – 2
У Яна жълта ружа... - Яно, моме, Яно! - 2
У Яна ран бусиляк - Яно, моме, Яно! - 2
Яна ги кълнеши : - Яно., моме, Яно! - 2
Пусти да упустейти... - Яно, моме, Яно! - 2
Куне и биули ... - Яно, моме, Яно! – 2
Мумче из път вървеша – Яно, моме, Яно! – 2
И на Яна дума: - Яно, моме, Яно! – 2
Ни ги кълни, Яно! - Яно, моме, Яно! – 2
Кунети са мои! - Яно, моме, Яно! – 2
Япък ти си моя! – Яно, моме, Яно!

ТУНДЖА ТИЧЕ, ЯГОДО

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Тунджа тиче, Ягодо,
Тунджа тиче, Ягодичке!
Тунджа тиче и парахода вличе!
В парахода, Ягодо,
Вайскери - салдати –
Пушкити ям, кату честа гура,
Сабиити ям –кату черян облак!
Маждрацити ям – кату тъмна мъгла!
Чи пукна пушка, Ягодичке,
Пукна пушка, Ягодо,
Юв гура зилена! Ягодо!
Чи удари, Ягодичке,
Чи удари на добър юнака!
Викна юнак, Ягодо,
Викна юнак, Ягодичке!

Викна юнак – викна, та заплака!
Кой де панни, Ягодо,
Кой де панни, Ягодичке!
Кой де панни – там гу зарувети –
Яз де панна – там ма зарувети!
На глава ми, Ягодо,
На глава ми, Ягодичке!
На глава ми - черкува изправети,
На сърце ми - чушма извидети!
На крака ми - лози насадети!
Койту мини, Ягоде,
Койту мини, Ягодичке!
Ку е грешан – в черкува да влезе,
Ку е жедян – уда да сръбни,
Ку е гладян – грозди да си уткъсни!

ПРИЗ ГУРА СЛЯЗАХА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантнмирски район
Записала Ептия Пейкова

Приз гура слязаха
Два вькли ювчеря
Със карам калпаци,
На калпацити им –
Пяра паунуви –
Пяра жерануви.
Пярата триперят –
Гурата люлеят –
И на гура думат:
- Гору ле зилена,
И ти уда студена!
Ни щии дьйдим, горо,
В селу Калофера –
Сгледа да сгледами –
Две попски дьщяри!
Сгледахми малката –
Чула и гулямата!
Каил ни станала,
Чи са и убесяла
На върба висока
Над уда дълбока!
Зам да рикът хората –
Прала е мума дрехити,

Прала, чи са убесяла
На върба висока,
Над уда дълбока!

ИДИ ВРЕМИ САЛДАТЯН ДА ИДА
Жера Пейкова 10.01. 1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Ох мамо, мамо,
Миличка мамо,
Що си ма меня
На свят рудила?
Да си рудила
Дърво, ли камък, -
Да ни си рудила
Ти меня, мамо!
Чи иди времи
Салдатян да ида!
Салдатян да ида,
Служба да служам!
Чи ша ти устая
Жина и дица,
Жина и дица,
И тебя, мамо!
Чи те ша плачат,
И ти ша плачиш!

/За изпращане на служба/

ИЛЕНКА ПИСМО ПИСАЛА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова.

Иленка, Иленка
Писмо писала -
Дванни гу, дванни гу
Иленка е писала,
Тринни гу, тринни гу
Иленка изпруйожда.
Мама на, мама на
Иленка думаши:
- Иленке, Иленке,
Дъще мамяна,

На куго, на куго
Пишиш туй писмо?
Пишиш гу, пишиш гу,
Иленке, изпруйждаш?
Иленка, Иленка
Мами думаши:
- Мани мо, мани мо,
На мойту, на мойту
Люби - салдатян!

ГЛЕДАЙ МА, МАМО, НАГЛЕДАЙ СА!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Стуян мами си думаши:
- Марь, мамо, марь мила мамо,
Гледай ма, мамо, нагледай ми са!
Неска и утря ду плання,
Думай ми, надумай ми са,
Лошу и, мамо, хубау!
Чи ша салдатян да утида,
Млогу ша, мамо, да ходиш,
Да ходиш, мамо, и да питаш
Пътници мамо и друмници -
Ни видяхти ли Стуюна,
Стуюна, сина Стипана?
Пък те щии, мамо, да рикът:
Бабу ма, бабо старичка!
Видяхми гу, бабо, видяхми!
Във ина гура зилена,
Пуд ино дърво високу
На зилената мурава!
Там сиди Стуян, там лижи!
Мрямур му камък - въз глава,
Черян му облак - завивка,
Синю му нибе - пукривка!

ПУСГУДИЛ МИ СА И ПИЛИВАНЧУ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, КантемиРСки район

Записала Евтия Пейкова

Пусгудил ми са и Пиливанчу,
Пиливанчу, младу юначи.
В ниделя булка пуд булу -
В пунделник хабер дувтаса:
Да иди служба да служба.
Майка му дрехи пяреши,
Тейка му кончи чешеши,
Систра му дрехи гласеши,
Булчи му китка виеши,
Виеши и наричаши,
И на Пиливанча думаши:
- На ти, Пиливанчо, ай тъз китка!
Кугату утидиш да служаш -
Диня я нуси на стърна,

Нюшя я тургай пуд глава,
Дурде си китка увехни!
Да знайш, Пиливанчо, и да помниш -
Аз са тугас ша са уженя!
Пиливанчу, младу юначи,
Той си китката ютзе,
Кату утиди да служба

Диня я носи на старна,
Нюшя я турга пуд глава.
Чи ходи малку и млогу -
Девят ми цели гудини.
На дисетата гудина –
Китката му и пувяхнала!
Пиливанчу, младу казачи,
Къдята ходи - се плачи!
Капитан Пиливанча думаши:
- Пиливанчо, младу казачи!
Защо си тъжан-кахърян?
Станалу и девят гудини,
Ут кък си служба заслужал!
Дали ти служба дутегня,
Или ти за дома думъчня?
Пиливанчу Капитан думаши:

- Аз ни ми служба дутегна,
И ни ми за дома думъчня -
Най-ми са и булчи сгудилу!
Кък да ни съм тъжан-кахърян –
Кату ми са е булчи сгудилу,
Кату са и за други сгудилу
Те са Пиливанча пуснаха
У дома да си утива.
Кату си ду тях той стигна,
Кату ду черкувта стигна
Негувата бульчица
Тя са с други са винчава

МЛАДА ХУБАВИЦА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Млада хубавица
На пътя сидеши.
Младу капитанчи
Ут долу идяши -
И гу пупитала:
- Младче капитанче,
Ти кату си идиш,
Ти като си идиш
Ут дряннугу поли -
Чи ти ни видя ли,
Моя мъж Стипана,
Моя мъж Стипана,
Моя мъж Стуяна?
- Млада хубавице,
Кък да ни гу видях?
В ина рота бяхми,
Се с негу вървахми!
Кату гу убиха -
Напредя ми панна!..
- Ох-ох-ох!
Това, мой мил Стипана!
Те са гу убили -
Няма да гу вида!
- Млада хубавице,
Чи ти ни жилайш ли,
Чи ти да ми бъдиш -

Млада капитанка?
- Младче капитанче,
Аз дету щѝ бѝда,
Млада капитанка -
По-хубау шейда,
Млада калугярка!
- Младче капитанче,
Чи аз да утида -
Чи ас да утида -
Дали ша гу вида?
- Чи ти да утидиш -
Няма да гу видиш -
Ти с негу хуртуваш
И ни гу пузнаваш!
- Ох-ох-ох-ох!
Ти ли си Стипане?
Де да та пузня,
Кату ти утиди,
Стана девят годян!
Не писмо изпруваждаш,
Ниту си духаждаш!
Кату ти утиди -
Младу ти салдатчи,
Пак кату са върна -
Младу капитанчи.
Кату са слуха
И двама заплакаха.

ЧЕТЯРИ ОЧИ - ДВЕ СЪРЦА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Четяри очи - две сърца -
Те ша са скору раздилет!
Иванчу писмо написа:
- Млогу ти здрави, Иленке,
Ут меня, Иленке, на тебѝ!
Аз да ти пиша, Иленке, -
За меня ни са надявай!
Ужини са, ужиини, Иленке!
Царя си сватба начена -
Нази на, Иленке, калеса,
Да утидим, Иленке, на сватба!

- Кой ша ни й, Иленке, булката?
Пушката ша ни й булката!
Сабията ша ни й гудяника,
Пак ни - ша бъдим девярти

ПРИЗ ГУРА ВЪРВЯХА

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01.1999
с.Викторовка, Кантмирски район
Записала Евтия Пейкова

Приз гура вървяха,
Приз гура вървяха,
Три въкли ювчеря,
Три въкли ювчеря!
Със каръм калпаци, -
На калпацити им -
Пяра паунуви,
Пяра жерануви!
Пярата триперят -
Гурата люлеят
И на гура думат:
- Гору льо зилена,
И ти уда студена,-
Ни неска ти идим -
Три въкли ювчеря
Със каръм калпаци, -
Пак утря щи дойдим -
Три върли хайдути
Със три остри саби!

ДЕНКЕ-ПАЗАРДЖЕНКЕ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кентемирски район
Записала Евтия Пейкова

Денке, Денке,
Денке-пазардженке! Егу, Димчу
Ют пазарь си иди!
В ръка носи
Дуля и абалка!
Яз му ни ща
Дуля и абалка -
Най му искам
Димни черни очи!
Чи да утидим

При два ж бял Дунав,
Чи да утида,
Чи и аз да вида -
Кък си бият
Турци и манджури!
На турцити -
Куне никувани -
Пак на манджури -
Саби нитънени!

10. БАБИНДЕНСКИ ФОЛКЛОР

СЪБРАЛИ СА ДЕВЯТ БАБИ

Мялана Занфирова 10.06.1915 – 09.06.1994,
Мария Ивершин 02.05.1927- 28.06.2017,
Елена Ивершин 25.12 1927- 16.02.2021,
Анна Тодорова 19.04.1934 -29.06.2012,
Стефана Тодорова 06.08.1931 – 15.10.2018,
с.Тараклия, Кантемирски район

Събрали са девет баби – 2
Трака-лака, из върбулака – 2
Да са изкъпят на Дунава – 2
Трака-лака, из върбулака- 2
Ут де са зе стар бял дяду – 2
Трака-лака, из върбулка – 2
Чи им убрал ризичкити – 2
Трака-лака, из върбулака – 2
Скокнали са девет баби – 2
Трака-лака, из върбулака – 2
Дай ни, дяло, ризичкити! –
Трака-лака, из върбулака- 2
Нище дяду да ги дава – 2
Трака-лака, из върбулака
Той си иска голу юро – 2
Трака-лака, из върбулака -2
Фаная са девет баби – 2
Трака-лака, из върбулака – 2
Да играят голу юро...- 2
Трак-дака, из върбулака-2
Баба Недка – най са метка
Трака-лака из върбулака -2
Баба Руска – най са друска
Трака-лака, из върбулака - 2
Баба Йвана й най-пияна.....

МАРИ, БАБО, ГЪРБАВА!

Пяла леля ми Пена., сестрата на мама.
Пена Тануркова 14.02.1924 -17.02.2004
с.Викторовка, Кантемирски район,
Записала Анна Пагур 1993.

Мари, бабо, гърбава, гърбава!
Имаш мума хубава, хубава!
Стури дубро, - дай ми я, дай ми я! - 2
И аз щя копам лозиту, лозиту, - 2
И аз щя бяра гроздиту, гроздиту! – 2
И аз щя пия винуту, винуту! -2
Гату са лози копаши, копаши, - 2
Баба болна лижеша, лижеша – 2
Гат-са вину пиеша, пиеша, - 2
Баба са за чеп държеша, държеша – 2
Баба са за грездай държеша, държеша – 2
Чепа вика: - скръц, скръц, скръц! – 2
Баба вика: -...

ЛЮЛИ-АНКА ПЛАТНО БЕЛЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Люли-Анка платно беляши
На бащянти си дурови,
На Сливенските юзури.
Утдолу идат винари,
Винари, бели граждани.
Люли-Анка дума: - Винари,
Винари, бели граждани,
Пулега карай кявана,
Да ни ми платно сгазита!
Чи то и за свекър-свикърва,
Чи то и за зълви, девяри,
И за по-стари итърви!
Винари думат: - Люли-Енке,
Люли-Енке, моме хубава,
Ни ку платно сгазими -
Ша гу, Люли-Енке, платими
Със вину и със ракия!
Люли-Янка дума винари:
- Винари, бели граждани,
Аз ви ни ща винуту,

Винуту и ракията!
Я най ви искам мумчету,
Мумчету, кяраджийчиту,
Дету ви кара кярвана!
Винари думат: Люли-Енке,
Люли-Енке, моме хубава!
Ни да ти дадем мумчету -
Мумчету, кяраджийчиту -
Ми то са и снощи сгудилу,
Студилу и пръстян минулу!
Чи ни, утивами, утивами,
Сватба да му справамаи
Със вину и с ракията,
То са и снощи сгудилу,
Сгудилу и пръстян минулу.
(Пее са сватби, на Бабен ден)

11. ЛАЗАРСКИ РЕПЕРТОАР от с.ВИКТОРОВКА и с.ТАРАКЛИЯ, КАНТЕМИРСКИ РАЙОН

ЛАЗАР

Датата е подвижна и зависи от датата на Великден. Празнува се преди една седмица, в събота. До Великден има още цяла седмица и лазарките ходят от къща на къща при роднините си и познатите, да ги поздравят с най-важният празник на младежта – Лазара! Момичета специално си готвят лазарска премяна, научили песни от лазарския репертоар.

В родното ми село Викторовка, лазарките са наредени една до друга. Позицията на ръцете им – се хващат до пояса на съседката- първата и последната лазарка – с ръката на пояса си. Десният им крак е малко по-напред от левият. Когато пеят – плавно се люлеят в такт на песента. Лазарската кошница е пред лазарките. Лазарските кошници могат да са няколко, след изпълнението на лазарската песен, стопанката дониса сурови яйца и ги слага в кошничката. Стопанинът дарява дребни пари на лазарките.

В селото Тараклия Кантемирски район лазарската традиция е по-различна.

Количеството на лазарките е 4 момичета. Имат и още 1 участничка – обикновено тя е по-малката сестра на едната от лазарките. Тя носи кошничката, в която се слагат яйцата – традиционният дар от стопаните. Върхо яйцата се слага

специална кърпичка – «чевръ» - избродирана от лазарките за това събитие. След традиционното приветствие и разрешение на стопаните да лазаруват в къщата им (също както и в родното ми село). Най-малката участничка «котката» на лазарската група, слага чеврето на дясното рамо на стопанина и носи кошничката на по-големите лазарки. Около кошничката лазарките си пеят и играят лазарското хоро! Според мен, това е най-значимият момент на Лазара! Затова ще се върнем след малко, да обясним значението на традицията. Важно е, че 4 лазарки пеят и играят склучено хоро!

След изпълнението на лазарската песен, за това семействл, където в момента се празнува събуждането на природните сили и се възражда естествената ни красота, настъпва най-силното и желанното в живота на всеки човек – радостните емоции, те стават основа на чувствата на вяра, надежда и любов!

Стопанката слага в лазарската кошница яйца. «Котката» взема чевръто от стопанина да покрие яйцата в кошницата. В чевръто стопанинът слага пари, които «котката» ги прибира и после заедно с яйцата да си ги преброят и разделят с лазарките. Всяко яйце е заредено с позитивна енергия, затова се препоръчва да се слага в тестото за великденските паски за здраве и късмет.

Яйцето символизира земята, която знаем, че е кръгла и ще остане в ръшете на идващото поколение, запазена от сегашното поколение.

Лазарското хоро отваря сезонът на склученото хоро от 4 лазарки. Те символизират 4 части на Земята Кълбо – Север, Юг, Запад и Изток.

От Великден се играе склучено хоро. до Великден се играят различни игри – борч, чилик, на кърлюка, на прът, дълго въже и др. През Великите пости склучено хоро не се играе.

След лазаруването, на следващият ден, в неделя лазарките отиват на църква с върбови клончета на специална служба за празника Връбница (Уръмница), Цветница (Вербное Воскресение – рус., Floriile- молд). След църковната служба всеки си взема върбови клонки вкъщи. Момите си вият венчета от осветените върбови клончета, се събират заедно и отиват на реката да се кумичкуват. Кумичкуване – интересен обичай, много емоционален

Момите отиват на реката след Лазаровден, на следващият ден, в неделя с върбови венчета да ги пускат по течението на реката и наблюдават – чието венче ще изплува първото – момичето става «кумица» до Великден. Оттук нататък кумицата има специален статут: с нея се говори на «Ви», всичките участници и целуват ръката, тя върви първата, никой не и минава път, всичките я водят до дома и. Там кумицата гощава лазарките с постно ядене.

Се пее по пътя на кумичкуване;

Малькити муми

Поли минали – 2

Смин пурунили – 2

Сминуви китки - 2

Чи кой ги бяреши? – 2

Юфчерь ги бяреши – 2

И на уфце дава – 2

И на уфце дума: - 2
Ещи, уфце, ещи, -2
Дано да пукнити...- 2
Неска ду двестя, - 2
Утря ду триста...- 2
Сал ина да устани, - 2
И тя дано пукни...- 2
Яз да са находя - 2
Вечар пу сиденки, - 2
Диня пу биленки.

Ритуална песен, която се изпълнява след традиционното кумичкуване на реката. В нашата традиция тревата «смин», за която се пее в песента, има конкретно значение. В критическите здравословни моменти, старите хора рекоментуваха да се изкъпи боледуващият. След къпането във вода със смин, ако оцелее боледуващият човек, живота му е в безопасност. Друго е ако боледуващият няма шансове да оцелее. Единственната помощ в тази трагична ситуация – да приключат мъките на умиращият. Символично е, че момите носят на реката своите венчета и «смин поронили» - в текста на тази ритуална песен се предполага, «овчар ги береше и на овци дава». Възможно да е същата ситуация с «къпането със смин», но това вече е предмет за други изследвания. Все пак, този ритуал не е случаен, макар и напълно забравен.

Нека се върнем при момичетата, които са още на реката и си избраха кумицата, и целунаха ръка и с почет се завръщат в селото.

С тази песен лазарките съпровождат кумицата до нейният дом.

Кума, кума, кумице!

Кума, кума, кумице!
Куюту ни й кумата, - 2
Тя да вари най-напретъ! – 2
Да прискочи в градинка, -2
Да накърши Калинка! – 2
Да нареди стулови, - 2
Да насядат пупови. – 2
Ду пупови – пупади, - 2
Ду пупади – даскали, - 2
Ду даскали –даскалки...

След гошавката в дома на кумицата, обичая завършва чак на Великден.

Пак се събират при кумицата, носят и малки паски и боядисани яйца. Кумицата пак гошава приятелките си – бившите лазарки през тази година и им дава малки сувенири: огледалце, малки украшения за косите им или дрехи, - зависи от ситуативните възможности.(аз, когато бях кумица - дарявах на лазарките пудра «Лебяжий пух»)

Отгук нататък се разваля обичаят «кумичкуване» за актуалната година.

ГОРО, ГОРО, ТИ ЗИЛЕНО!

Калина Гарановская 27.09.1924 – 21.02.2000
Мелана Занфирова 10.06. 1915 – 09.06.1994
с.Тараклия, Кантемирски район

Горо, горо, ти, зилено! – 2
Разгърни си зилен листец! – 2
Път ми стори прав да мина! – 2
Чи да ида в Цариграда! – 2
Чи там имам либи болну... - 2
Болну й ощи то ни й олну... - 2
Ляп му давам, - то ни иде... - 2
Уда м удавам, - то ни пие – 2
Не юмира, не юздрава – 2
Не на меня прошка дава – 2
Да залиба другу либи- 2
По_високу й по-чарвену,
По-юбау, чарнайоку!

ЗАСПАЛУ МИ Й ДЕТЯНЦИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
Мария Шишкова 1900– 16.08.1964
с.Викторовка, Кантемирски район

Заспалу ми й детянци
Пуд бял, чаврвен трандафял – 2
Пуд морува люляка. - 2
Майка му гу люляши, - 2
Тейку му гу будяши: - 2
Ставай, ставай, детянце! - 2
Да пугледаш Лазара! - 2
Кък и Лазар приминен, - 2
Приминен и нариден! - 2
Ни е Лазар ката ден, - 2
Най е инъж в гудина! – 2
Кату ружа в градина - 2
Кату желта куприна!

В народната традиция Лазара е голямо събитие, природно явление. Почита се от стар и млад. В патриархалното семейство никой, освен бащата не смее да събуди спящото дете. Майката непрекъснато е до детето, го люлее. Бащата буди и най-малкото дете да се наслади на буйно разцъвтялата природа на ранната пролет преди Великден. Подчертава се величието на природата: «ни е Лазар ката ден, най е инъж (велнъж) в година!»

МУМЧЕ ДОЛНЯНЧИ

Мялана Занфирова 10.06. 1915 – 09.06.1994

Мария Ивершин 02.05.1927 – 28.07.2017

Елена Ивершин 25.12. 1927 – 16.01.2021

с.Тараклия, Кантемирски район

Ютдолу иди мумче долнянчи! -2

Ютдолу иди, нагоря ютива – 2

Я, пупитайти гу – женян, ли, ни е? – 2

Я, ку не й женян, да гу юженим!

Да гу юженим за наша Уляна!

Уляна плачи, плачи ни ще гу... - 2

Ни ща гу й, мамо, ни ща гу, тате!

Ни ща гу, тате – мумче долнянчи- 2

ДЕНКУЛЪО, ИДИН НА МАМА

Елена Ивершин 28.12.1927- 18.02.2021

чина Матейца, с.Тараклия, Кантемирски район

записала Анна Пагур 1997

Денкульо, идин на мама!

Ни юри черни югъри! – 2

Ни пръскай жълтъ пчиничкъ! – 2

Чи няма кой да а убиръ! - 2

Майка ти стара – ни можи – 2

Систра ти – малкъ й глупуъ – 2

Денку на мама думаши: - 2

Я, мълчи, мамо, й ни гълчи! -2

Дурде пчиничка изникни – 2

Денку жъ съ, мамо, сгули! – 2

Дурде пчиничка узреи – 2

Денку жъ съ, мамо, винчеи – 2

Дваматъ жъ а убирами!

НА МОМИЧЕНЦЕ

Жера Пейкова 10.01. 1922 - 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Мари, моме, манинка!

Ощи ли си манинка?

Грамни бели бакъри -

Та на юзур за юда!

На юзура й два влаха,

Двата влашки хуртуват,

Ярбанашки гуйорят:
- Манинка ни й мумата,
Гулеми й са гримнити,
Тънки кату гайтани.
Пусчук-пусчук гримничка -
Пуска същум гайтанчи!
Нейнуту ими како и?
- Нейнуту ими - Марийка!
Наздрав тебѣ, булюльо,
И на тебѣ байнульо!

ДРУГ ВАРИАНТ:

МАРИ МОМЕ МАНИНКА.

Ощи ли си манинка?
Грамни бели бакъри -
Та на юзур за юда!
На юзура й два влаха,
Двата влашки хуртуват,
Ярбанашки гуйорят:
-Манинка ни й мумата,
Гулеми й са гримнити
Пусчук-пусчук гримнички –
Пуска същум гайтанчи!
Мума влашки разбрала -
Хукнала мума да бяга!
Приз честата куприна,
Приз рядката куприва
Ювчерь вика – дрѣж мумата!
На меня ша й мумата -
На тебѣ ша й кусата!
Ша напрайми нахтарчи,
Ша утключим сандѣци,
Ша извадим примени,
Ша приминим мумата!
Да ни ходи из хуроту
Да ни пей песнята.
Наздрав тебѣ, Иринке,
И на тойта майчица!

НА МОМЧЕНЦЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемипски район
Записала Евтия Пейкова

Мари бульо, хубава,
Имаш мумче хубаву!
Примини гу, нариди гу,
Въз чарвену и зилену!
Ни гу пускай за юда!
Там има муми проклети,
Прокляти и прувалени!
Ша му бръкнат във джобчи,
Ша му извадят абалка,
На абалка и паричка,
На паричка и пръстенчи!
На пръстенче изписану
Негувту ими - како и?
Негувту ими - Иванчу!
Наздрав тебѣ, бульюльо,
И на тебѣ байнульо!

НА ЕРГЕН

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01.1999
с.Виикторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейков

Ни си тука дойдохми,
На Митювити дурови -
Ричете му да излези!
Да ни сгледа мумити!
Куя мума ареса?
- Ареса ми, ареса
Назла Станка Попова!
Майка и баща - я дават,
Хайкити ни я даваха!
Станка и лична в мумити,
Кату куза в увцети,
Кату мехиц в звиздिति!

ДРУГИ ВАРИАНТ

Ни си тука дойдохми,
На Митювити дурови –
Тука Митю нямаше –

Той си утишел в гурица
Да си луи лувца.
Ни си луюл лувца
Най си улюял мумица!
Заведи я мами си
И на майка си думаши:
-На ти, мамо, ютмяна!
Ютмяната й от меня
Ут тежки бели бакъри
Ут дълбоки стануви,
Ут шароки ноцуви.
Наздравяй тебѝ, булюле!
И на тебѝ байни ле!

НА МОМИЧЕ И МОМЧЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Тука са ни казали
Има мума и яргенъ
Ужинети яргеня
Дур де й вину чарвену
Дур де й върла ракия
Дур де й млади агънца!
Сетня да ни ричети:
-Няма вину чарвену,
Няма върла ракия,
Няма млади агънца!
На здравяй тебѝ, булюльо!

НА МЛАДА БУЛКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

-Мари, бульо хубава,
Чернаока невяста!
Милу ли ти й за Лазар?
Меня милу не твърдя!
На майка ми й дважд милу,
Чи ма й млада южени
И по-млада зачерни,
Млади зетя приведи,

Да й градет дурови
С чимшириви кулови,
С бусилкуви прътища.
На здрай тебя, булюльо
И на тебя байниле!

НА ДЕТЕНЦЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Заспалу ми й детянци
Пуд бял-чарвен трандафял,
Пуд морува люляка.
Майка му гу люляши,
Тейка му гу будяши:
-Стани-стани, детенце –
Да видиш Лазара
Къв й Лазар приминен
Се сас булска примяна
Бели пули развява
Ръченици размята
Кату ружа в градина
Кату желта куприна –
Прискучи я, уткъсни я,
Закичи я, фърли я.
Ни е Лазар ката ден -
Най е веднъж в гудина

НА СТАРИ ХОРА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кнтемирски район
Записала Евтия Пейкова

Сиви-бели гальби
Кадя сти ми лятали?
Лятали, изпрулята ли?
-Лятали сни, лятали
Към царюви дурови!
-Како праи царица?
Царюм риза крувеша,
Мъжка рожба държеша
Шепчица му нижеша
Дур два реда алтъни
Третиту и маргарец!

На здрай тебѣ булюльо,
И на тебѣ байниле!

ЗЛАТКА И ЗМЕЙНО

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Златка платно бели
На Лазарския петък –
Змейну пукрай ходи
И на Златка дума:
-Златки ле, люби ле, -
Хай да ми пристаниш!
Златка Змейну дума:
-Змейну ле, люби ле, -
Пустой, ма пучакай –
Ду ден ду Виликден –
Кума съм станала
На малкити муми
И на по-гулемити!
Кумици ша додат
Ша идем и ша прием!
На ден, на Виликден,
Кумици й надушле –
Пуели и пупили
И навънка излели –
Хуро да й играят
И песен да й пеят!
Майка й сидеши
И ги гледаши –
Куя й рамну-пула,
Куя й дългокоса,
Куя ясну пей,
Коя кротку тропа!
И духналу витрушка,
Витрушка-Змеинушка!
Златка са въздигна –
Горя в синю нибе!
Кусата й са витрей -
Кату два урела!
Гласъ й са чува –
Кату пили в ице!
Златкяната майка –
Тя на Златка дума:

-Златке, дъщо Златке,
Ку та зимат, Златке,
За първу винчилу –
Ти да им гувейш
На свекър и свикърва –
Пу цяла гудина!
Пък на първу винчилу –
Пульвина гудина!
Змейнувата майка –
Тя на Змейну дума:
-Змейно, синко, Змейно!
Ходи, ги избира –
Тъва ли намери –
Тъва – няменица?
Парясай я, синко,
За друга са ужини!
Парясал я Змейну –
За друга са ужени.
Куя ша ям кумата?
Злата ша й кумата!
Кума са загледа,
Кумица с осък накапа!
Кумица й прудума:
-Злато, кума Злато!
Ти кату си няма –
Пак ни си къорава!
Зако ма накапа?
-Чи аз ни съм няма,
Няма, ни къорава!
Гату Змейну ма въздигна –
Мама ми заръча –
Ку ма зимат за винчилу –
Аз да им гувей
На свекър и на свикърва –
Пу цяла гудина,
Пък на първу винчилу –
Пу пульвина гудина.
Змейну я устаи
И си Златка ютзе!
(Пее се на Великите пости по чилици на мекданя)

12. ПАТРИОТИЧЕСКИ ПЕСНИ

ПРУВИКНА СА ПАША

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Прувикна са паша
Паша Сарацина: -
Еньо, бизяргеню!
Глава ша ти юдрежа...
Я, ой та щии юдрежа!
На тебѝа - Еню-бизяргеню!
При менѝа да додиш,
Сватуви да станим!
Чи аз дету имам
Дур девѝат дѝщѝари!
Апѝк ти куту имаш,
Холам, девѝат сина!
Ку би да ни додиш, -
Глава щии юдрежа!..
Еню-бизяргеню
Синувѝи си събра
И на синувѝити дума: -
Синувѝи, ви млади,
Чи кой щѝе да земи
Имини кадѝна?
Пращат, тук да устани
Бащѝаната глава...
Усямѝтях му сина
Се надолу гледат...
Дивѝетия му син,
Той нагорѝа гледа,
Хем нагорѝа гледа,
Хем са пудхилнува:
Чи ку щии да зема
Имини кадѝна.
Сат ку би да та утѝърва
Бащѝанѝа си глава...
Сватбата дигнали –
За булка уѝишли...
Чи тя ги пусрѝешна –
Имини кадѝна!
И ги надарила –
На всеки ми свата – 2

Пу храняни хата ...
Стуян гудяника-
Два храняни хата – 2
И двата на кучия!
Булка да си утзели...
Назад са върнали,
Чи са пувърнали
Из гура зилена.
Кума му са убади:
Младу младуженчи!
Нямаши ли за тебя
Българка да земиш?
Я ми най си зимаш
Имини кадъна?
Пустата кадъна
Български знаяла
И на кум са убади:
Сватба пувъспрети-
Писмо да напиша!
Назатъ да йспруйодя!
Чи аз си забраях
Тънку, хубау дари! –
Тя ни написала
За тънкуту дари...
Я, най написала
За вѝйска гуляма...
Сватба да пристигнат
И сватба да пусикът...
Кату са й задала
Гулямата вѝйска
Младу младуженчи
Ют кучия скочи...
Гуляма вѝйска иди
Младу младуженчи
Ют кучия скочи,
Ютзе тънка сабя,
Вѝйската пусрешна
И вѝйската пусечи...
Кату си юстана
Имини кадъна –
Хем я режаши,
Хем я питаши:
Да знайш, кадъно,
Й да помниш:

Га българян зимаш,
Българска сватба сичеш...

А, ВИЯ, БЪЛГАРСКИ ЮНАЦИ!
Ивана Градинарь 15.05.1924 - 29.11.1995
с.Тараклия, Кантемирски район

А, вия, български юнаци!
Ви на Балканя рудени! - 2
Със сладка вудъ къпани – 2
Със ройну вину пуени – 2
Тамка са й хуро зайграли – 2
Й ут хуро бой са вдигнали – 2
Майкити жалну плачия – 2
Бащи ги итрум ючия – 2
А, ви я, синкувци – юнаци!
Синкувци – ви, юнаци! - 2
Куга на бой да тръгнити – 2
Ютдалек с пушки гърмити – 2
Ютблизу с саби рижити...
На турци и на ипонци
Да им главити изрежити
И нас ут тях да избавити...

ДВА ВЪКЛИ ЮВЧЕРЯ
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Приз гура вървяха – 2	Priz gura vărveaha - 2
Два въкли ювчеря – 2	Dva vâcli iuvctrea - 2
Сас каръм калпаци – 2	Sas carâm calpați - 2
На калпацити ям – 2	Na calpațiti iam - 2
Пяра паунуви – 2	Peara paunuvi - 2
Пяра жерануви – 2	Peara jeranuvi - 2
Пярата триперят, 2	Pearata tripereat - 2
Гурата люлеят – 2	Gurata liuleiat - 2
Те на гура думат: - 2	Te na gura dumat - 2
Горульо, зилено! – 2	Gorulio, zileno ! - 2
И ти , уда стулено! – 2	I ti, uda studeno!- 2
Ду днеска сме били – 2	Du dnesca sme bili - 2
Два въкли ювчеря – 2	Dva vâcli iuvcereaa - 2
Пък утря ша станим – 2	Pâc utrea șa stanim - 2
Два върли хайдути	Dva vârlî haiduti
Със две остри саби...	Sas dve ostri sabi...

ДИМКЕ

DIMCHE

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Димке, Димке, Димке, пазарджийке! – 2	Dimche Dimche, pazardjiiche! - 2
Айгу й Димчу ют пазар си иди – 2	Aighu i Dimciu iut Pazar si idi -2
В рѝка носи дуля и ябълка – 2	V răcha nosi dulea i iabălca - 2
Ни му искам дуля и ябълка – 2	Ni mu iscam dulea i iabălca - 2
Най му искам Димни черни очи – 2	Nai mu iscam Dimni cerni oci - 2
Зам да вида приз дваѝ бял Дунава – 2	Zan da vida priz dvaj beal Dunava - 2
Кѝк са бият турци сас манджури: - 2	Căc sa biat turți sas mandjuri - 2
На турцити куне никувани = 2	Na turțiiti cune nicuvani - 2
На манджури саби нитѝнени... -2	Na mandjuri sabi nităneni - 2
Аку бяха кунети кувани – 2	Acu beaha cuneti cuvani - 2
Яку бяха сабити тѝнени – 2	Iacu beaha sabiti tăneni - 2
Гуляма кръвнина щещ да стани... - 2	Guleama crvnina ŝtej da stani...- 2

ВЯРАТА ХРИСТИЯНСКАТА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Стуи Драгана в джандемя
В джандеми, темни темници,
Темници нидупраяни – 2
Драгана да ги изправа –
За девят цели гудини...
Майка й пукрай ходяши
И дремну сълзи роняши
И на Драгана думаши:
Драгано, дѝще, Драгано!
Ютдай си, дѝщо, вярата!
Вярата кристиянската!
Драгана маму думаши: -
Мър, мамо, мър, мила мамо!
Девят гудини яз стувях – 2
И ощи девят ша сида
Пак си вярата ни давам – 2
Вярата кристиянската!

ТУДОРКА И ТАТАРЧИ

Жера Пейкова 10.01.1922-24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Тудорка, мума хубава,
Утишла бащяну лози да купай,
Бащяну лози, лузя и нивя.
Кату закупала и запяла -
Ут сабахлам дур ду икиндия!
Кату са Тудорка изправи -
Пугледна Тудорка долу и нагоря -
Ут долу иди татарчи,
Татарчи, черну мустафарчи.
При нея утива и на нея дума:
- Добър ти вечар, мумичанце!
Сал чи имиту ни ти знам.
- Моюту ими й Тудора!
Татарчи Тудорки думаши:
- Тудорке, бяла българке!
Тебя ни ти мяза, Тудорке,
Бащяну лози да купайш!
Най ти мяза да станиш -
Туркиня, бяла кадъна!
На турски чардак да са пукачиш,
Бяла куприна да придеш,
Желти желтици да нижиш!
Тудорка турчану думаши:
- Турчано, черну татарчи,
И аз туркиня няма да стана,
Туркиня бяла кадъна!
И на турски чардак няма да сида,
Бяла куприна да прида!
На тебя ни ти мяза, турчано,
Бялу си кончи да ездеш -
Я най ти мяза, турчано,
Ут коня да слезиш,
Мучуга да земиш,
Бащяни ми лузя да вардиш,
Лузя и нивя!
Турчан си нищу ни речи,
Чи си калпак нахлюпи
И са назадъ върна
И пойчи са ни убърна!

13. СВАТЪАРСКИ РЕПЕРТОАР

СВАТЪЕН РИТУАЛ «УПЪВАНЕ НА ПИТКАТА»

Чула съм от старите хора истина, която почти винаги е справедлива: «Чиляка са ражда и умира без да иска и да знай. Затуй най-важнута за всеки животен чилик – сватбата му»

Сватбата има голямо значение в съдбата на младоженците, родителите им, роднините, приятелите и за цялото село.

В село Викторовка, Кантепирски район традиционната сватба започва в петък и приключва в понеделник. Интересни са обичаите, свързани с дните преди самата сватба, сватбата и след сватбата. Петък –Засевки, събота – Венците, неделя – Сватбата и в понеделник – Сладката ракия.

Всеки ден си има традиционни обичаи, които са многообразни и имат голямо значение в развитието за следващите традиционни действия, в които е възможно участието на повече хора от селото в сватбените обреди . В петък се сее брашното за сватбените хлябове. Се събират най-близките роднини да «нареждат дрехите» и чеиза по-специален начин в стаята, където ще пребулват булката: - на лявата стена се нареждат роклите, престилките и забрадките за всекидневието. На стената отсреща се нареждат роклите, престилките и забрадките на булката за празниците. В ъгъла между стените отсреща и отляво се слага сандъка с по-лични неща. Върхо сандъка се слагат дюшеците, юрганите, килимите и вългавниците. На стената от дясната стърна се нареждат чаршафите, бродирани покривки за маси и други украшения, изработени за чеиз на булката. На стената, над входната врата се нареждат традиционните ризи за свекъра и свекървата, изплетени вълнени чорапи за свекъра и свекървата. Нареждат се и подаръци за деверите и зълвите на булката. След обяд приятелките на булката ходят из село «да викат момянки» същата момянка е в центъра на групата с монетна украса (игла, прочелник) върху забрадката и. Всичките моми са пременени с басми в дясната ръка. Минават и викат на портата на всяка мома: «Марийо! (името на момата) _да дойш момянка на засевки при булката ... (името на булката).

Ще разгледаме една част от полготовката за обичая «Венците», в събота, преди сватбата, която ще е в неделя. Действието ще е в стаята, специално подредена от вчерашният обичай «Засевки» с чеиза на булката. На «Венците» годеника с родините си с музика тържествено носи сватбената рокля на булката. Тя е сложена върху паралята (малка 3-крака масичка). Същият девер я носи над главата си от къщата на годеника до къщата на булката през

цялото село. В стаята, където утре ще прибулват булката, годеника подарява роклята на булката. Сватбарите сядат на маса, свири музика, но тържеството е кратко, защото утре, в неделя предстои най-важният обичай в живота на младоженците - самата сватба с много интересни обичаи, запазени от предишните поколения. За съжаление, много сватбени обичаи са частично или напълно забравени... Един от тях е традиционно опяване на питката, опечена от брашното, пресято чрез три сита на вчерашният обичай «Засевки».

ОПЯВАНЕ НА ПИТКАТА-2

Сутрин, в събота, когато се събират най-близките да «шетат» за сватбата, която ще е в неделя.

Прави се и в къщата на булката и в къщата на годеника.

На масата с яденето за шетарите на сватбата се слага топла пита. В центъра на питката забучват 3 кръка (малки клончета) бусилек, свързани с ален конец. Задължително се хващат на хоро около масата, пеят само 3 песни – опяват питката. След 3-тата песен хорото се «скъсва», излизат от хорото ерген и мома, хващат питката да я разчупят на 2 части. В къщата на булката питката чупят същата момянка и същия момян. В къщата на годеника, питката чупи същият девер и същата зълва. След изпълнението на 3-тата ритуална песен младите (девер – зълва), (момян и моменка) хващат питката от масата и я дърпат да се счупи. Всичките наблюдават, - който ще си отчупе по_голям комат питка, - той ще се ожени след тази сватба. Всеки трябва да си отчупи от опятата питка – за късмет на младоженците - винаги да имат хляб в новото им семейство. Момите си слагат първата хапка от питката под възглавницата си за да сънуват бъдещият си съпруг.

ЯНКУЛЪО, ЛЮБЕ, ЯНКУЛЪО!

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
Пена Тануркова (14.02.1924 – 17.02.2004)
Пена Турлакова (02.11.1921 - 17.12.2002)
Надя Турлакова (05.05.1917 - 07.09.2000)
с.Викторовка, Кантемирски район

Мама й пита месеяла,
Янкульо, любе, Янкульо!
И кукошка й заклала,
Янкульо, любе, Янкульо!
В кренделя вину й наляла,
Янкульо, любе, Янкульо!
В кошни грозди набрала,
Янкульо, любе, Янкульо!
Меня за тебя изпруйоди,
Янкульо, любе, Янкульо!
Да додиш, Янкульо, юдума,
Янкульо, любе, Янкульо!
Да йдем, Янкульо, й да пием,
Янкульо, любе, Янкульо!
И да са двама веселим!
Янкульо, любе, Янкульо!

ЛЮБИ МИ СА ЖЕНИ

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
Пена Тануркова (14.02.1924 – 17.02.2004)
Пена Турлакова (02.11.1921 - 17.12.2002)
Мария Шишкова (1899 – 16.08.1964)
с.Викторовка, Кантемирски район

Мамо, драга, мамо! -2
Люби ми са жени...-2
Люби, та й низнайну...
Любиту низнайну,
Любиту низнайну...
Я, куету й знайну,
Куету и знайну, -
То приз плитъ гледа, -2
Дремни сълзи рони...-2
Дету сълза капни,
Дету сълза капни,
Ран бусиляк никни,
Ран бусиляк никни...
Чи кой гу бяреши?
Булката гу бяре!
Булката гу бяре!
Куя им булката?
Надя им булката!
Чи кой и гудяника?
Доню й гудяника!
Чи кой и девяра?
Ваню и девяра!

В тази песен се «припяват» имената на младоженците и имената на по-малкият брат и сестра, които вече придобиват нов социален статут – «ритнали коритото», т.е. стават потенциален кандидат за брачни отношения. По-малките братя и сестри са «под коритото» и не трябва да «приженват». кака си или батя си.

СЛЪНЦЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски пайон
Записала Евтия Пейкова

Слънци, слънци! Ясну слънци!
Ясну слънци! Стой, пучакай!
Стой, пучакай, ти да видиш,
Ти да видиш – как са дили

Чеду ут майка...-2
Чеду ут баща... - 2
Ут брат и ут систра...
Слънци, слънци! Ясну слънци!
Стой, пучакай, ти да видиш –
Как жъ плачи майка за дъщиря...
Слънци, слънци! Ясну слънци!
Стой, пучакай, ти да видиш –
Как тежку тажи баща за чеду...

КАЛЕСКА, ЖЪЛТА БЪКЛИЦА.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Пулучи Иванчу калеска –
Калеска, жълта бъклица –
Че му са жени балдъза,
Балдъза, Карам-Калинка!
Иванчу си нищу ни речи –
Чи в майкяни си утиди –
И на майка си думаши:
- Марь мамо, марь мила мамо!
Пулучах, мамо, калеска,
Калеска, жълта бъклица,
Чи ми са жени балдъза!
Бива или ни бива –
На сватба, мамо, да утидим?
Мама Иванчу думаши:
- Иванчо, сино, Иванчо, -
Булката и жина-лахуса,
Ллахуса жина на тринни!
Приз пътя да ни минава,
За вуда ни са ходи!
Иванчу си в тях утиди
И на Калина думаши:
- Калинке, любе, Калинке!
Мама ми меня заръча,
Чи ти си жина-лахуса –
Приз пътя ни са минава,
За вуда ни са утива -
На сватба няма да утидим!
Калинка Иванчу думаши:
- Я, хайде, Иванчо, да варим!

Иванчу нишу ни речи –
Изкара кула жилизна,
Чи впрегна руси бивули –
Чи си на сватба утиваха!
Кату ду Дунав дупряха, -
Дунава мътян тичеши,
Вудата са приливаши!
Бивулти жалну ривяха –
Във Дунав ни щът да влизат!
Иванчу бивули натири –
Да си Дунава приплуват!
Кату накрая излели,
Кату са назад убърна –
Калинка с негу я няма -
Мътян я Дунав утзелу!
Той са чудяши и са маяши –
Напред ли да утива –
Назад ли да са връща?
Чи той си напред утиди!
Кату в дора увлели –
Вече са сватба сбираши!
И сичкити гу пусрещнаха –
Срещнаха и гу питаха:
- Аде е, Иванчо, Калинка?
Тя тря да й, Иванчо, лахуса?
Той, Иванчу, заплака,
Заплака и им разказа –
Чи Калинка в Дунава устана –
Мътян я Дунав ютзелу!

ТУРСКА СА Й СВАТБА ЗАДАЛА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Турска са й сватба задала, мари!
Турска са й сватба задала!
С сини-зилени каруци.
Кунети им зачуляни,
Се сас аляни чулуви!
Краища гилгилияни,
А пък сярдити турундживи!
Наизлялу малу и гуляму
Да гледа сватба - де шейди,

Де ша иди сватба на кунак!
Сватба в Пенкяни махнала!
Пенка пу дори ходяши,
Дребни сълзи роняши,
Руса си куса скубяши,
Руса куса уплетяна!
Турчан на Пенка думаши:
- Мари, мълчи, Пенке, ни плачи!
По-напред да си плакала -
Турчана да си върнала!
Расфъргай, Пено, расфъргай
Ваша българска примяна!
Ни ша ти, Пено, убличем -
Наша кадънска примяна!
Расплитай, Пено, расплитай!
Вашу българску плетяни -
Ни ша ти, Пено, уплитем
Нашу кадънску плетяни!
(Пее се на засевки)

УТ ДРУЖАН ДУДОХА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Ут Дружан дудоха

Дружански яргени

На Янка да сватуват.

Майка ѝ ни я дава,

Чи твърдя е далеку!

Кату речи Яна,

Кату речи Яна:

- Дай ма, мамо, дай ма!

Нека да ѝ далеку -

Да са фаля леку!

Майка ѝ я дала.

Миналу са ѝ малку,

Малку и ощи млогу -

Ина цяла гудина!

Янка заизпруйожда

Хабер въз хабери:

- Ела, мамо, ела!

Елати с тетьа двама,

Елати да са видим!

(Пее се на засевки).

МАМО, ЗАДУМИ МА!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Колю мами дума:
- Мамо, мила мамо,
Мамо ужини ма,
Мамо задуми ма!
Мамо, да ми земиш
Хубаву мумичи -
Куна Дубровчана,
Стана Йоргивчана!
Чи твърдя ми й драга -
Куга рану рани,
Рану пу дор ходи,
Бели пули веи,
Пули и ръкави!
Куса и наресила -
Ут раму ду раму,
Ут глава ду пита!
Кату булка дуде – 2
Чи дубила дите-
Се развива и пувива
И то се нипувиту,
И се развиту!

(Пят я на сватбите и засевките)

КЪК ПЕИ КЕРА, КЪК СИ ПРИПЯВА!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мама Андону думаши:
- Андоне, синко Андоне,
Уткък си заяргянувал -
Мама ни та и пупитала:
- Де ходиш, синко, ко праиш,
Де лягаш, синко, де ставаш?
Андон мами си думаши:
- Марь мамо, марь мила мамо,
Аку ма питаш - щци кажа,
Щци кажа - да ни та излъжа -
Де ходя, мамо, ко прая,
Де лягам, мамо, де ставам!

- Се при Керянти вратници,
Вратници, манимо, вратички!
Да слушам Кера как пей,
Как пей, как си припява!
Се за меня припява!
Майка ѝ буха платноту -
Кера си тропа хуроту!
Баба ѝ мии панички -
Кера си тропа чупички!
(На засевки се пее)

МАМА Ъ ПИТА МЕСЯЛА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова.

Мама ѝ пита месеяла
И кукошка заклала,
Кренделя вину наточи,
Меня за тебѝ испруйоди -
Да додиш, Янку ле, удума.
Да идем, Янку лѝо, и да пием!

ЛЮБИ МИ СА ЖЕНИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Мамо, драга мамо,
Мамо, драга мамо -
Люби ми са жени
С любиту низнайну.
Я детоу и знайну,
То приз плета гледа -
Дремну сълзи рони!
Дету сълза капни -
Зимята са пука,
Ран бусиляк никни!
Чи кой гу бяреши?
- Денка гу бяреши!
Дур три китки вие,
Вие и нарича:
Първата ѝ китка,
Че тя на куго е?
- Че тя е на булката!

Куя им булката?
- Денка ям булката.
Втората ѝ китка,
Чи тя на куго и?
- Тя на гудяника!
Кой ям гудяника?
- Пеню ям гудяника!
Третята ѝ китка,
Чи тя на куго и?
- Чи тя ѝ на девяра!
Чи кой ям девяра?
- Митю ям девяра.
(Опяват питката с нея)

НА ПРИБУЛВАНЕ.

Кумата я прибулва, пък момянките пеят,
някой жена с тях, дето хубаво пей.

КУГО ПИТА ДА СА ЖЕНИШ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мари булка, млада булка,
Куго пита - да са жениш?
Майка си ли, ли баща си,
Братята, или сестрити?
Или пупита тойту люби,
Тойту люби, тоя Стуян?
Чи той Стуян, той та лъжи,
Той та лъжи, той та мами!
Той та лъжи с люцки гримни,
Люцки гримни, интишии,
Люцки гримни майчени му!
Той та зима с люцак кулай,
Люцак кулай, бащяна му!
Вариант:
Ти го пита да са жениш?
- Майка си ли, ли баща си,
Или пупита тойту люби,
Тойту люби, той Стуянча?
Той та лъжи, той та мами
С люцки гримни хиндишии!

НАХОДИ ЛИ СА, НАНОСИЛИ СА?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Находи ли са, Марийке,
На тойта хубуст и младуст?
Наноси ли са Марийке,
На тойта гяржик примяна,
Гяржик примяна и хубуст?

КЪК ЩЕ ДА ТРАИШ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

И кък ще да траиш, Марийке,
За тойта майка милата,
За тоя баща милния,
За тойти братя и сестри?
Тъй ще да траиш, Марийке -
Къкту и траялу, и траялу,
Дълбоку доли за вуда,
Шароку поли за трива,
Сухуту дърво за листо!
Тъй ще да траиш, Марийке -
За тойта майка милата
За тоя баща милния
За тойти братя и сестри.

ТРАИШ ЛИ, ТРАИШ, МАРИЙКЕ?

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Траиш ли, траиш Марийке,
За тойта младуст хубава,
Ни ли ти й жалку, Марийке,
За тойти хайки милити?
Траиш ли траиш, Марийке,
Къкту и траялу и траялу,
Дълбоку доли за вуда,
Шароку поли за трива!

СЛЪНЧУВИЧКЕ, ТИ МИЛИЧКО!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

записала Евтия Пейкова

Слънчувичке, ти миличко,
Ти миличко и клетичко!
Изгрей сутря, сутря рану,
У Деняну равну дори,
Равну дори прид вратата!
Зам да знаи и да помни,
Кък са дили чеду ут майка,
Чеду ут майка, чеду ут баща!
Систра ут братя, систра ут сестри!

КУВАЧИ КУНЕ КУВЯХА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Заисала Евтия Пейкова

Кувачи куне кувяха,
Сидлари сидла шияха
Далеч са канят да идат!
За Вялка за Хуба-Вялка!
Гату за Вялка утиваха -
Вишни-чареси цвѣтяха,
Ичумицити класяха!
Я Вялка плачи ни ръчи!
Буля я скришну мяреси:
Мълчи, калино-Велчице,
Мълчи, ни плачи!
Знаиш ли, калино, помниш ли?
Гату за буля идяхти -
Вишни-чареси цвѣтяха,
Ичумицити класяха!
Гату с буля са връщахти,
Вишни-чареси бяряха,
Ичумицити кусяха!

/Когато отиват за булка и да са кумичкват, я пеят/

14. ЖАНЪР «НА ТРАПЕЗА»

КАЛИНО РАДО!

Анна Годорова (10.04. 1934 – 29.06.2012), с.Тараклия,
Анна Пагур 05.04. 1950, с.Плопи, Кантемирски район

Калино Радо! Мумичи младу! - 2	Calino Rado! Mumici mladu! - 2
Драгу ми беши и у вас да дойда! – 2	Dragu mi beși i u vas da doida - 2
И у вас да дойда, в двори да вляза – 2	I u vas da doida, v dvori da vleaza -2
В двори да вляза, и ут кон да сляза! -2	V dvori da vleaza, i ut con da sleaza! -
Ют кон да сляза, в къщи да вляза! - 2	I ut con da sleaza, v căști da vleaza!
В къщи да вляза, на стол да сenna! – 2	V căști da vleaza, na stol da senna!
На стол да сenna вино да пия – 2	Na stol da senna, vinu da pia - 2
Вину да пия, вино й ракия! - 2	Vinu da pia, vinu i rachia! -2
Вину й ракия ут сребърна чеша! - 2	Vinui rachia ut srebărna ceșa! - 2
На чеша има бяла паница - 2	Na ceșa ima beala peanița - 2
На пана кацна сиву гълъбчи – 2	Na peana cațna sivu gălăbci - 2
Гълъбчи гуга: - гу-гу-гу! - 2	Gălăbci guga: - gu-gu-gu! - 2
Гу-гу-гу-гу-гу! Натучети другу! -2	Gu-gu-gu-gu-gu! Natuceti drugu!
Другу, по-студену и по-чарвену!	Drugu, po-studenu i po-ciarvenu!
Их-ки, их-ки, их- ких-ких!	

ДРАГУ МИ БЕШИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Драгу ми беши – юв вас да дода!
Юв вас да дода – в дора да вляза!
В дора да вляза – ут конь да сляза!
Ут конь да сляза – вкъщи да вляза!
В къщи да вляза – на стол да сenna!
На стол да сenna – вино да пия!
Вину да пия – вино и ракия!
Вину и ракия – в сребарна чеша!
На чешата е бяла пианина!
На пианината – две гургуручки!
Гургуричката дума: - Ой, гу-гу-гу-гу
- Ой, гу-гу-гу-гу! Дайти ни другу!
Дайти ни друго – бяла калеровка!
(Пее се, когато сennат на празнична трапеза)

КРЪСНИЦЕ, ПЕНО

Гургурова София Петровна 25.09.1939 - 02.04.2022,
с.Викторовка, Кантемирски район

Кръснице, Пено, руднино.
Руднино ют пуруднино!
Ют зимя ли си никнала,
Или си ут нибе паннала
Ют зимя ли си никнала,
Или си ут нибе паннала.
Ни съм ут зимя никнала,
Не съм ут неби паннала.
Ни съм ут зимя никнала,
Не съм ут неби паднала.
Дубра съм буля имала,
Дубро ма й буля гледала.
Дубро ма й буля гледала.
С бялу ма й мляку къпала,
С тънка ма й книга угъвала,
За тва съм бяла й чарвена,
Чарвена, къкту ябълка,
Затва съм тънка й висока!
Висока, къкту й кунопа!

15. ДОБРУДЖАНСКИ ФОЛКЛОР

СТАНУЛЬО!

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

Най-ми беши драгу, Станульо!
Най-ми беши драгу –
Приз Вежан да мина!
Приз Вежан да мина, Станульо!
Приз Вежан да мина!
Трувян да ни вида...
И аз приз Вежан минах, Станульо!
Яз приз Вежан минах,
Трувяна ни видях...
Кату ма видяха, Станульо!
Кату ма видяха
Вежанските муми! -2
Муми и яргени, Станульо!
Муми и яргени!

Ут коня ма снеха, Станульо!
Ут коня ма снеха!
На стол ма туряха!
На стол ма туряха, Станульо!
На стол ма туряха!
Гайда ми дадаха!
Гайда ми дадаха, Станульо!
Гайда ми дадаха!
Кату ям засвирях...
Кату ям засвирях, Станульо!
Кату ям засвирях –
Ред са наридиха!
Ред са наридиха, Станульо!
Плет са наплитиха!
Кату заиграха, Станульо!
Кату заиграха!
Кату затропаха!
Ни йна ни аресах, Станульо!
Ни йна ни аресах...
Сал тебя аресах!
Сал тебя аресах, Станульо!
Сал тебя аресах!
Тебя и систра ти!
Тебя и систрати, Станульо!
Тебя и систра ти –
Най-хубаву йграйти!

КУРБАНЬ КОЛЯ ДА ТА ВИДА

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01. 1999
Анна Тузлукова 15.05.1942-10.11.2024
София Шишкова 19.12.1938 -13.12.2022
с.Викторовка, Кантемирски район

Мари Енке-Добрудженке!
Курбань коля - да та вида,
Увен давам да та срешна!
В уличката тесничката,
В уличката попувата!
Таман реках и я срещнах –
В уличката тесничката,
В уличката попувата.
Тя утюва да кръщава -
В ръка носи кренделя вину
На стърна й кит-бусиляк,
Аз са чудя и са мая: -
Ко да сторя, да напрая?

Китката ли да ютзема,
Винуту ли да ѝ сръбна,
Или нея да цалуна?
Наведох са, цалунах я,
Исправях са и пуфалях са!
Кви са сладки малки муми -
Кату ряпа на Колада!

ВАРИАНТ-2:

Аз са чудя и са мая –
Ко да сторя, да напрая?
Да утида при мумата?
И аз приминах при мумата,
Дадах здрасти на мумата,
Наведох са, цалунах я,
Исправях са, пуфалях са!
Кви са сладки малки муми,
Кату пили на Питровден,
Кату агни на Гяргъовден!
(Опяват питката с нея)

ИЗНИКНАЛА И ВИЧЕРНИЧКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Изникнала и вичерничка!
Ни е бяло вичерничка –
Най и бяло бял Дунава!
Бял Дунава и тунджарлия!
Тунджарлия рика тиче,
Рика тиче – камъни вliche –
Камъни мята пу брягища,
Пу брягища и долища!

16. ЛЕГЕНДИ

МАРИЙКА НАДПЯВА СЛАВЕЯ

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)

с.Викторовка, Кантемирски район

Сиди Марийка в градинка
На гяргъов ръкав шияши.,
И лична си песян пеяши.
Утде я зачу славея,
Славейчи дума Марийки: -
Марийке, мума хубава!
Хай да са двама надпявами!
Ку ма, Марийке, надпеиш, -
Да ми крилцата юдрежиш,
Крилцата ду лахтенцахта...
Крачката ду кулинцата...
Чи са двама надпяват
Куту Марийка пеяши,
Пеяши и глас наддаваши!
Куту славея пеяши,
Пеяши и глас юдвюваши...
Тя гу й Марийка надпяла
И му й крилцата юдряза,
Крилцата ду лахтенцахта,
Крачката ду кулинцата...

НА КРАЙ СЕЛУ

Мария Атанасова (23.03 1939 -08.01.2013)

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Анна Пагур 14.08.2000г.

На край селу - 2
Зилени папури, на край селу, малимо...
На папуря – 2
Желта пипяруда, на папуря, малимо...
На крильце и – 2
Писмице държеши, на крильце и, малимо...
И в писмоту, - 2
Жалну й милну пиши
И в писмоту й . малимо ...
И в петък са й – 2
Денка разбуляла, и в петък са й, малимо...
И в събута – 2
Денка душа дала, и в събута й, малимо...

И в ниделя – 2
Денка пугрибаха, и в ниделя й, малимо...
Ду глава и – 2
Майка й баща плачат, над глава и, иалимо...
Ду сърце и – 2
Нейну вярну люби, ду сърце и, малимо...

ИВИЛСА ЧЕРЯН МЕРАК

Дядо Милю Делижан 23.02.1915 -2004
с. Тараклия, Кантемирски район
Записала Анна Пагур в 1993г.

Ивилса черян мерак,
Черен арап с черен калпак...
С шара коня, шаркулия.
Дету мини –
Сиче, коли, – 2
Бий та ломи...
Пуд крака му
Сняг са тупи – 2
Лед са труши...
Мумци гълчет за сиденки,
Мумити плачат за биленки...
Мумци гълчет за сиденки, -
Мумити плачат за биленки...
Де са зачу
Добър юнак, -
Сидур юнак,
Чи утиди при черян мярак-
Хайди, хайди,
Да са борим!
Ютгуваря черян арап:
Ой, та й, тебя, сидур юнак!
Хай, да са двамата борим!
Аку ти да ма набориш,
Жъ ми удрежиш
Дясна ръка - 2
Ют рамугу...

Чи са сбраха
С черян арап.
Дету фани черян мярак-
Кръв са прулява...
Дету фани Сидур юнак

Кости й рибра
Се са ломят...
Заченали
Да са борят-
Дету фани
Черян арап – 2
Сини кърви
Се тичаха...
Дету фани
Сидур юнак –
Кости, рибра –
Се пу на два...
Ютгуваря
Черян арап:
Я, бре, Боже!
Мирян Боже!
Пумугни ми
Да са утгърва
Ут тьс била! -

В ЧИТЯРНАЙСЯТА ГУДИНА
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район

В читярнайсята гудина
Какъв и помян станалу
В читярнайсята гудина...
Млогу са пушки пукнали,
Млогу салдати паннали...
Вася гу пуля юдари
На лява старна, в сърцету...
Васю Михальчу думаша:
- Михальчо, братчи по-гулям!
Приближи близу ду меня!
Чи ми шинела разкупчей,
И ми паркранташ разпаши,
По-лесну душа ми да излези...
Чуствам, чи скору ша юмра...
Васю Михальчу пак дума:
Михальчо, братчи по-гулям!
Куга си в селу утидита –
Сичкити майки ша излязат
Синувти да си пусрешнат...
И мойта майка ша излези –

Сина тя да си пусрешни...
Прау на мама да кажиш –
Чи кък ма пуля юдари
На лява старна, в сърцету...
Гату си в селу утидаха,
Сичкити майки излязаха,
Синувти да си пусрешнат...
Васювта майка излези
Син Вася да си пусрешни...
Баба Михальчу думаши:
Михальчо, младу уйничи!
Ютде устана наш Васю?
Михальчу баби думаши:
Бабульо, стара хаджийке!
Ваш Васю, бабо, юстана
На Пиронскити балкани
Вечан караул да бѣди...
Баба Михальчу пак дума:
Михальчо, младу уйничи!
Аде устана наш Васю?
Михальчу баби пак дума:
Бабульо, бабо, хаджийке!
Ваш Васю, бабо, устана
На Пиронскити балкани,
Дету гу пуля юдари
Юд лява старна, в сърцету...

МИЛУЧ ГУДЯНИКА

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
Надежда Турлакова 05.06.1917 – 07.07.2000
с.Викторовка, Кантемирски район
Записано в 1993г. Анна Пагур.

Пусгудилса й Милуч,
Милуч гудяника
За булка ютдалеч
Ют Котлянскуту селу.
Мама му прудума:
Милуч, гудянико!
Калесай го калеса? -
Я, сат ни калесай
Сестрянти ми синувти...
Те са винупийци
И са кавгалийци...

Чи те ша са упият
И кавга ша дигнат,
Убийству ша сторят,
Сватба ша ти развалет...
Милуч гудяника
Калеса, го калеса,
Я сат ни калеса
Сестрянти и синуви
Чи те са събрали
Холам девят братя
И на майка си думат: -
Мамо, мило мамо!
Що ни на калеса
Тоз нашия уйчу?
Я, си – хайда, хайда
Да си изпруйодим
Най-малкуту братчи
Сватба да си види –
Груйчу – младу юначи!
Груйчу, младу юначи
На майка си дума:
Дай ми, мамо, дай ми
Най-малката шуба
Дету й напраяна
Ут девят мечи кожи!
Дай ми, мамо, дай ми
Най-малкуту посчи,
Дету й напраяну
Ут три вълчи кожи!
Той из гура расти,
И там кузи пасли.
Никуй ни пузнава
И ни гу пузнават.
Ут старни той вари,
Утдалеч сватба гледа.
Кату наближиха
Котлянскуту селу, -
Пустити котлянци,
Те са наридили
И са натъкмили
Дур три куля чииз
И на Милуч думат:
Милуч, гудянико!
Аку имаш юнак, -

Юнак да прискочи
Дур три куля чииз –
Булка ша ти дадем!
Яку нямаш юнак –
Биз булка ш-са върниш!
Груйчу, младу юначи,
Той при Милуч утюва
И на Милуч дума:
Чи ши ли да бива
Яз да ти прискоча – 2
Дур три куля чииз?
Милуч гудяника,
Той на Груйчу дума:
Груйчо, младу юначи!
Къ ше да ни бива,
Кату си юначи!
Той си, Груйчу, скочи,
Чи прискочи Груйчу
Дур три куля чииз!
Пустити котлянци,
Те са наридили
И са натъкмили
И те са му налели
Дур три мери вину
И на Милуч думат;
Аку имаш юнак,
Вину да изпие –
Булка ша ти дадем!
Яку нямаш юнак,
Биз булка ш-са върниш!
Груйчу, младу юначи,
Той на Милуч дума:
Чи ша ли да бива
Яз да ти изпия
Дур три мери вину?
Милуч гудяника,
Той на Груйча дума:
Къ ше да ни бива,
Кату си юначи!
Пустити котлянци,
Те са наридили,
И са натъкмили
Три булки дувели
Три булки наридили,

И трити инолики...
На йна да извикаш, -
И трити са убръщат...
Груйчу, младу юначи,
Той на Милуч дума:
Милуч гудянико!
Чи ша ли да бива
Чи яз да пузная-
Куя й тойта булка?
Милуч гудяника
Той на Груйчу дума:
Къше да ни бива,
Кату си юначи!
Груйчу, младу юначи
Той при дивойки утиди
И на дивойки дума:
Бре, чи ой, вай и вази!
Куяту и булка,
Тя при уйчу да утиди,
Аку би да ни утиди,
Главити ша ви утрежа...
Куяту и булка,
Тя при уйча му утиди.

МАМА И ЯНКУ

Мялана Занфирова 10.06.1915 – 09.06.1994,
Анна Тодорова 10.04.1934 – 29.06.2012,
Мария Ивершин 02.05.1927 – 28.07.2017,
Елена Ивершин 25.12.1927 -16.01.2021,
Калина Гарановская 27.09.1924 -21.02.2005,
Стефана Тодорова 06.08.1931 -16.10.2018
с. Тараклия, Кантемирски район.

Тръгнала е мама
Из горнътъ мъйлъ
Из горни михани
Да си тръси мама
Свою сину Янку.
Ни гу найди мама
Из горнътъ мъйлъ,
Най гу найди мама
Из долнътъ мъйлъ
Фъф долни михани.
Мама Янку дума: -
Янку, синку Янко!

Я. иди си, сине,
Чи та паша вика -2
Пари да ти даде!
Янку мама дума: -
Мале, стара, мале!
Я, иди си, мамо!
Ни ма паша вика – 2
Пари да ми дава...
Най ма паша вика
Главъ да ми режи...
Снощи ходях, мамо,
Юв горнътъ мъйлъ,
Тамка срезнах, мамо,
Пашана дъщиря...
В ръци носи, мамо,
Дур два пъстри стовни.
Фъв стовнити, мамо,
Студена вудица.
На стърна и, мамо,
Китка жълту лале...
И аз присегнах, мамо,
Китка да и зема...
Ут де са зе, мамо,
Пустуту ми копчи...
Закачи са, мамо,
В бесяну гярданчи...
Закачи са, мамо,
В дрехата са пръсна...
В зиметъ са лъсна

ДАЙЛИИ И БАШКАНДЖАЛИИ
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район.

Станка пу дори ходяши,
Пу дори и калдаръми.
Дремни си сълзи роняши
И на байна си думаши: -
Байниле, бате Иване!
Чул ли си, байне,
Чул ли си?
Ютдолу идът дайлии,
Дайлии, башканджалии...
Ют селу на селу ходят,

Наред селата паляха...
Муми и булки робяха,
Малкити дица коляха...
И в нащу селу ша додат,
Ша додат да гу запалят...
Меня и буля ша робят...
Малък Иванчу ша колят...
Байну на Станка думаши:
Станкиле, сестро, по-малка!
По-малка й по-глупува... -
Ни бойса, Станке, ни бойса!
Нали й байну ти при тебе,
Нали й сабята сас меня!
Таман байну и тъй дума –
Дора са с хора напълни –
Станка и буля робяха,
Малък Иванча заклаха...

РАЗБУЛЯЛ МИ СА Й СТУЯН
Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район.

Разбулял ми са й млад Стуюн, хайдуги
Чи лижа малку и млогу –
Девят ми цели гудини...
Никуй му врата ни уттори,
Юттори да гу пупита...
На дисетата й гудина
Стувянувата майчица,
Тя при Стувяна ютиди,
Чи му уратата юттори,
Юттори и гу пупита: -
Стувене, сино, Стувене!
Макар чи й мама мащюва,
Пак ша та мама пупита: -
Що лижиш, сино, що булейш? –
Ква ти й и, сино, булешката?
Дали й и, сино, ут Бога?
Или й ут върли душмани?
Стувян мами си думаши:
Мар, мамо, мар, мило мамо!
То ни е, мамо, душмани,
Я най и, мамо, ут Бога...
Помниш ли, мамо, помниш ли?

Кугату беши зла зима,
Зла зима й гланна гудина –
Гату ма, мамо, нямаши
Десят ми цели мехица?
Чи яз хайдутян бях тръгнал
Сас мойти верни другари
Ходяхми й хайдутувахми,
Из ина гура ходяхми.
И ми са, мамо, приклехми –
Готу ша срезшим в гурата, -
Негу да, мамо, заколим...
Сас кръвта му са конками...
Мисо на нахур да издем...
Куту ду пътя излязахми,
Чи ни си, мамо, срезнахми
Кака и батя двамата
И малък Иванча носяха...
Чи аз са чюдя й са мая: -
Батя да, мамо, заколим, -
Кака дувица ша устани...
Кака да, мамо, заколим, -
Бати мил дувец ша устани...
Малък Иванча ютзехми,
Ютзехми и гу заклахми...
С кръвта му са конкахми,
Мисо на нахур да издем...
Гъту гу, мамо, пичахми,
Иванчу жалну ривеши,
Ривеши, мамо, й пицеша:
Скору ма, уйчо. Убръщайти –
Пиче ми, уйчо. й були ма...
Мама Стувяну думаши:
Стувене, сино, Стувене...
Десят гудини ти лижа
И ощи десят да лижиш...
Десят пустели изгнуи
И ощи десят да изгнуиш...

ПУФАЛЯ СА Й МОМЯН МАЙКА

Василь Иванов 29.09.1930 – 03.03.2011

С.Чийший, Болградски район,
Одеска област, Украина, записала Анна Пагур в
с.Викторовка, Кантемирски район

Пуфаля са й момян майка
Снощи вечер на си денки,
На сиденки, приж дивойки!
На кладянци приж юнаци!
Де я зачу ясну слънци, -
Ясну слънци реч си фана,
Чи си пъти тайна звизда,
Тайна звизда Калинчичка!
Чи ютиди ю момини,
Ю момини равни двори!
И пуулопа, ем пувика:
Я, йзлес, излес, малка й моме!
Ни изляла й малка й мума,
Най изляла й момен майка:
Ютгуваря тайна звизда:
Ой, та й тебе, момен мале!
Ти ли си са снощи фаля
Сношна вечер на сиденки? – 2
На кладянци приж юнаци?
Чи си имаш малка й мума
Ут слънциту й по-юбава!
Ютгуваря тайна звизда:
Ютгуваря момян майка - -
Имам си я, фалям си я!
Ютгуваря тайна звизда:
Ой, та й, тебе, момен мале!
Ти си стани сутрин рану,
Сутрин рану, фъф ниделя!
Извиди си малка й мума –
Примини я й нариди я!
Чи я фани за ръчица,
За ръчица, за дисница!
Завиди я дету слънци,
Дету слънци рану греи!
Чи си стана момян майка
Сутрин рану, във ниделя!
Примини я, нариди я,
Забради я с бял дялбентя

Със дулбеня, с криву пиро!
С криву пиро с три читаля!
И я фана за ръчица

ИСТОРИЯТА НА КАНАЗИРСКИЯ МОСТ

Мамо! Знайш ли историята на 12 братя-мастури? Историята на Каназирския мост?

Знам ина песня ми, можи да ни е тѣй халис, ма къкту я знам, тѣз ша я изпея.

Каназирския мост – той ни е халис Павлю, ма тя песнята за Павлю, апѣк той можи да ѣ Манол. За моста, дету айнегу мост, тя песнята такава:

Дванайси братя-мастури
Диня си уграда праяха,
Нюща са уграда сабаря...
Те са чудяха ѣ маяха:
Како да праят, да сторят?
Да са юграда задържи?
Сеннали да планинуват,
Легнали да си пучинат.
Най-гулям, Павлю, най-глупав,
Той му са в съня присъни:
И на братята думаша:
Дванайси братя-мастури!
Кѣв ми са съня присъни: -
Да има, холам, да има –
Ни да си курбанъ напраим...
Тугас ш-са уграда задаржи...
Дванайси братя-мастури,
Чи те са клетва пруклеха:
На булькити да ни казват...
Куяту утиди най-напретъ, -
Нея ф уграда да устаят...
Нея ф уграда да спуснат...
Дванайси братя-мастури,
Те на булькити казаха...
Най-гулям Павлю, най-гдупав,
Той на Иленка ни каза...
Я най и, Павлю зарѣчаб
Сутрана рану да рани,
Три кяла житу да присей,
Ризити да си юпारे,
Топла си пита да упиче,
Топла си убяда дда сготви
И си при Павля да утиди...- 2

Иленка, булка хубава!
Чи тя си рану ранила,
Три кяла житу присяла,
И си ризити юпрала,
Й топла си пита юпекла,
Й топла си убяда наготви,
И си при Павля ютива...
Пукрий булькити минава,
И на булькити думаши: -
Мър, хайди, бульки, да варим!
Чи си убядата укасныхми – 2
Чи си мажети изгладихми!
Пък те и, бульки, думаха: -
Я, вари, бульо, по-напретъ,
Ни пудеряти ша додим!
Тя кату Йленка стигнала, -
Павлю в зимята гледаши-
Тъй тъжан и тъй кахърян...
Иленка Павли думаши:
Що сидиш, Павле, й що гледаш?
Защо си тъжан, кахърян?
Павли Иленки думаши: -
Кък да ни гледам в зимята,
Кату си пръстян изстървах...
Златян си пръстян изстървах...
Ю в уграда, на дънугу...
Иленка Павли думаши:
Яз ша гу, Павле, извадя!
Юдзими тънки юръвти,
Десят възяла да вържиш,
Меня приз кръста да вържиш – 2
Да ма юградата спусниш...
Пръстяна да ти намеря...
Юдзели тънки юръвти,
Десят възяла вързали,
Йленка ф уграда спуснали – 2
И те са възяли удвързали, --
Йленка ф уграда устанала...
Й то сай вечар мръкналу,
Те си сичкити утидаха,
Сат Павли, - той си устана...-
Той крий уграда ходяши,
И дремну сълзи роняши...
И са чюдяши й маяши:

Кък да си дома ютиди?
Той има двечки дичица, -
Те нали, ша гу пусрешнат,
И нали, ша гу пупитат: -
Аде и тяхната майка?
Иленка в юграда крищещи: -
Извади ма, Павле, юттука!
Извади ма, у дума да утида! -2
Дичица да си пусрешна,
Моити двечки дичица!
Яз да ги, Павле, пригърна,
Пригърна й да ги цалуна...
Да са сас дица и аз прустя –
И пак тук, Павле, ша дода...
Кату съм, бяла, за тука...

...и уградата са задържа... нали? И како, мамо, казваш, чи са чувалу на негу мясту? Ранни гудини са чувалу, пък сигъ – ни сам чувала... кай, чи там, кам Болуград ду моста са чувалу: «Павле, Павле!» Аз ни съм гу чувала...

ЗАСПАЛА Й СВИТА НИДЕЛЯ

Жера Пейкова (10.01.1922 – 24.01.1999)
с.Викторовка, Кантемирски район.

Заспала й свита Нилеля
Свити Петруву й куляну.
Свити я Петър будяши: -
Я, стани, свита Нидельо!
Рая са Божи юттори!
Синкити души юфлели,
Саде три души устанали...
Първата душа-грешница –
На свикърва си измахала,
Измахала и ни я ударяла...
Чи и рацети изгурели,
Рацети ду раминети...
Втората й душа най-грешна –
На кумъ си път минала, -
Чи и краката изгурели,
Краката ду кульнети...
Третята душа най-грешна; -
Ут сърце рожба нямала
И люцку ни е гледала...
Идин си кръщельник кръстяла
И негу ни гу й ублякла,

Калцунки ниму й дала,
Калцунки и ощи поювчи...

СГЛЕДНИЦИ ЗА СИНА КУСТАДИНА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район

Задалу са й, мамо,
Черян тъмян облак.
То не й било, мамо,
Черян тъмян облак...
Я, най било, мамо,
Три юра играят - 2
Три кадъни гледат – 2
Тихум си гуворят: - 2
Куя жъ ни стани
Най-малката снаха – 2
За царския сина,
Сина Кустадина?

ИМАЛА Й МАМА ДЕВЯТ СИНА РУБИНА

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Имала й мамо, й имала
Девят ми сина рубина,
Ина дъщеря Марина –
Твърдя я далеч ютдади –
Приз девят сяла в дисету,
Приз девят гури зилени,
Приз девят юди студени...
Маринка ни ще да ютюва,
Майка я силну накара: -
Баят са хорта бугати,
И мунчету й баят хубау...
Маринка ут дора извидаха,
Маринка майка си прикълни: -
Да даде Госпуд, малимо,
Кату ют дора изляза,
Черната чума да влезе...
Дивитях братя да юмури,
Самичка, мамо, да юстаниш,
Да няма кой да ти доди...

Де сидя Госпуд, де слуша –
Чумата в селу ювлези,
Дивитгях и братя юмури,
Майка и сама устанала...
Душла и свита събута,
Майка и рану ранила,
Ютзе ливан и огян
И на гробища ютиди...

Приляла ги й прикадила.
Най-пудеря утишла майка и
При най-малкия син,
Най-малкия син Кустадин...
Тя са изясну изпрувикнп: -
Кустадине, сине Кустадине!
Зако ма накара, Кустадине,
Маринка далеч да ютдам?
Станала й майка и си утишла...
И Кустадин са на Бога пумоли:
Божниле, Боже миличък!
Пустури и ми пристури,
Сандък ми – кончи храняну,
Тялуту ми надигни
Да утида в тяхнугу селу,
Яз да я, Боже, ютзема,
При мама да я завида!

Кату ду тяхнугу селу той стигна
И наред питаши:
Де сиди мойта систра Маринка?
Той я Кустадин намери
И на Маринка думаши:
Маринке, сестро. Маринке!
Я, хай са хубау нагласи,
Ю у дума със меня да додиш!
Чи мама баят ни мои...

Маринка булка хубава,
Тя са хубау примини
И с Кустадина тръгнаха
Кату приз гура варяха,
Фтичахта паят, гуйорят: -
Де са й чулу й видялу?
Жув чияк с юмрял да вари?
Маринка Кустадина пупита: -
Кустадине, брате, Кустадине!
Що тука тый паят фтичахта?

Той на Маринка прудума: -
Тука фтичахта тъй пеят,
Тъй пеят, тъй гуйорят...
Кату приз уда минаваха,
Жебити куркат и гуйорят: -
Де са й чулу й видялу,
Жюв чияк с юмрял да вари?
Тя пак Кустадина пупита:
Тука й жебити тъй куркат,
Тъй куркат, тъй гуйорят?
Кату ду тях те са стигнали,
Кату извикала й Маринка:
Маму мо, стара майчице!
Изляс, ма, мамо, пусришни!
Маринкянта майчица
Кату навънка излези,
Кату Маринка й видяла,
И са двети и слули...
Мама Маринки думаши:
Маринке, дъщо Маринке!
С куго ти, холам, тук дуде?
Маму мо, стара майчице!
С най-малкия ми брат- Кустадин,
Той ма, мамо, тук дуведи...
И пак са назатъ пувърна...
Къкту двети са слули,
Слули са и плакали
И тъй са двети си пучинали...

МОМЧИЛ СИ КОНЧИ КУЕШИ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мумчил си кончи куеши
С пусребрени пудкови,
С пuzлатени чукуви!
Вечер си кончи кувеши -
Сутрян му кончи убусява,
Убусява, холам, утънява!
Иленка Мумчилу думаши:
- Мумчиле, любе, Мумчиле,
Нещичку ша та пупитам, -
Праву ми кажи, ни лъжи!

- Защо си кончи ти куеш?
Вечар си кончиту куеш -
Сутрян ти кончиту убусява,
Убусява, холам, утънява!
Мумчил на Иленка думаша:
- Иленке ле, булка хубава!
Кату ма питаш - щя кажа!
Щя кажа - да ни та излъжа!
Защо ми кончи убусява,
Убусява, холам, утънява!
Чи аз си ходя-си ходя
В Цар-Кустадинуви дурови,
Чи аз си любя-си любя
Цар-Кустадинува дъщеря!
Любя я, любя, и любима!
Любя я - и ша я зема!
Пак теб я да та ни вида -
Удума да ни та сваря!
Чи кату та удума заваря –
Ша ти главата утрежа -
Кату на пили-петровчи,
Кату на агни-гергъовчи,
Кату на втичи-летнички!
Иленка си нищу ни рече -
Чи си ду Царя изпруоди:
- Царю ле, Царь-Кустадине!
Упустялу ти й, Царю льо,
Упустялу ти й царствуту,
Царствуту и гуспударствуту -
Кугату ни моиш-ни моиш -
Мумчила да си улуиш!
Чи той си ходи-си ходи,
Царю льо, в тойти дурови!
Чи той си любя-си любя,
Царю льо, тойта дъщеря!
Люби я, Царю, любя я!
Люби я, и ша я земи!
Я мене - да ни ма види -
У дума да ни ма свари!
Чи ку ма удума завари -
Ша ми главата утрежи!
Кату на пили-петровчи,
Кату на ягни-гергъовчи,
Кату на втичи-летнички!

Царя на Иленка думаша:
- Иленки ле, булка хубава,
Ни моя, Иленке, ни моя,
Да си Мумчила улуя,
Чи той си ходи-си ходи,
Чи той си има-си има -
Негуву кончи храняну,
Храняо кончи крилату,
Крилату и фърчилату!
Чи той си фърка сисоку,

Високу и нашароку -
Ни моя да гу улуя!

МУМЧЕ БИЛИЗИТУ И КРАЛИ МАРКУ

Жера Пейкова 10.01.1922 0 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Събрали ми са, джанъм,
Сидимдесе краля,
Сидимдесе и седям.
Да идът и ощи да пиет.
Пуели са, джанъм,
Пуели и пупили.
Марку утдолу иди.
Кату гу видяха -
И на крака станаха.
На крака станаха -
И му са пуклуниха!
Мумче Билизиту,
На дванайси годян.
С дванайси сърца,
На крака ни стана,
И ни са поуклуни.
Марку мумче дума:
- Мумче билизиту,
На дванайси годян,
Нямаш ли ти майка,
Майка и ощи баша?
Те да та научат -
Куга паша видиш -
На крака да станиш,
Да станиш и

Да са пуклуниш!
Мумче Марку дума;
- Марко Кралевиче!
Аз ни дуйдох тука
На крака да сида -
И да са пуклуня -
Аз най-дуйдох тука -
Бурба да са боря!
Чи са слуяли
И са боряли!
Боряли са малку,
Малку и ощи млогу -
Тринни и три ноци -
И никуй ни навива!
Не Марку навива,
Не малкуту мумче!
Марку са изпрувикна
Ду синюту нибе:
- Я де си, мо, Дива,
Дива-Самудива!
Я де си - да дойдиш, -
Ти да ми пумогниш!
Де гу й зачула Дива,
Дива-Самудива.
Тя при Марка утиди, -
Чи ни му пумогна!
Най утстарни гледа.
Марку Дива дума:
- Дива-Самудива!
Аз ни та извиках –
Утстарни да гледаш!
Аз най та викнах –
Помуц да ми дадеш!
Дива-Самудива,
Тя на Марка дума:
- Марко-Кралевиче,
Кък да ти пумогна?
Кату ма мумче изглява,
Изглява - та ма изпива!
Кату чеша с вину,
С вину и ракия!

СЪБРАЛИ МИ СА, СЪБРАЛИ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Събрали ми са, събрали
Хаджии се чурбаджии!
Се чурбаджийски синуви.
Да идът и ощи да пиет!
Пуели що са пупили,
Чи си винуту изпили,
Винуту и ракията!
Секи са с хвалба пуфвали -
Кой са с син, кой са с дъщеря,
Я кой са с млогу имани!
Петар са с булчи най-фали,
Най-фали и най надфалва!
Чи како й туй мойту булчи -
Хитру и ощи разумну!
Како и работну и старатну!
Никуй гу ни мой излъга -
Пусряднощ врата да уттори!
Пусряднощ, пу пулвина нощ!
Утде гу зачу чихутчи,
Чихутчи, желту еврейчи,
Чи то на Петра думаши:
- Байни ле, байне Петро ле!
Ко даваш и ко залагаш -
Да ти булчиту излъжа?
Пу сряннощ врата да уттори,
Пу сряннощ пу пулвина нощ!
Петар чихутчи думаши:
- Аз давам и ти залагам -
Десят догения с имани!
И мойту булчи хитруту!
Сал мойто столче ни давам,
Сал мойту столчи златнугу!
Чихутчи в Петруви утиди,
Чи на вратата пухлопа,
И ощи на джама пувика:
- Булю ма, бульо Петрувце,
Стани, ми врата уттури!
На батя Петра, булю ма,
Лесна му ръка утрязаха!

Бати ма Петар пруди
За ина кърпа леняна,
Леняна и куприняна -
Да си ръката привържи!
Петрувца, булка хубава,
Тя му вратата утвори!
Утзела й кърпи леняни,
Леняни и куприняни.
И на чихутчи думаши:
Чихутче, желту еврейчи,
И аз със тебя ша дода!
Ша дода и аз да гу вида!
И тя със чихутчи утиди.
Кату вратата утгоряха -
Петър на маса сидеши,
С лесната ръка идеши!
Петровца, булка хубава,
Тя на Петра думаши:
-Да даде Госпуд, Петро ле,
Девет гудини да лижиш!

УЧИТЕЛЧИ, МЛАДУ САМСОНЧИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Събрали ми са, събрали
Хаджии, се чурбаджии!
Да идът и ощи да пиет.
Пуели, що са пупили
И си винуту изпили,
Винуту и ракията
Идин са други гледаха -
Де дъйдат, вину да земат?
Учителчи, младу самсончи,
И то грамна синю чейничи,
Чи то в Ванюви утиди,
Във Ванювта маза дълбока,
Дълбока и ощи шарока,
Наред с бъчви пълничка!
Кату навънка излиза,
Ванювца, булка хубава,
Кату вратата утвори -
Самсончи в киша стуеши
И си самсончи фащеши.

ЗАБЛЕЯЛУ МИ Й АГЪНЦИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Заблеялу ми й агънци -
Тъй блялу, и блялу -
Тринни ми, и три вечера!
Тодурчу дума агънци:
- Агънце, мою ругату!
Защо тъй жалну ми блеиш?
Трива ли нямаш да пасеш –
Вуда ли нямаш да пиеш?
Сянка ли нямаш да лижиш?
Агънци дума Тодурчу:
- Байни ле, бате Тодуре!
Кък да ти жалну ни бляя?
Синкити аганца със с майки -
Сал ас съм ино биз майка!
Знаиш ли, байне, помниш ли?
Кугату рика Марица,
Кугату мътну тичеши?
Тичеши и са пруливаши!
Ти пукрий брегъ ходяши -
И дребно сълзи ронеша -
И са чюдяши и маяши -
Кък да си стаду привидеш?
Мойта майка Ругуша -
Тя мина, байне, най-напред,
И ти стадути приведи!
Пак ти й, байне, викаши -
Главата ша й узлатиш,
Краката ша й пусрибриш!
Ти ни я, байне, пузлати,
И ни я, байне, пусрибри!
Уттука, байне, минаха
Дур двама въкли ювчеря -
Ти мойта майка прудади!

СТУЯН - ПЪСТЪР СМОК

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Циганки из селу ходяха,
Ут селу на селу ходяха,
Ут къща на къща убидяха.
И в Стуянуви махнаха,
При Стуянувата майчица.
Тя на циганки думаши:
- Циганки, черни и умразни!
Ви кату из селу ходити,
Нямати ли билки разделни,
Разделни и ощи умразни?
Ви да ми, холам, дадети -
Да си булката пусипя,
Куга си легни дувечара,
Куга си легнат сън да спът!
Те й циганки дадаха -
Билки разделни и умразни!
Кату ут дора излизаха -
Рада за вуда ходяла,
Ходяла и са връщала,
Ги на портата срещнала
Усмяна и разхуртувана!
И те си циганки думаха:
- Мари, каква й булка хубава,
Усмяна и разхуртувана!
Я хайдити да й кажим -
Куга си легни сън да спи,
Мястуту да си примини!
И те й циганки казали,
И тя ги Рада поуслуша.
Кату си легна сънъ да спи,
И си мястуту минала.
Тя майка им кату вляла -
И си Стуяна пусипала.
Ду полвян нагоря - се Стуян!
Ут полвян надолу - пъстър смок!
Тя ни гу Рада ни устаи,
Прясну му мляку носяла.
Стуян на Рада дума:
- Я стига, Радо, духадя,

Прясну ми мляку дунася!
То ни е, Радо, ут тебѣ.
Я най е, Радо, ут мама,
Ут мойта стара майчица.
Кажѣ ѝ, Радо, да доди,
Да доди да са прустими!
Чи тя ѝ Рада казала.
Стуянувата майчица,
Тя при Стуяна утиди.
Кату ду Стуяна стигнала -
Той я за старна ухапа,
И са на гърбъ ѝ фърли,
И на майка си думаши:
- Нуси ма, мамо, из селу -
Да видат, мамо, хората,
Да видат чуду гуляму!
Туй ни е, мамо, ут никуго,
Я най е, мамо, ут тебѣ!

ХУБАВА РАДА И ЗМЕЯ

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирскирайон
Записала Евтия Пейкова

Рада за уда утюва -
Хора на пътя сидяха.
Ини си други думаха:
- Тъз Рада, тъз бяла Рада -
Няма ли чума за нея?
Ли чума, ли черна боляс -
Да ѝ снагата утъни,
Да ѝ лициту пугрузи!
Утиди Рада за уда -
Утиди Рада, връща са!
Два са я Змея срещнали.
Първия мина-замина,
Втория Рада пувъзпря:
- Пустой, мари Радо, пучакай,
Нещичку ша та пупитам:
Рада Змейну думаши:
- Пускай ма, Змейно, пускай ма!
Чи мама болна лижешѣ -
Колкуту ут боляст лижешѣ -
По-дваж за уда гурешѣ!

Змейну на Рада думаши:
 - Радо ле, любе, Радо ле!
 Ти лъжи, Радо, готу щеш -
 Я Змея - ни мойш ма излъга!
 Змейну си фърка високу,
 Високу и нашароку -
 Змейну си вижда сичкуту!
 Майка ти - магьосница -
 Тя си магия праяла -
 Зъмята в гърни гуждаши,
 Със белия будил пудклаждаши,
 И ощи си наричаши:
 - Къкту си пици тъз зъмя, -
 Тъй да гурет яргенити,
 За Рада, за моя Рада!
 Вариант:
 Майка ти, Радо, и леля ти
 Тринни са из гура ходяли,
 Живу са пили търсяли,
 Търсели и намеряли!
 Живу гу в ръце късали,
 Късали и наричали:
 - Къкту си пишти туй пили –
 Тъй да пици Иван за Рада,
 За Рада, за бяла Рада!

ИЗГРЯЛА И ЗВИЗДА МОРУВА
 Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
 с.Викторовка, Кантемипски район
 Записала Евтия Пейкова

Изгряла звизда морува,
 Морува, дурум кървава.
 Ни е бяло звизда морува,
 Морува, дурум кървава!
 Най бяла Рада Змейница,
 Змейница и лахусница.
 Златен си ръжен пудпира,
 Златни си пилни пустира!
 Змейну си пукрай ходеша -
 И си на Рада думаши:
 - Радо ле, любе, Радо льо!
 Каква ти е, Радо, рожбата?
 Мумичанци или мунченци?

То ку е Радо мумичи -
В манастир ша гу харижим,
Аку и, Радо, мумченци -
Ша му главата утрежим!
(Се пее на Богородичаните пости,
на чиликя)

ЦИГАНИ КАЛИНА ЮТЗЕЛИ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мама Стуяна пусгуди -
Далеч му и бяла булката -
Приз девят села в дисету,
Приз девят гури зилени,
Приз девят уди студени.
Кату на гости утиваха,
На гости, в майкяни си -
Варели малку и млогу.
Минали поли шароку,
Наели гура зилена,
Сеннали да си пучиват.
Калинка ни си пучива.
Стуян си дрямка задряма,
И са цигани минали,
И са Калинка утзели.
Стуян са ут съна събуди -
Калинка, тя я нямаши!
Чи ходи Стуян, търси я -
Ни мужи да я намери!
Чи са назад убърна,
Чи си и в тях утиди,
И на майка си думаши:
- Мари мамо, мари мила мамо!
Калинка, мамо, я няма!
Чи аз я, мамо, загубях,
Ни моя да я намеря!
Минали са девят гудини.
Калинка с цигани утиди -
Тя за циганян уженяна.
Ут селу на селу ходяха,
Девят ми цели гудини.
На дисетата гудина

В тяхнута селу утидаха!
Ут къща на къща просяха.
Калина в тях утиди
И на майка си думаши:
- Бабу ма, баба старичка,
Хай да ма нещю дикисаш!
Мама Калинки думаши:
- Циганка, черна и умразна!
Махни са, махни, циганке!
Аз няма да та дикисам!
Тугас Калинка казала:
- Аз ни съм черна циганка -
Аз най съм тойта дъщеря!
- Устани, Калинке, удума,
Устани, Калинке, за наша!
Разфърли дрехи цигански,
Чи убличи дрехи български!
Чи ютзими бели бакъри -
За студна вуда да идиш!
Калинка мами думаши:
- Мари мамо, мари мила мамо,
И кък щци, мамо, да устана -
Аз имам черну циганчи -
Чи то за меня ша плачи!

ДРУГ ВАРИАНТ:

Упретна бели ръкави,
Уплети бели краваи,
Са хубау примини
И по хубау забради –
Нариди желти алтъни,
Грамна бели бакъри,
За студна вуда утиди.
Пукрий циганти минава –
Те й цигнти викаха:
-Хайди, Калинке, със нази!
И тя в майкяни си утиди
И на майка си думаши,
Хубава примяна рафъргаши:
-Аз шейда, мамо, аз шейда –
Чи имам черян циганян,
И имам черну циганчи –
И то ша плачи за меня!

УРИСИЯТА НА КАЛИНКА

Жера Пейкова !0.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова митичен фолклор

Имала й мама, имала,
Имала дъщеря Калинка.
Кугату бяла манинка,
Манинку дите на тринни,
Три урисници я урисвали.
Първата я урисвала
И на другити думала:
- Хайдити да гу ютземим,
Дурдету и ощи манинку!
Втората урисала
И на другити думала:
- Хайдити да гу уставим -
Да расте и да пурасте -
На три гудини да стани,
Зам по-да плачи майка му!
Третята я урисала
И на другити думала:
- Хайдити да гу уставими -
Да расте, да пурасте -
Гуляма мума да стани,
На дивятнайси гудини
И ощи да са ужени -
Тугава ша гу земим!
Зам да ни гури идин дом,
Ми най да гурет два дома!
Зам да ни плачи ина майка -
Я най да плачат две майки!
Расти Калинка, пурасти
Ду дивятнайси гудини.
Тръгнали да я сватуват.
Майка и баща я дават -
Калинка ни ще да са жени!
Мама Калинки думаша:
- Ужини са, ужини, Калинке!
Тя ни е, холам, щяла
Да са Калинка ужени.
В ниделея сватба праяха.
В пунделник Калинка - тъй тъжна,
Тъй тъжна, и тъй кахърна!

Пу дор да е - се тъжна.
В къщи да влезе - се плачи!
Димитар дума Калинки:
- Калинке. любе, Калинке,
Защо си тъжна и кахърна?
Дали ти, Калинке, думъчня
За бащянти дурови,
За ващи горни градинки?
За ващу цвети алянун?
Или ти за майка думъчня?
Ку ти за майка думъчня -
На гости ша та завиди!
Калинка дума Димитра:
- Димитре, любе Димитре,
Кату ма питаши - щиди кажи!
Щиди кажи - да ни та излъжи!
Аз ни ми и жалку, Димитре,
За бащянти ми дурови,
И за наши горни градинки,
За нашуту цвети алянун,
И ни ми за майка думъчня -
Я най ми и жалку за тебиди!
Чиди ти млад дувец ша устаниши!
Чиди аз, Димитре - ша умри!
Гату съм бяла манинка -
Манинку диде на тринни -
Три ма урисници урисвали.
Първата ма урисвала
И на другитиди думала:
- Хайдитиди да гуду ютземим,
Дурде и ощи манинку!
Втората ма и урисала -
И на другитиди думала:
- Хайдитиди да гуду устаймиди -
Диде расте и диде пурасте -
На три гудинки диде стани -
Тугава ша гуду утземим!
Зам по-диде плачи майка му!
Третията ма и урисала -
И на другитиди думала:
- Хайдитиди да гуду устаймиди -
Диде расте и диде пурасте!
Гудуляма мума диде стани -
На дивятнайсиди гудиниди -

И ощи да са ужени!
Тугава ша гу утземим!
Таман Калинка туй речи -
И са ут душа раздили!

ЗАЛОЖАЛА СА Й МАРИЙКА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Заложала са й Марийка
Със турци, със друга вяра –
Да си мурето приплавя,
Мурету и дълбинету –
За девят върви алтъни!
Мама Марийки ни пуска:
- Сиди, Марийке, ни худи!
Лесну са носят алтъни,
Мъчну са плавя мурету!
Мурето и дълбун-дълбоку,
Дълбоку и кръстом шароку!
Марийка мама ни слуша –
Чи са хубау примини
И по-хубаву забради!
Нариди жълти алтъни –
Жълти алтъни ду пояс,
И със турците тръгнала!
Кату ду муре дупрели –
Сеннали да си пучиват.
Марийка ни си пучива!
Расфвърли гярджик-примяна –
Чи са в мурету фърляля!
Та се плувала и плувала –
Тринни ми и три вечара!
Кату са назадъ убърнала –
Назадъ са края виждаши –
Напредъ са края ни вижда!
Тя са изясну изпрувикна:
- Тежку му й, Боже, гурко му й,
Койту майка си ни слуша!
Нали ми мама викаши:
- Сиди, Марийке, ни худи!
Пак аз си мама ни слушах

ЗАЛЮБЕН ОТ РАДА-ЗМЕЙНИЦА

митичен фолклор

Жера Пейова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Мама Стуяну думаша:
-Стуене, сино, Стуене,
Що ходиш тъжан-кахърян?
Стуян мами си думаша:
-Научала са ина мечка –
Ката ми вечер духадя!
Вечар ма, мамо, събува –
Сутряна, мамо, ма убува.
Куга ма, мамо, убува –
Снагата ми путръпнува,
Куга ми перчен начесва –
Кусата ми са исправаши!
Мама Стуяну думаша:
-Стуене, сино, Стуене,
Макар, чи и мама мацева,
Пак ша та, сино, науча –
Тя ни е мечка-страхница –
Я най и Рада-Змейница!
Куга ти дой дувечера –
Да я, сино, пупиташ:
-Мечкиле, мечке, страхнице, -
Ти ни си мечка страхница –
Я най си Рада-Змейница!
-Раду льо, любе, Раду льо,
Ни знайш ли някакви триви-лякуви –
Чи имам братчи по-малко –
Се булей, Радо, се съхни -
Ни умира – нету уздрайва.
Тя му Рада набрала,
Набрала и му занела.
И на Стувяна думаша:
-Стуене, любе, Стуене,
Майка ти рану да стани –
Пу сряннощ, по пулвина нощ
Да си лякувити свари –
Братчи да ти пулеи
Пу сряннощ пу пулвина нощ –
Ли щии умре – ли щии да уздраи.

Стувян майка си думаши:
-На ти, мамо, лякуви!
Да ги лякуви свариш
Пу сряннощ Рада да си пулейш!
И те са Рада пулели

МАМА ДАНИЮ ДУМА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мама Даню дума:
- Дане, сино, Дане!
Стана девят годян -
Ут къктоу си умрял -
Ти на гости, сино,
Ни си си духадял!
Даню мами дума:
- Мамо, мила мамо,
Кък да дода, мамо,
Кату аз си имам
Бужа ми рабута!
На Госпудя, мамо,
Уграда аз прая!
На дувари гуждам -
Муми и яргени,
Стари хора, мамо,
За гриди ги гуждам,
Млади булки, мамо, -
За врати ги гуждам,
Дребни дица, мамо, -
За ключелки гуждам.
Ина ключалка, мамо,
Ни ми и стигналу!
Госпуд ма пруди
Във чичуви, мамо, -
За чичув Иванча!
Чичу и чина плачат, -
Плачат - ни гу дават!
И аз са върнах, мамо,
И на Госпудя казах.
Госпуд ма пруди
Да утзема, мамо,
Чарвена абалка.

И да утида, мамо,
Иванча да залъжа,
Душа да му утзема!
Аз си утзех, мамо,
Чарвена абалка!
И утидах, мамо,
При чичув Иванча,
И му пуказах, мамо,
Чарвена абалка...

ИМАЛА Й МАМА ДАЙМЕНЧА.

Жера Пейкова 10.01.1922- 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Имала й мама, имала
Идин ми син Дайменча.
Храни гу мама, варди гу,
Нийдя гу мама ни пуска.
Душло и празник Виликден.
Негувти верни другари -
Те си на Димча думаха:
- Я хай, Димчо да утидим -
В Котляна, селу гуляму,
В Котлена на сбуровити,
Котлянску хуро да играйми!
Мама си Димча ни пуска -
Димчу майка си ни слуша!
Чи си с другари утиди -
В Котляна на сбуровити.
Чума в селу и вляла,
Наред мумити муреша,
Мумити и ергенити.
Петстотян момка умрели,
Пък мумити - шесстотян.
Петстотян майки плачаха,
Плачаха и нареждаха.
Чи куя майка най-плачи,
Най-плачи и най-нарежда?
Димчувта майка най-плачи,
Най-плачи и най-нарежда:
- Я стани, Димчо, я стани!
Че си кончиту извиди,
Извиди да гу напуиш,

Напуиш и да гу нахраниш!
Аз зоб му давам - ни иде!
Вуда му давам - ни пие!
Със крак в яслата ровяши,
Ровяши и ощи цвиляши -
И се за тебя гледаши -
Да станиш да гу напуиш,
Да гу напуиш и да гу нахраниш!
Димчу са ут гроб убади:
- Мани мо, стара майчице,
Стига ми плака на гроба!
Душа ми беши в Рай Божи -
Ти я заведи в джандемя,
В джандемя, мамо, при меня!
Стани си мамо, иди си,
Иди си, мамо, удума!
Утря и Свита Ниделя -
Кату са събре хуроту -
Ти на хуроту да утидиш -
На край хуроту да седиш,
Да седиш, мамо, и да гледаш, -
Чи койту мяза на меня -
На негу кончи да дадеш!
Той да гу, мамо, напуи,
Напуи и да гу нахрани.
Ут негу, мамо, зоб ша иде,
Ут негу вуда ша пие!

ПУКРИЙ МУРЕ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Пукрий муре, пукрий муре
Зилен папурь никни,
Пукрай муре - ю-ха-ха!
На папурия, на папурия
Желта пиперуда!
На папурия - ю-ха-ха!
На крилце й, на крилце й
Жалну и милну пиши,
На крилце й - ю-ха-ха!
Във петък са, във петък са
Денка разбуляла,

Във петък са - ю-ха-ха!
Във събота, във събота -
Денка душа дала!
Във събота - ю-ха-ха!
Във нидея, във нидея -
Денка пугрибаха,
Във нидея - ю-ха-ха!
На глава ѝ, на глава ѝ
Майка и баща плачат
На глава ѝ - ю-ха-ха!
На крака ѝ, на крака ѝ
Братя и сестри плачат,
На крака ѝ - ю-ха-ха!
На сърце ѝ, на сърце ѝ
Нейну вярну люби,
На сърце ѝ - ю-ха-ха!
Пукрий Денка, пукрий Денка
Нейни хайки плачат
Пукрий Денка - ю-ха-ха!

СИНКУТУ ЦВЕТИ НАВРЕМИ ЦЪВТИ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Синкуту цвети навреми цъвти,
Сал ази, мамо, биз времи ша умра!
Сакъм да ни си, мамо, плакала,
Сакъм да ни си черну носяла!
Я, дъйдиш, мамо, я дъйдиш -
Да викниш два момка, два каулджия,
Две муми, мамо, - две песнупойки,
Два попа, мамо, - два грамутника!
Пупови, мамо, - напред да варет,
Да варет, мамо, да читът!
Мумцити, мамо, с кавал да свирят,
Мумити, мамо, песен да пеят

СТЪПНА ДОБРИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Стъпна Добри, стъпна Добри
На бял белмер камък!
Да си бие, да си бие
Сива гургуричка!
Ни си удари, ни си удари
Сива гургуричка!
Най са удари, най са удари
Във клетуту сърци!
Викна Добри, викна Добри,
Викна, та заплака:
- Кой де панни, кой де панни -
Там гу зарувети!
И аз де панна, аз де панна -
Там ма зарувети!
На глава ми, на глава ми,
Черкува изправети!
Който мини, който мини -
Ку и грешан, ку и грешан
В черкува да влезе!
На сърце ми, на сърце ми -
Луза насадети!
Койту мини, койту мини -
Грозди да си уткъсни -
Ку е гладян, ку е гладян -
Грозди да си уткъсни!
На крака ми, на крака ми
Чишма извидети!
Който мини, който мини -
Вуда да си сръбни!
Ку е жедян, ку е жедян -
Вуда да си сръбни!

АЗ ЗАЛЮБЯХ ИНО ЛЮБИ.

Жера Пейкова 10.01.1922- 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Аз залюбях ино любе,
Аз залюбях ино любе!
Ко му стана, - разбуля са!
Разбуля са, разлижа са!

Аз утидах да гу вида,
Аз утидах да гу вида!
Пътъ ма струва дванни-тринни -
Аз гу сторях ден ду плання!

Чи утидах да гу вида,
Чи утидах - да гу вида!
Да му вида бялу лица,
Бялу лица лебедуву,
Бялу ли е къкту беши!

Да му вида черни очи,
Черни очи чарешуви –
Черни ли са къкту бяха!
Тънки вежди гайтанюви,
Тънки ли са, къкту бяха!

То пуиска бялу грозди,
Бялу грозди - пу Иванувден!
Аз утидах - да му бяра, -
Лози има, - грозди няма!

Чи са върнах - да му кажа,
Чи са върнах - да му кажа!
- То пуиска желта дуля,
Желта дуля, цариградска!

Аз утидах да му бяра,
Аз утидах да му бяра!
Дърво има - дуля няма!
И аз са върнах, да му кажа!

Чи гу срещнах на нусилу,
Чи гу срещнах на нусилу!
- Двестя давам - да гу сложат,
Триста давам да гу уткрят!

Да му вида бялу лица, -
Бялу лица лебядуву,
Бялу ли е къкту беши.
Тънки вежди гайтанюви,
Тънки ли са къкту бяха!

СТАНКА ПУ ДОРИ ХОДЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Станка пу дори ходяши
Пу дори и пу калдаръми
И на байну си думаша:
-Чул ли си, байно, чул ли си?
Чул ли си, байно, разюмял ли си?
Чи утдолу идът дайлии,
Дайлии и башкарджанлии
Наред сялата паляха
И лахуси и булки робяха
Малкити дица коляха
И в нащу селу ша додат,
Ша додат, ша гу запалят.
Меня и буля ша робят,
Малък Иванча ша колят.
Байну на Станка думаша:
-Станкиле, сестро по-малка,
По-малка и по глупава,
Ни бойса, Станке ни бойса –
Нали байну ти при тебя,
Нали сабията фъф меня!
Таман байну й и туй речи –
Дора са с хора напълни,
Станка и буля й робяха,
Малък Иванча заклаха...

СЛАВЕЙЧЕ ДУМА МАРИЙКИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Сиди Марийка в градинка
На ръкав гергъов шияши -
И лична си песня пеяши!
Утде я зачу славейчи -
Славейчи дума Марийки:
- Марийке, моме хубава,
Хай са двама надпявами!
Ку ма, Марийке, надпеиш -
Да ми крачката ютрежиш!
Крачката ду кулинцахта,

Крилцата ду лахтенцахта!
Чи са двама надпяваха -
И тя гу й Марийка надпяла!
Чи му крачката ютразла –
Крачката ду кулинцата,
Крилцата ду лахтенцахта.

ЯНА ДОРИ МИТЕ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Яна дори мите,
Дори кату поли,
С китка ран бусиляк,
С митла чимширюва,
Се надолу гледа,
Долу и нагоря.
Мама Ени дума:
- Яно, дъще Яно,
Кату дори митеш,
Що надолу гледаш,
Що надолу гледаш,
Долу и нагоря?
Гости ли ти идат,
Гости сватомници?
Яна мами дума:
- Мамо, мила мамо,
Ни ми идат, мамо,
Гости сватомници,
Най-ми иди, мамо,
Мойта силна сватба,
Силна та ут силна!
Седям каларнета
И пет турби свирят,
Пет тъпана бият,
Се за Яна идат!
Мама Ени дума:
- Яно, дъще Яно,
Нека дойдат, Яно!
Мама ша ги пита,
С го са ели-пили,
С го са каугулили,
Ут го са нишан зели,
И на го са гу дали?

17. СЦЕНАРИИ

ДАЙ, ЛАДО! - обредни действия

от Тараклийските жени, Кантемирски р-н

На мъйлянски Загозни

Мумити си уставят пръстяните в мълчана удъ в

идно гърне. Енювътъ буля жъ вади пръстяните ут гърниту с

мълчанатъ удъ и жъ нарича: - ти жъ земиш учителя, ти – трактурист, ти – салдатян, ти –пияница, ти- мързелив и ...на кого кой ша му са панни...

Синкити гледат и пеят:

Сегни, бульо, дай пръстяна, дай, Ладо!

Са прай пу мъйлити, са сбират и гледат – кой какъв късмет ша има приз гудинътъ... ку и съ падни прос късмет, да ни бръза да са жени тъз гудина...

ТУК ЖИВЕЯТ БЪЛГАРИ

Вестник «Родно слово» XI 1992, брой 73 -80 (241 - 248)

Село Тараклия е в Кантемирски район и още като влезеш в него се познава, че тук живеят българи. Старите жени носят широки рокли и се забраждат по-български – «горя» или «под брада». 127 двора, красиви къщи, цветя пред тях. Всеки стопанин има градина, птици и домашни животни. Обществения сгради са няколко – магазин, детска градина и голяма сграда за клуба, медицинският пункт, библиотеката и пощата. Училище няма, децата ходят в село Плопи, не е далече. Има 3 училищни автобуса за превоз на учениците от селата до училището и обратно. В Тараклия живеят 346 души. Истински носители на българската култура са старите жени – Ана Тодорова, Марина Гарановска, Стефан и Марина Кирневи, Калина Ужакова, Мялана Занфирова, Мария и Елена Ивершин. Пенсионерите са над 80 души. Ако съберем възрастните хора и внуците, ако ги разпределим – 11 баби и дядовци ще останат без внучета. Децата са само 73.

През миналата година в селото не се роди дете. В медицинския пункт не беше регистрирана бременост. Възрастните хора тихо си отиват, но заедно с тях изчезват културни и духовни ценности. Старите българи винаги са живели в съгласие с душите си и затова са съхранявали народните обичаи, обреди и ритуали. За да възродим фолклора, създадохме етнографски кръжок «Въгленче», - върнахме се към старите празници «Лазар» и «Пеперуда». На районния фестивал в град Кантемир Стефана Тодорова пях български народни песни и бе отличена с награда. Мария Ивершин участвува с ръчно изработени предмети и също бе наградена. Ансамбъл «Въгленче» се представи добре. Това бяха нашите първи крачки. Но ентузиазмът се нуждае от подкрепа и то материална.

В с. Тараклия и Плопи живеят много българи, но някой от тях, особено в смесените бракове, рядко чуват българска реч. Чета във вестник «Родно слово», че има дружество «Възраждане», че се провеждат мероприятия за възраждане на нашата култура. Защо да не установим дружески връзки? Миналата година в село Тараклия поканихме за Димитровден артисти от с.Викторовка. Концертът трябваше

да бъде в 12 часа. Изпратихме и автобус за колегите ни от село Викторовка, но нещо се обърка. Нашите хора чакаха в селския клуб напразно. А разстоянието между селата е само 12 километра. Трябва ли да обясняваме, защо в това красиво и духовно богато село детските гласове стават все по-малко?

Името «Въгленче» на кръжока в училището не е случайно – където гори огън, има живот. Ние сме малки въгленчета от едновременния красив пламък на българската култура. Още горим, но можем и безследно да изтлеем.

В Тараклия възрастните хора са съхранили българската култура. Баба Мялана Занфирова е добра стопанка и прочута песнопойка. На 77 години е, сама шета из двора, плете и шие без очила. С мъжа си Васил са изгледали 6 деца, внучетата са 15, правнучетата 12. Майка и , баба Елена, живяла до 82 години, все с ножици в ръка. Баща си не помни, загинал в Първата световна война, когато е била на една година.

Останал е станът, мотовилката за мотане на прежда, дарак за вълна. Когато Мялана Занфирова била малка, помагала на майка си за приготвяне на чеиза – нейния и на двете и сестри.

Тогава всички носели дрехи от домашно вълнено платно: възрастните – много черно-алени рокли, жените и младите – рокли с весел цвят, мъжете - диметни панталони (гащи), черни или тъмнокафяви (моруви). Боите купували. Баба Мялана още пази красиво изписана хурка, подарена ѝ от ерген на седянка. Тогава младата и красива мома харесала Васил, омъжила се за него и преживяла в мир и съгласие около 30 години. Живели в малка къщурка заедно с майка и, всичко – девет души. В стаята слагали стан. Нощем го вдигали, постилали хасъра и дюшеците. и това било леглото за цялото семейство. На другия ден пак тъчели, децата навивали масурчета. Не забелязвали как минава времето. Сега са останали само спомените. Децата ѝ не я забравят, на най-тежката работа идват да помагат, идват и внучетата. Най- голямата дъщеря е в Яргара, вече е пенсионерка. Ирина се казва. Иван също е там, работел като носач на гарата. Тодор е в Кишинев, в Министерството на селското стопанство. Петър бил тракторист в селото, загинал при несчатсен случай. Мария е главен специалист в колхоза в Каушани. Елена работи в совхоза в съседното село Гелтос. В село Тараклия са трите и внука: Славик, Жоро и Сашо. Те много обичат баба си., тя знае приказки, песни и много зальгалки, те затова често са при баба си.

Анна Пагур, с. Плопи, Кантемирски район.

18. СЪЧИНЕНИ В БЕСАРАБИЯ

УБИЙСТВУ В ГУРА МАРАНДА

Жера Пейкова 10.01.1922 -24.01.1999

с.Викторвка, Кантемирски район

записала Евтия Пейкова

легенди

Ваниту Симионувскуту,
Чи то в Каула утиваши,
Млогу си пари носяши.
Стигналу и селу Кукора,
Накрай си на селу пувъзпрялу,
Накрай селу на кръчмата,
Килу си вину да пие.
Ейгу, и Кардаша ут де иди!
Кардаш на Ваню думаши:
- Ваню ле, младу примарчи,
Цяла ноц найно гуляхми,
Що ни ми каза, Ваню ле,
Чи ти в Каула ша утиваш?
Млогу си пари аз нося,
Дур дивиндисе и девят хиляди,
Ти да ми, Ваньо, пумогниш!
Ваню си нищу ни речи
И си навънка излези
И си другари извика.
Кату стигнали гура Маранда,
Накрай гурата запрели,
Накрай гурата в трънкити -
И там си Кардаша чакали.
Ейгу и Кардаша ут де иди -
Ваню другари думаши:
- Другари, верни събрани,
Къкту са верну събрахми -
И тъй да са верну слушами,
Идина ут лесна стърна -
Другия ут лява,
Третия - при таликата.
И му главата утрязаха,
И я в трънките фърляха,
И му парити ютзеха!
Гату гу намеряли,

В ЧИТЯРНАЙСИТА ГУДИНА.
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

В читярнайсита гудина
На Пиронскити Балкани -
Гуляма и въйска станала,
Гуляма и битва паннала,
Многу салдати избилу!
Васю Михалча думаша:
- Михалчо, братко Михалчо!
Я ела, братко, по-близу,
Чи ми пантролата уткачи!
И ми куланя разпаши!
Чуствам са, братче, чи ша умра!
Я куга са въйска разпръсни -
Синкити дома си идат, -
Синкити майки ша излязат -
Да си синувити пусрещнат,
И мойта майка, милата,
И тя за меня ша гледа,
Ша гледа, и ощи ша пита.
Прау й кажи - ни лъжи,
Да ни я нещу излъжиш!
Таман си Васю туй речи -
И са ут душа раздели.
И са въйската распръсна.
Синкити майки наизлели -
Синувти да си пусрещнат.
Васювта майка, милата -
И тя за Вася гледаши,
Гледаши и ощи питаши:
-Михалчо, младу вуйничи,
Аде и устанал наш Васю?
Михалчу баби думаша:
-Бабо ма, бабо Хаджийке!
Ваш Васю, бабо, устана
На Пиронскити Балкани!
Вечан патрулян да бъди,
Вечан караул да варди.

НАЙ СЪМ БИЛ ПРИМАРЯН.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Семеновски писмо пиши,
Писмо пиши, изпруйожда:
- Втичанци ле, ти манинку,
На ти, втиче, туй писмице!
Фъркай, фъркай нависоку!
Гледай, гледай нашароку!
Чи да стигниш нашуту дори,-
Чи да кацниш на наша порта,
Да пучукаш и да викаш!
И да излези мойта майка,
Да ѝ дадеш туй писмице!
Да ѝ кажиш и раскажиш,
Че утря и личан празник,
Личан празник - Виликден.
Саде аз съм, ох, гуркия,
Саде аз съм във тюрмата,
Във тюрмата, във тъмницата!
Бял ден аз няма да вида,
Краката ми заключани,
Ръцети ми завързани!
Чи да съм убил, или съм крал!
Нету съм убил, нету съм крал!
Я най съм бил аз примарян,
Примарян, селски аргатян...

НАТВАРЯЛ ГЕРГИ ТАЛИКА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Натварял Герги талика,
Талика пълна с чували,
Чували пълни със жити.
Чи в Измаила ша утюва -
Храна да си прудава -
Парити да си размини,
Дулговти да си разплати.
Чи си легнали сън да спът.
Гергивца, булка хубава,

Къв ѝ са сън присъни!
Тя са ут сън събуди
И си на Герги думаша:
- Къв ми са сън присъни,
Това сън ни е на дубря!
Ни утивай, Герге, в Измаил!
Това сън ни е на добря!
Утивами двама със тебя,
Двама със тебя в лузята,
Бялу си грозди набрахми.
Гату са назад връщахми -
Черну та кучи ухапа!
Кату си удома дудохми -
Във наща соба към пътя
Алянуну цвети на джама!
Ти си гу, Герге, уткъсна,
И гу на старна накити!
Ни утивай, Герге в Измаила,
Това сън ни е на дубря!
Гроздиту и, Герге - ядуви,
Кучиту и, Герге, - душмани.
Алянуну и, Герге, истина!
Герги Иленка ни слуша,
Чи си в Измаила утиди,
И си храната прудади,
И си парити размини,
И си дългувти разплати.
Кату назад са връща -
Накрай са селуну той запря,
Накрай селуну, на кръчмата.
Килуну си вину да пие.
Марийка, кръчмаричката,
Чи тя на Гергя думаша:
- Герге ли, баш-чурбаджия!
Ай сига тука ядаха,
Ядаха, Герге и пиха -
За тебя, Герге, хуртуваха -
Накрай селуну ша чакат,
Главата ша ти утрежат,
Парити ша ти ютземат!
Тъз вечер ни си утивай!
Герги Марийки думаша:
- Марийке, кръчмаричке!
Давай вину нимеряну -

Зимай пари ничетяни!
На меня ни са надявам -
На кунети са надявам!
Аз си кунети натирия -
И си хайдуги примина!
Марийка, кръчмаричката,
Дава вину нимеряну -
Зима пари ничетяни!
И той си винуту изпи -
И са в таликата качи,
И си кунети натири!
Накрай си селу излези
И те гу хайдуги изпредяха,
И му главата утрязаха,
И я в чула загънаха,
Чи му кунети натирия!
Ех, гиди хитрити куне,
Три коня кату ангели!
Пряму си във тях утидаха,
И са на порти запряха.
Кату ги видя Гергивца -
Тя ям портити уттори,
И на кунети думаши:
- Аде ли си Гергя устяхти,
Кату във дора влязахти?
Тя ги Гергивца разпрегна,
И ги в дама вкара.
Га утзела чулувти -
Гергювта глава в чулувти!

ЩО НИ НА, ЗОРО, УГРЯВАШ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
Войнишки

Зоро льо, Зоро, Зоричка!
Що ни на рану угряваш -
Да ни питлители распяваш,
Да ни дицата разбуждаш?
- Я най на, Зоро, угряваш
Към пустата Германия!
Кату ни, Зоро, казаха
Те снощи на вичерята -

Ни са ут вичеря устаяхми -
Чи ут долу, Зоро, идяли
Два полка, Зоро, салдати,
Салдати, Зоро, нойбранци.
И нази, Зоро, ютзеха -
Салдати, Зоро, нойбранци.
Кату на, Зоро, събраха,
Чи те на, Зоро, утпраяха
На дълъг път, в Акермана,
В Акермански уезди.
Въряхми малку и млогу,
Минахми поли широку,
Наехми гура зилена,
Приз гура дърво високу,
Ду дърво - студен кладяниц.
Ква са куманда пудали -
Да са въйската възпряла,
Студена юда да пиет
Ляб-сулчица да хапнат.
Кой хапнал, Зоро, кой сръбнал,
Я пък кой, Зоро, хич ни видял
Чи пак на, Зоро, утпраяха!
Варяхми малку и млогу -
Кату ут гурата излязахми,
Наехми поли шароку,
Срид поли вуйна играи.
Кату гърмяха и сичяха -
Слънциту притъмняваши!
Пушки-тупови гърмяха -
Саби-нужови дрънчаха!
Салдати, мамо, падаха -
Като на жетва снупити!
Избити, мамо, изклани,
Дету ги, мамо, раняха -
Плачаха и нареждаха,
И са на Бога моляха:
- Божни ле, да ни пумогниш –
Макар ду дома да стигним!
Чи не ли язък, Божни ле,
За наци дребни дичица?
Ни е ли язък Божни ле,
За наци булки младити?
И за наци майки старити?
Колкуту, Зоро, устанахми -

И ни са, Зоро, утпраяхми -
Към дома да си идим.
И те на, Зоро, върнаха -
Салдати, Зоро, да убирами,
Убити и, Зоро, изклани.
Ду кулне кръв сни газяли,
На скърти мисо трупали...

Кату загърмяха
Кату загърмяха
Пушки и тупови
Кату задрънчаха
Сабии и нужови
Кату завикаха
Младити салдати
-Ставайти, юнаци!
Дигайти байраци!
Да навием Германци!
Тъс наща Русия
За прау са бии
И са Богум моли:
Боже, избави на,
Боже, утърви на!
Ут тева пусти,
Пустити германци!
Да ги огян гури
Те да ни са чувят
И да ни са видат!
Дету ни избиха
Младити яргени,
Дету ги избиха
И ги пураниха
Кой биз крак устана
Я кой биз ръчичка

НА САКЪР, НА МУГИЛАТА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район.
Записала Евтия Нейкова
Легенда

Имала и мама, имала
Идин си сина Стюяна -
Той за син и той за дъщеря.

Ут малак Стуян се увчер,
Се ювчерь, и се овци пасе.
Станалу и девят гудини,
Уткъкту и овци запаслу,
На Сакър ни е задрямалу,
На Сакър на мугилата.
На дисетата гудина -
Тъва и вечер задрямалу,
На сакър на мугилата,
Чи му са съня присъни:
На търлата му ималу
Три муми и три млади булки,
И трити, манимо, заклани!
Чи ша гу беда набидет,
Чи ша гу в тъмница заторят...
Стуян си в тях утиди,
Тъй тъжен и тъй кахърян...
Мама Стуяну думаши:
- Стуене, сино Стуене,
Защо си тъжан-кахърян?
Га ни си тъжан-кахърян -
В къщи да влезииш - се пеиш,
Вънка да излезииш - се свириш!
Пак сига, сино, си тъжан!
Дали ти и стаду нямау,
Или ти и кончи болнау?
Стувян мами си думаши:
- Марь мамо, мари мила мамо,
Кату ма питаш - щии кажа,
Щии кажа, да ни та излъжа!
Аз ни ми и стаду нямау,
И ни ми и кончи болнау –
Станалу и девят гудини,
Ут кък съм заувчарувал.
На Сакър нн бях задрямал,
На Сакър, на мугилата.
Тъва съм вечер задрямал,
Чи ми са съня присъни:
На търлата ми имаши
Три муми и три млади булки –
И трити, манимо, заклани!
И трити, мамо, заклани.
И ша ма беда набидет,
И ша ма в тъмница заторят!

Таман си Стуян туй дума -
Утдолу идът тъмничери,
Прау в Стуянуви махнаха,
И си Стуян улуяха,
Улуяха, та гу вързаха!
На крака тежки букаи –
На ръце – ситни синджири.
И гу в тъмница заведеха.
Чи сидя малку и многу –
Цели ми девет гудини!
Кумшии гу забравяха,
Руднини гу расчетаха!
Стуянувата майчица –
Тя ни гу, холам, забраи!
Душло и Свита Ниделя –
Тя на черкува утиди,
Чи са на Бога пумоли:
- Божни ле, Боже миличак!
Стури ма, Боже, пристури
На каква-годя гадинка -
На ина сива гълъбка -
Да фръкна, Боже, да фръкна,
Да кацна, Боже, да кацна,
На Стуянувата тъмница!
Да вида Стуян ко праи,
Ко праи и кък прикарва!
Кату си във тях утиди,
Стори я, Госпуд, пристори
На ина сива галъбка!
Чи и фръкнала-фръкнала –
Чи и кацнала-кацнала -
На Стуянувата тъмница.
Диня си ходум ходяши -
Вечар са ходум завръща.
Нощя си плачум плачаши.
Стуяновата тъмница
Пругни и прукрапала
Ут нейни сълзи гурещи!
Стуян ут тъмница са убади:
- Тъмничари, ви тъмничари!
Що ми тъмница пругини,
Пругини, ощи прукрапа?
Дали и ут силни дъждуви,
Или и ут бойни снягуви?

Тъмничери Стуюну думаха:
- Стуене, млада вайвода!
То ни е ут силни дъждуви,
И ни е ут бойни снягуви!
Я най и - тойта майка!
Станалу и девят гудини -
Ут къкту и тука кацнала,
Кацнала и заплакала,
И ти тъмница пругини,
Пругини, ощи прукапа -
Ут нейни сълзи гуреци!
Стуян са ут тъмница убади:
- Марь, мамо, марь мила мамо,
Я стига плака, мани мо,
Иди си, мамо, удума -
Меден ми кавал зими,
Зими, чи ми гу дуниси!
И тя си във тях утишла,
И му кавала ютзела,
Ютзела и гу занела.
Стуян със кавал засвири -
Колкуту свири - по-свири!
И те са тъмничари събраха
Събраха, та заиграха!
И му прагуви изровяха,
И му вратити ютториха!
И си Стуюна пуснаха.

НАУЧАЛА СА Й МАРИЙКА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
Легенди

Научила са й Марийка
Сутряна рану за уда,
Вечар по-късну ут уда.
Тъва са вечар замаи.
Мама Марийки думаши:
-Марийке, дъще мамяна!
Защо са толкуз замаи,
Замаи и ти са забраи?
Марийка мами думаши:
- Аз ни са, мамо, замаях -

И ни са, мамо, забраях!
Я най са, мамо, загледах
В Караджовити дурови!
Какъв и огън станалу!
Десят му сина умрели,
Дилгери дялат срид дора,
Десят сандъка праяха,
Десят гроба купаяха!
Караджа пу дора ходи,
Дребни си сълзи роняши
И руса си куса скубеша,
И на ръце пръсти късаши,
И са на Бога моляши:
- Божни ле, Боже миличак!
Що ни ми, Боже, устаи -
Макар най-малкия ми син,
Най-малък сина Иванчу?
Кой ша ми угар приуре.
Кой ша ми сядба засеи?!

СТАНКА-ДУБРАНКА.

Жера Пейкова 10.01.19222 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
сиденкарски

Станяната майка - рану ранила
Прежда да приде, Стана да буди.
Хем пупридала, хем пувиквала:
- Мари, стани, Стано,
Мари, стани, дъще!
Мама щя кажи, кажи и прикажи -
Какъв съм съм в съня сънувала!
Приз селу бяга Станка-Дубранка
Пудеря ѝ бягат два луди-млади,
Двама неуженяни! И я питаха,
И на Станка думат: - Станке-Дубранке,
Мари, казвай-казвай, Станке-Дубранке!
Мари казвай-казвай, какоту знайш!
- Ко да ви казвам? Нишу ни зная!
Какоту зная - ша ви гу кажа!
Свекър ми има - кула жилизна.
Я свекърва ми - хурка писана!

РАЗБУЛЯЛ МИ СА Й МЛАД СТУЯН

Жера Пейкова 10.01.1922 - 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Разбоулял ми са й млад Стуян,
Чи лежа малку и млогу -
Девят ми цели гудини.
Никуй му врата ни уттори,
Ни уттори - да гу пупита,
Що лежи, зако булеи,
И с нещо да гу прикани.
На дисетата гудина
Стуянувата майчица,
Тя при Стуяна утиваша,
В гърни чурба носящи,
В стомна вуда студена.
Чи му вратата уттори.
И на Стуяна думаши:
- Стуене, сино Стуене,
Я стани, сино, хапни си -
Топла ти чурба дунесах!
Макар, чи и мама мащюва, -
Пак ща мама прикани!
И пак да та мама пупита,
Що лижиш, синко, що булейш,
Ква ти е, синко, булежката?
Дали, сино, ут Бога,
Или ут върли душмани?
Стуян мами си думаши:
- Мари мамо, мари мила мамо!
Кату ма питаш - щци кажа,
Щци кажа, да ни та излъжа!
То ние, мамо, ут душмани,
Я най и, мамо, ут Бога!
Знайш ли, мамо, помниш ли,
Кугату беши зла зима,
Зла зима и гланна гудина,
Гланна гудина и женна,
Гату ма, мамо, нямаши?
Чи аз хайдутян бях тръгнал!
Чи ни са, мамо, събрахми
С моити верни другари
Из зелена гура ходяхми.

Девет черкуви убрахми,
Девет попа распопяхми,
Девет къщя пудкупахми!
Мама Стуяну думаши:
- Стуене, синко, Стуене!
Девет гудини си лижал -
И ощи девет да лижиш!
Девет си пустелки сгнуил –
И ощи девет да сгнуиш!

РАЗБУЛЯЛ ЛИ МА СА Й МЛАД СТУЯН 2.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Разбулял ми са е млад Стуян,
Та лежа малку и млогу -
Девет ми цели гудини!
На дисетата гудина
Мама Стуяну думаши:
- Що лижиш, синко, що лижиш?
Ква ти и, синко, булежката?
Стуян мами си думаши:
- Мари мамо, мари мила мамо!
Кату ма питаш - щци кажа,
Щци кажа да ни та излъжа.
Знаиш ли, мамо, помниш ли,
Кугату беши зла зима,
Зла зима, гланна гудина,
Гату ма, мамо, нямаши?
Чи аз хайдутян бях тръгнал,
С хайдутити да хайдутувам.
Из ина гура ходяхми,
И са, мамо, нарекахми,
И са клету пруклехми -
Готу ша срещним в гурата -
Негу да, мамо, заколим!
Сас кръвтъ му да са комками,
Мисоту му на нафур да издеми.
Кату ду пътя стигнахми,
Кака и батя срещнахми,
Двама на гости утиваха -
Малък Иванчу носяха.
Чи и аз са чюдя и са мая:

Батя да, мамо, заколим -
Мила ми и кака - дувица,
Кака дувица ша устани!
Кака да, мамо, заколим -
Бати дувец ша устани!
Чи си Иванчу ютзехми,
Ютзехми и гу заклахми.
С кръвтъ му са комкахми,
Мисоту му на нафур изядахми...
Гату гу, мамо, пичахми -
Иванчу жалну ривеши:
- Скору ма, уйчо, убрьщайти,
Пиче ми, уйчо, були ма!
Мама Стуяну думаши:
Стуене, синко Стуене,
Девет гудини си лижал,
И ощи девет да лижиш!

РАЗИГРАЛУ СА Й ЧЕРНУ МУРЕ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Разигралу са й Чернугу муре,
Чернугу муре и бял Дунава.
Тъй и игралу, тъй и триптялу -
Тринни и три ноци!
Койту си зима систра за жина!
Михаль вайвода – той си караши
Дур три гимийки.
Първа гимийка – нова праяна,
Нова праяна – далеч праяна –
В София града.
Койту си зима систра за жина!
Михаль-вайвода – той зима,
Той зима систра за жина!
Майка им стара, стара рубиня,
Стара рубиня и вечна слугиня.
Те си имали мъжка рожбица -
Тя гу й люляла и песня му пяла:
- Неню ми, неню, синуву дите,
Синуву дите и дъщеряну!
Ут де я зачу Михаль-вайвода,
Той й утгуйори:

- Мари, мамо, мамо, стара майчице
Хай да ми пупеиш вчерашна песян,
Дету ти я пия на малък Иванча!
Тя ютгуйори:
- Я бре Михале, синко Михале!
Аз щя пупея вчерашна песян,
Ами ти ша ми глава ютрежиш,
Мойта глава с русата куса,
С русата куса и с бялуту лица!
Той ютгуйори:
- Пупей ми, мамо, вчерашна песян -
Аз няма, мамо, глава ти утрежа!
Тя му я пупяла вчерашна песян –
Той ѝ главата, глава ютряза
С русата куса, с бялуту лица.

ХУБАВА МУМА РОД НЯМА

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Иван Калинки думаши:
- Калино, мила байнува!
Калино, да ма пуфалиш
На вашата дилгер-махала,
На вашити дилгер-махлинки,
Махлинки дилгер-кумшийки!
Калина Ивану думаши:
- Байни ле, бате Иване!
На куя да та пуфаля,
На куя моя руднина?
Синкити ти са руднина!
Ино ти ѝ, байниле, чичуву,
Другу - ти ѝ, байниле, уйчуву!
Третю ти е бяло леляну,
И ни сни - пуста руднина!
Тети и чичу - два брата,
Мама и чина итърви,
Пак ни сни с тебя - две първи,
Две първи и две чичувчита!
Иван Калини думаши:
- Калино, мила, байнува,
И туй ли да та науча?
Натучи вину в бял бакър,

Чи са над бакър надвиди -
Куяту видиш в бакъра -
На нея да ма пуфалиш,
На нея, тоя руднина!
(Пее се на засевките, раскъсват хорото с нея,
когато идат с музикантите от годеника.)

УСТАНАЛА И РАЙКА СЯРАЧИ
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
записала Евтия Пейкова

Устанала и Райка сярачи.
Биз майка, Райка със тейну,
Девят сярака да гледа.
Гледа ги Райка, гледа ги,
Гледа ги малку и млогу -
Девят ми цели гудини!
На дисетата й гудина -
Райка тейну си думаша:
- Тейну ле, ти стар бащица!
Нещичку аз ша ти кажа,
Хатърно да ни ти стани, -
Земи са, тейно, ужени,
Чи аз ми вечи дутегна,
Девят сярака да гледам!
Уткъкту и мама умряла,
Със хайка ни съм са сбрала -
На хуро ни съм ходяла!
На хуро и на сиденки!
Тейну на Райка думаша:
- Райке ле, дъще тейнува!
Ни мужих аз да намеря
Майчина лика-прилика,
Тя на майка ти да мяза!
Ти си ми лика-прилика,
Ти мязаш, Райке, на нея!
И аз тебя, Райке, ша зема!
Райка тейну си думаша:
- Тейну льо, ти стар бащица-
Тъз дума - за думани ли и?
Срамута, тейно, ут хората,
Гряхута, тейно, ут Госпудя!
Тейну на Райка думаша:

- Райке ле, дъще тейнува,
То ни е ут хората срамута,
И ни е ут Бога гряхута!
Хай ша идим двама със тебя -
В черкува да са винчеим!
Чи на черкува утидаха.
Кату ду черкува стигнаха -
Портити са заторяха,
Вратити са заключаха,
Пуповити унемяха,
Даскалити углушаха!
Райка тейну си пак дума:
- Срамута, тейно, ут хората-
Гряхута, тейно, ут Госпудя!
Тейну на Райка пак дума:
- Райки ле, дъще тейнува,
То ни е ут хората срамута,
И ни е ут Бога гряхута!
Хай ша идим на бял Дунав -
Да си учити умиим!
Чи на Дунава утишле.
Кату ду Дунав стигнали -
Вудата са размътяла -
Ни мужли да са умият!

ДУБРЯ СИ ДУШЕЛ, ДРАГИНКО!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Дубря си душел, драгинко,
Да пураздумаш буля си,
Буля си и ощи батя си!
Снощи сеннахми - ляб да идем -
Лаф пу лаф, - чи са скарахми,
Лоши си думи думахми!
Чи кък ми речи бати ти:
- Иленки ле, жина биз дица,
Иленки ле, крава ялува!
Аз ни ща крава ялува -
Аз ни ща жина биз дица!
Аз имам братчи касапчи,
Яз ша гу, Иленке, накарам,
Да ти главата ютрежи -

На личан ден, на Гергьовден!
Иванчу були думаша:
- Мари, мълчи, бульо, ни думай!
Тъз дума - за думани ли е?
Срамуга, бульо, ут хората,
Гряхуга, бульо, ут Госпудя!
Яз дудох, бульо, аз дудох, -
Неска и, бульо, личан ден,
Личан ден, Гергьовден, -
Младу агънци да коля,
Свещица да си запаля!
Имати маза дълбока,
Имати свещи лояни,
Лояни и картофяни!
Иди, бульо, в мазата -
Свещица да ми дунисеш!
И тя Иленка утиди.
Иванчу пудеря ѝ варвеша,
Пудяр Иванча и Стуяна.
Кату в мазата увляла -
Те са я двамата улуяли,
На праг ѝ глава утсикали,
Главата ѝ са търкаля -
Трепян ѝ изик гуйори:
- Стуене ле, луда гидийо!
Кату ми глава утгрязахти -
Зимети и ма разпурети!
И те я, холам, разпраха.
Кату я, холам, разпраха -
Ут лява стърна в сърцету -
Мъжка си рожба имаши!
Стуян кату видя туй чуду -
Ютзе ножчи касапску,
И са в сърцету удари,
И на Иленка думаша:
- Леж, Иленке, - двама да лижим!
В идин сандък да на турят,
В идин гроб да на заровят!

СИН БАЩА НА СУД КАРА

Жера Пейкова 10.01.1822 – 24.01.1999

с. Викторвка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Де са и, чулу и видялу
Син баща на суд да кара?
Кату Николчу тейна си,
Тейна си на суд караши!
Ходяли и са судяли,
Ходяли малку и млогу -
Девет ми цели гудини!
На дисетата и гудина -
Кату са назадъ връщаха -
Варели малку и млогу,
Минали поли шароку,
Наели гура зилена,
Срид гура дърво високу,
Ду дърво и студен кладяниц!
Тейну Николчу думаши:
- Николчо, сино, Николчо!
Я сляз, Николчо, ут кончиту!
Чи ми ръцети утвържи -
Студена вуда да пия!
Николчу слези ут кончиту -
Ни му ръцети ютвърза,
Я най-ги ощи затегна!
Тейну Николчу думаши:
- Николчо, сино Николчо,
Да даде Госпуд, Николчо,
Кату си у вас утидиш -
Жина ти зъмя да стани!
Дицата - пъстри зъмчета!
Куга си легниш сън да спиш -
Те да ти кръвтъ изпият!
Де сидя Госпуд, де слуша!
Николчу си в тях утиди.
Жина му - зъмя срид къщи,
Дицата му пъстри зъмчета!
Кату си легна той да спи -
Те му кръвтъ изпиха!

ПРОДАН ПРОДАНЦА ПРУДАВА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с. Викторка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Семейни

Де са е чулу и видялу -

Мъж жина да прудава

Какту и Продан Проданца!

Продан Проданца прудава,

На ярбанашкити манафи.

Колкуту Продан пуиска -

Манахи толкус му дават!

Проданца, булка хубава,

Мъжку дите люлеяши,

Лична му песня пеяши.

ДВАНАЙСИ БРАТЯ-МАЙСТУРИ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторка, Кантемирски район.

Записала Евтия Пейкова

Легенда

Дванайси братя майстури

Диня си уграда праяха,

Нющя са уграда събаря!

Те са чудяха и маяха -

Ко да праят - да сторят,

Кък да си уграда удържет?

Сеннали да планинуват,

Легнали да си пучинат,

Най-гулям Павлю, най-глупав,

На сън му са присъни

Да има, холам, да има

Те да си курбанъ заколят -

Тугаз са уграда удържи!

И на братята думаши:

- Дванайси братя майстури!

Къв ми са сън присъни -

Да има, холам, да има

Ни да си курбанъ заколим -

Тугаз са уграда удържи!

Чи те са клетва заклели,

Дванайси братя майстури -

Куга си дома утидат -

На булкити да ни казват.

Гату утидат на рабута -
Кояту утиди най-напред,
Убяда да им занисе -
Нея в уградата ша пуснат!
Двайнайси братя майстури -
Те на булкити казаха!
Най-гулям Павлю, най-глупав,
Той на булката си ни каза -
Я най Павлю заръча,
Сутряна рану да рани -
Десят кила житу да просей,
И да си ризити упяре,
Топла си пита да упиче,
Топла убяда да наготви, -
Тугаз при негу да утиди!
Иленка, булка хубава,
Ранила рану в пунделник,
Десят си кила житу просяла,
И си ризити упрала,
И топла си питка упекла,
Топла си убяда наготви,
И си при Павля утиваша.
Крий итървити си минаваша,
И на итървити думаша:
- Хайдити, булки, да варим!
Чи си убядата укъснихми,
Чи си мъжети угладнихми!
Пак те ѝ итърви викаха:
- Я вари ти по-напред!
Ни пудеря ти ша дойдим!
Тя кату ду там стигнала -
Най-гулям Павлю, най-глупав,
Той са в зимята загледа!
Иленка Павлю думаша:
- Ко седиш, Павльо, ко гледаш?
Павлю на Иленка думаша:
- Кък да ни сида и да гледам?
Златен си пръстен изтървах
Долу във уградата!
Иленка Павлю думаша:
Павльо, любе Павлю льо,
И туй ли да та науча?
Ютзими тънки връвти -
Десят възела да вържиш,

И меня, Павльо, привържи,
И ма в уградата спусни!
Пръстена да ти извадя!
Той ютзел тънки връвти,
Девят възля навързал,
Иленка в уградата спуснал.
Девят възля са утвързали -
Иленка в уградата устанала!
Туغاز са уградата удържа.

ПУСТУТУ ВИНУ ЧАРВЕНУ

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
Семейни

Пустуту вину чарвену
Койту гу пие – луд става,
Луд става и луд пулудява.
Снощи са напил млад Стуян,
Млад Стуян, млада вайвода.
Чи заклал Стуян майка си,
Пудяр майка си и баща си,
Пудяр баща си и жина си,
Пудяр жина си и систра си,
Пудяр систра си и дица си.
Чи легнан Сувян сън да спи.
На съня му са присъни
Чи са нибету сабаря,
Пудяр нибету и мехица,
Пудяр мехица и слънциту,
Пудяр слънциту и зурата,
Пудяр зурата и звиздители

ПАРЯСАЙ, СИНО, ТЪС БУЛКА!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
Семейни

Мама Стувяну думаши:
-Стуvene, сино, Стуvene!
Парясай, сино, тъс булка,
Тъс булка, другоселката.
Или си булката парясай –

Или си дориту кайдисай,
Кайдисай да гу прудадеш.
Ут гату й душа тъс булка,
Тъс булка, другоселката –
Щу ни са гости извървиха,
Гостити, сино, се турци
И ут камбур черни цигани.
Дали и зарад булката,
Или и зарад дориту?
Стуян си нищу ни речи,
Чи си навънка излези,
Чи си дори убикули,
Убикули, та гу кайдиса,
Кайдиса да гу прудаде.
Чи му са дори дусвидя,
Дусвидя да гу прудади.
Най си булката паряса,
Булката другоселката.
И тя са за други южени,
За други ут тяхнута селу.
Имала зълва Тудорка,
Той пруди за дълва й,
Той пруди сватомници.
И тя са Тудорка съгласи.
И буля й в къщи идяши –
Малку й бяло дитету,
Тя гу в люлката люлеи,
Лична му песня пеяши:
-Неню ми, неню дитенце,
Тейку ти удома ша доди,
Тейко ти зима леля ти.
Ут де я зачу Тудорка,
Тудорка плачи -не ръчи!
-Ни ща гу, мамо, Стувяна!
Чи той на буля първия,
Япак на меня втория!
Буля му й, мамо, първата,
Яз сам му, мамо, втората!
Той га доди дувечера –
Върни гу, мамо, върни гу!
Върни гу, мамо, ни ща гу!

БРАТ И ЗАГУБЕНАТА СЕСТРА
Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемишки район
Записала Евтия Пейкова
Семейни

Устана мама дувичка
С петъ ми дребни сѝрака –
Читяртях бяле мунчета
Петуту бяло мумичи.
Утдолу са турци задали –
Наред из сѝлата ходяли,
Дремнити дица убираха.
Чуди са мама и май са,
Кѝк да ги мама утгѝрве,
Мили й са да ги устай,
Най-манинкуту фѝрли гу,
Фѝрли гу мама в гурата,
В гурата, в тривата.
И тамка са турци минали
И гу намеряли,
Намеряли, та са гу утзели,
Сат с ино мама устана,
Сат идин ми малѝк Иванчу.
И мама веки ни мои,
Худи си, булка си тѝрси,
На тебѝ, синко, да мѝза –
Тойту ходяни да ходи,
Тойту носяни да носи,
И тойти думи да дума.
Душло и свита Нидеѝа
Иванчу са хубау примини
И си на хуро утиди
Срид селу, срид микданѝа.
Три са хура завили
Иванчу срид хуро утиди
Наред ги Иванчу изгледа –
Ни ина на негу ни мѝза –
Ни ходи негувту ходяни
Ни носи негувту носяни,
Не дума негувти думи.
Той си в тях ютиди
И на майка си думаши:
-Мари мале, марѝ стара мале,

Яз на хуро утидах,
Срид хуро аз влязах,
Наред ги, мамо, изгледах,
Ни ина на меня ни мяза –
Ни ходи мойту ходяни,
Ни носи мойту носяни,
Ни дума мойту думани.
И умъ ми са, мамо, науми –
Да ходя, мамо, пу селата,
Пу сялата и градищата –
Тамка можи ша намеря!
Чи влезе в гаражи гулеми,
Изкара кончи храняну,
Искара кончи чарвену,
С синю гу сидло усидла,
С пъстри гу смоци припаса
И са на кончи прифърли
И пряму пу сялата утиди.
Мина поли шароку,
Мина гура зелена.
Кату ут гура излизаше –
На край на гура дърво високу,
Ду дървоту студен кладяниц
Ду кладянца млада туркиня,
Туркиня, млада кадъна.
Иванчу кадъни думаше:
-Туркиньо, бяла кадъно,
Язи в селу ша влизам –
Де ши кунак да намеря?
Тя му казала: -Карай нагоря!
Гледай за порти нови
Пупитай за кунак –
Ни тамка живеим
Ни ги пътници приимами,
Пътници –друмници.
Дуде си кадъна ютиди
И те са гу приели.
И той ги пупита и им каза,
Чи аз ни съм пътнички-друмнички
И аз съм пътнички, сватувам
За вашата бяла кадъна
И ви да ми я дадете
И те са му я ютдали.
Иванчу си дома ютиди

Да вика Иванчоу и калеса
Калесал, Иванчу, калесал,
Двестя куля кумуви,
Триста куля сватуви,
И са за булка утишле
Зели и я прибуляли
Те на черкувта утишле,
Утишле да са винчават.
Кату ду черкувта стигнали
Портити са заторяха,
Ключалкити са заключаха,
Пуповити унямяха,
Даскалити усляпяха!
И те си сватба запрели,
Да видат то, ко чуду станалу –
Ква им бяла грешката?
Сватбарити думаха:
-Ричети на кумата –
Да си кумичка пупита –
Каква и била – туркиня или българка
Или и черна циганка?
Тя ги булката зачула
И на кумуви думаши:
-Кумуви, стари сватуви,
Ви да ми прустити
Яз пуд булу ша ви прудувам.
Яз ни съм туркиня
Ниту черна циганка.
Най съм бяла българка.
Гату съм бяла манинка
Гату турци дремни дица убираха
Мама ма в гурата фърляла - в тривата.
Дано макар с меня устани
И тамка са турци минали,
Минали и ма ютзели.
Тугас са са разбрали,
Чи те ни са булка и младуженяк
Я най са брат и систра!
Утишле и майка си ютзели.
И къкту са трима пригърнали –
И са ут душа разделили!

АЗ ЗАЛЮБЯХ НАЙ-НИЗКУТУ.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтич Пейкова
шеговита

Гату леля умираши,
Кък ми леля заръчаши -
Да ни любя низку люби!
Аз залюбях най-низкуту,
Най-низкуту турлачанци!
Шапката му е тринни дълга,
Тринни дълга и дважд шарока,
И на върха изгурена!
С кула трънка затрънена,
С чуваль брашно замазана.
Аз го грабнах под мишничка,
Завляках гу ляб да иде.
Падна труха в устата му -
Писна люби - засиня са!
Аз гу грамнах пуд мишничка,
Татър-татър - завляках гу,
Завляках гу - уда да пие.
Капна капка в устата му,
Писна люби - засиня са.

ДЕ ИМА ВИНУ ЧАРВЕНУ?

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с. Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова
Любов

-Де има вину чарвену, Раду ле?
Де има вину чарвену, Раду ле?
Да ида да са напия, Раду ле!
Да ида да са напия, Раду ле!
- Де има върла ракия, Раду ле?
Да ида да са ютровя, Раду ле!
-Де има уда дълбока, Раду ле?
Да ида да са юдавя, Раду ле!
Де има върба висока, Раду ле?
Дъйда да са юбеся, Раду ле!

ПРЯСНА СА РИБА ПРУДАВА.

Жера Пейкова 19.01.1922 -24.01.1999

с.Викторовка, Укнтемирски район

Записала Евтия Пейкова

Бабинден

Прясна са риба прудава -
Никуй си риба ни купи,
Баба Йорданка купяла.
Дурдету риба уряла,
Баба Йорданка умряла.
Дяду за баба плачаши:
Бабу ма, бабо Йорданке,
Кой ша ти иде рибата,
Кой ша ти носи роклята,
Роклята и ощи фартата?

ЯНКА КРЪЧМАРИЧКА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова

Шеговито

Янка хубавичка,
Янка кръчмаричка -
Тя вину прудава -
На вяра ни дава!
Ют де са и зелу -
Ино стару дяду!
Ино стару дяду,
С ина бяла брада.
То на Янка дума:
- Янке, хубавичке.
Бяла кръчмаричке!
Натучи ми, Янке,
Ина ока вину!
Янка му угуйори:
- Дядо бялубраду,
Чи ти нямаш, дядо,
Пари да гу платиш!
- Натучи ми, Янке, -
Дяду ша намери!
Тя му и наточала -
Кату гу ютдади -
Дяду са надигна,

Ду втора намигна.
Тя му наточи
Втора ока с вину.
Той кату надигна -
На Янка надмигна,
И на Янка дума:
- Ела Янке, ела!
По-близу ду дяда,
Чи ютдай ми, Янке,
Тойту бялу лица,
Дяду да гу цунка,
Дяду да гу динка!
Янка ютгуйори:
-Дядо, бялубрадо!
Аз ни ми са дава
Мойту бялу лица
На стари дядушки -
Аз най-ми са дава
На млади юнаци -
С гулеми тумбаци!

ЛЮБИ ЛЕ, ГОЛ ХУДУЛЯНО!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

-Люби ле, люби ле,
Гол худуляно!
Ут де зе, ут де зе
Гащи - да дуде?
-Зел сам ги, зел сам ги, -
Утдету съм ги зел!
Гледай ма, гледай ма!
Нали съм душел!

МОЙТИ ХАЙКИ ВЕРНИ!

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Мойти хайки верни,
Мойти хайки верни!
Ви да ни ричети –
Чи аз люби нямам!

Чи аз любя имам –
Айгу – й зад вратата –
Скриту й пуд миклата,
Скриту и пукриту!
Мойту любя гу няма –
Чи то ми й сърдиту –
Снощи съм му рикла
По-малку да тупи
В купринянта каша
С пепял подмътяна,
С пясък пусулена!

РАДА - БУЛКА МЛАДА.

Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999
с.Викторовка, Кантемирски район
Записала Евтия Пейкова

Рада, булка млада,
Снощи дуведяна,
Снощи свекър била,
Пу зура - свикърва,
Пу убяд - итърва,
Пу плання Стуяна
Гони да гу бий!
Стуян бяга-бяга
Във куприва ляга!
Куприва гу пали,
Той са с булка фали!
Фали и надфалюва:
- Какой мойту булчи
Хитру и разумну!
Разлялу и примелу,
Смитгъ ни изфърлялу -
Гъби да изникнат!
Куга додат гости -
Гъби да наготви
И гости да нагусти!
Ах, гиди мойту булчи,
Како и работну,
Работну и старатну!

КУМАРЪ САС ГАЙДА СВИРЯШИ

Жера Пейкова 10.01.1911 – 24.01.1999

с.Викторовка, Кантемирски район

Записала Евтия Пейкова.

Детска

Кумарь със гайда свиряши,
Мухата хуро играи!
Мушица му са й присмяла –
Оле-ле, любе, Комаре!
Ква ти е тънка снагата!
Кви ти са криви краката!
Ква ти е дълга мусурта!
Кумарь са люту расърди!
Мушна мухата в рибрата!
Мухата викна-заплака:
- Сбирай ти са, селяни!
Сичките имат рабута:
Мечката ляба месяши,
Мечанца гу разнимаха,
Сураката гу мяташи,
Бълхата из къщи митеша,
Въшката дрехи дигаши!

СПИСЪК НА ИНФОРМАТОРИТЕ ЗА АВТЕНТИЧЕН БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОР НА БЕСАРАБСКИТЕ БЪЛГАРИ

1. Жера Пейкова 10.01.1922 – 24.01.1999, с.Викторовка, Кантемирски район,
2. Мелана Занфирова 10.06.1915- 09.06.1994, с.Тараклия, Кантемирски район,
3. Улян Занфиров 26.08.1931 – 05.06.2002, с.Тараклия, Кантемирски район,
4. Милю Делижан 23.02.1915 - 2004, с.Тараклия, Кантемирски район,
5. Стефана Тодорова 06.08.1931– 16.10.2018, с.Тараклия, Кантемирски район,
6. Мария Ивершин 02.05.1927 – 28.07.2017, с.Тараклия, Кантемирски район,
7. Елена Ивершин 25.12.1927 – 16.01.2021, с.Тараклия, Кантемирски район,
8. Калина Гарановская 27.09.1924 – 21.02.2005, с. Тараклия, Кантемирски район,
9. Анна Тодорова 10.04.1934 – 29.06.2012, с.Тараклия, Кантемирски район,
10. Заню Шишков 22.04.1929 – 26.08.1996, с.Викторовка, Кантемирски район,
11. Русю (Родион Захарович) Шишков 1898 - 1978 с.Викторовка, Кантемирски район,
12. Пена Тануркова 14.02.1924 – 17.02.2004, с.Викторовка, Кантемирски район,
13. Анна Бучкова 04.11.1943 – 18.05.2003, с.Викторовка, Кантемирски район

14. Мария Атанасова 23.03.1939 – 08.01.2013, с.Викторовка, Кантемирски район
15. Мария Павлова 24.06.1937 - с.Викторовка, Кантемирски район
16. Ирина Куцарева 1922 - 1997 град Тираспол
17. Соня Шишкова 19.12.1938 – 13.12.2022, с.Викторовка, Кантемирски район
18. Пена Турлакова 07.11.1921 – 16.12.2002 с.Викторовка, Кантемирски район,
19. Бакаржи Александра Васильевна 04.12.1943 – 22.04.1991 (Буля Гочувица, с.Плопи, Кантемирски район. Родена в с.Викторовка, Кантемирски район)
20. Пейков Елиферий Николаевич 1890-1939
21. Шишкова Мария Минчева 1900 -16.08.1964
22. Люленова София Минчева 1902 -
23. Рыбакова Александра Ивановна – Руса, 22.05.1933-24.06.2009;
24. Елена Динкова 17.02.1958 с. Кирсово;
25. Гургурова Софья Петровна 25.09.1939-02.04.2022, с.Викторовка, Кантемирски район
26. Куманова Елена Минаевна 1932г., с.Валя Пержей (внучката и Куманова Василиса Ивановна 14.01.1989);
27. Анна Тузлукова, 15.05.1942-10.11.2024, с.Викторовка, Кантемирски район
28. Александра Таласимова, 20.11.1942-04.11.2022, с.Викторовка, Кантемирски район
29. Пеню Петков, 12.10.1925-22.04.1994, с.Викторовка, Кантемирски район
30. Надежда Турлакова, 05.05.1917-04.09.2000, с.Викторовка, Кантемирски район
31. Екатерина Тануркова, 31.07.1930-23.08.2016, с.Викторовка, Кантемирски район
32. Васил Иванов, 28.09.1930-03.03.2011, с.Викторовка, Кантемирски район (роден в с.Городне (Чиий) Болградски район, Украйна);
33. Руса Дерменжи, 04.09.1941-01.05.2014, с.Викторовка, Кантемирски район;
34. Фьодор Кристев, 16.09.1931-07.07.1994, с.Владичены, Болградски район, Украйна;
35. Тейбаш Василий, 03.04.1930- , с.Константиновка, Каушански район;
36. Мария Стоянова, 1921 – 01.03.2010, с.Викторовка, Кантемирски район.
37. Иванка Градинарь 15.05.1924 – 29.11.1995, с.Тараклия, Кантемирски район

ФОТО

Иван и Жера Пейкови, подкуми в с.Стояновка

Жера и Иван Пейкови в град Добеле, Латвия

Евтия и Анна Пейкови

Българи от с.Кортен в Бразилия.

От ляво на дясно: дядо- Шишков Захарюв Русю държи дъщерята си Жера Шишкова (мама), До него съпругата му - (баба) Мария Шишкова – държи по-малката им дъщеря – Пена Шишкова (леля), Соня Люленова – сестрата на Мария Шишкова , Петър Шишков със съпругата си държат децата си наредя си, Захария Шишков Колюв (останал в Бразилия да живее)

От ляво на дясно:

1 ред: Пеню Шишков, Русю Шишков, Танас Танурков и Мария Тануркова;
 2-ри ред: Надя Шишкова в ръцете и Маруся Шишкова, Жера Пейкова, Мария Шишкова, Соня Яламова, Пена Тануркова с Елена Тануркова на ръцете и
 3-ти ред: Заню Шишков, Русю Шишков, Иван Пейков, Степан Яламов и Иван Танурков

Лифтер Пейков 1890 -1939

Етнофолклорен ансамбъл «Въгленче» възражда обичай «Кумичкуване» на Цветница на реката Бик в град Кишинев, Анна Пагур

Тамара Комарова, Анна Пагур и Надежда Кормич

Участие на ансамбъла в X-ти юбилеен Международен Форум «Българско наследство»
От ляво на дясно: Анна Пагур, Зинаида Бучкова, Ирина Пагур, Александр Пагур,
Екатерина Пагур, Надежда Калчева, Елена Фрунзъ.

Коледни празници с Ана Пагур

От ляво на дясно: Елена Динова и Анна Пагур

Нина Топалова

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР	3
ПЕСНИТЕ НА НАШЕТА МАЙКА.....	9
СТЕРЖЕНЬ ЖИЗНИ	14
ЛЕКАРСТВО ОТ ЛЮБВИ.....	15
ПОЗДРАВЛЕНИЕ.....	15
1.КОЛЕДЕН РЕПЕРТОАР	17
ЧУЛИ СМЕ ТА, СТАР СТАРНИНЯН.....	17
СУРВА	18
КОЛЕДНА ЗА МОМА-2	19
ХЕЙ, ДАНЕ, КУЛАДИ ЛЕ!	20
БЯЛ МОНАСТИР	20
ПУФАЛИ СА МЛАДИ ДАНЮ	20
ПРИПАДНАЛУ Й ТЪВНА МЪГЛА.....	21
КОЛЕДНА – КОГАТО ВЛИЗАТ В ДВОРА.....	22
СЛЕД КОЛЕДНИТЕ ПЕСНИ, КОГАТО ЗАВЪРШВАТ	23
КОЛЕДНА	23
КОЛЕДЕН РЕПЕРТОАР	24
2.НА СУБАТИ	25
СЪН СЪНУВАХ.....	25
В СЪНЯ БЪЛНУВАХ	26
ЦИГАНКИ ИЗ СЕЛУ ХОДЯХА	28
ИЗНИКНАЛУ ДЪРВО ДАФИНОВУ	30
ЗАГУКАЛА МИ Й ГЪЛЪБКА.....	31
МЛАД ДУВЕЦ С ДЕВЯТ СЯРАКА.....	31
УСТАНАЛА Й ВИДА ДУВИЦА	32
ДОБРА УТ ДРУГУ СЕЛУ	34
МАМА НИ МА ДАДИ НА ПЪРВУ ЛЮБИ	34
УСТАНА ЛЮЛИ-АНКА СЯРАЧИ	35
БУЛЯ-КОШУТА	36
ЗАПЛАКАЛА И ИРИНКА	37
ЗАЩО МИ Е МЪГЛА НА ЮЧИТИ?	38
СТАНКА-РУБИНЯ	38
ТУРЧАН ПРИЗ ГУРА ВЪРВЕШИ.....	39

4. СЕМЕЙНИ ОТНОШЕНИЯ	41
МАМА ДИЯНА ДУМАШИ	41
НЕЖЕНЕН ДЕВЕР	41
СВЕКЪРВАТА НЕ ХАРЕСВА БУЛКАТА СИ	42
ДРАГИНКО КОЛЪО!.....	42
СТЕФАН НА СТАНКА ДУМАШИ	43
ОТ СЪРЦЕ РОЖБА - ОТ БОГА ДАРБА.....	44
ЗА КАКО ТЪЖИШ, НАДКИЛЕ?	45
ХУБАВИТЕ МИ СУКОЛИ!	46
КАЛЕСАЛ СТУЯН, КАЛЕСАЛ	47
ЗАСПАЛА И СВИТА НИДЕЛЯ	48
ТРИ ПЪТЯ ЖЪЛТА БЪКЛИЦА	49
КРИЙ ДОР ТИ ХОДЯ, ЛЮБИ ЛЕ.....	49
ГИЛИМ, ГЕРГЕ, ГИЛИМ!	50
НА ЛАЗАРУВТИ КЛАДЯНЦИ	50
УСТАНАЛА И АНКА СЯРАЧИ.....	52
БАЙНУ Я СКРИШНУ ПУСГУДИ	53
ЗАПЯЛА Й ФТИЧКА ЮГРОЙКА	55
СТАНКИ ЛЕ, ПИЛИ ЛЕЛЯНУ!	56
ЖЕНЕНА ЗА ЯРМАНЛИЯ-ГИДИЯ.....	57
БИЛБЕРЧИ ПЕИ, МАНИ МО!	57
ТВЪРДЯ МА ДАЛЕЧ ЮТДАДИ!	58
СВИРЧИЦА СВИРИ ПУ ПОЛЕ	58
ДВЕ БУЛЯНИ, ДВЕ ИТЪРВИ	59
ГРУЗДАНКА ПУ ДОРИ ХОДЯШИ	60
УЖИНИ МА, МАМО!	63
КО ЛЮБИ ДА ЛЮБЯ?	63
ЗИМИ Я, МАМО, ЗА СНАХА	64
4. ЛЮБОВНИ ПЕСНИ	65
ЯРМАГАН ЗА ТУДОРА.....	65
КОЛЮ И ТИНКА	65
ИВАН КАЛИНА ДУМАШИ.....	66
ИВАН НАПИВА УДАТА.....	67
ЯНА ДОРИ МИТЕ	67
КАКО СА Й ХУРО ЗАВИЛУ	68

СВАТУВИ С ЖЕЛТА БЪКЛИЦА	68
КЕРА И ИВАН	69
ИРИНО, ИРИНЧИЦЕ!	69
МЛАДА УЧЕНИЦА.....	70
МАРИ, ДИМКЕ!.....	70
РАЗБУЛЯЛА СА Й ИРИНКА.....	71
УТ ГЛАВА ЗА ПУСТА СЕВДА	72
ГАТУ СТОЙНА СВАТБА ПРАВИ... ..	73
КОЙТУ ЛЮБИ ЛЮБИ	74
ЩУ ЩЕШ, ДОНЕ В ЛИВАДИТУ?	74
ЛЮБИЛЕ, ЖИВА РАЗДЯЛА	75
ИЗПРУВИКНА СА ЯНКА.	75
СГУДИЛА МИ СА И ЛИБОМНИЧКАТА	77
ДРУГ ВАРИАНТ	77
МОЙТУ ЛИЦИ ПРУДАДЯНУ!	77
ЛЮБЯХА СА ГЕРГИ И ДОБРА.....	78
КАЛУДКЕ, МУМА ХУБАВА!	78
ИЗГУРИ МА, ИЗСУШИ МА!	79
КУГАТУ БЯХМИ МАЛКИ... ..	79
МУМИЧАНЦЕ, ТИ МАНИНКУ!	80
КАКО Й ТУЙ НАЩУ ЛЮБЯНИ?.....	80
НА МОЙТУ СЪРЦЕ ДВЕ РАНИ.....	81
ПЪРВУ ЛЮБИ, СЛАДКУ ПИЛИ!	81
РЕСЕНА КАЛИНКА И ЗМЕЯ	82
ТУРЧАН МАРИНКИ ТЪЙ УТГУВОРИ.....	82
КОЛЮ НА ТИНКА ДУМАШИ.....	83
ЗАЛЮБИ ВИДА КАРАДЖА.....	84
НА КАКЪВ ЧИЛЯК ПЪТЬ МИНАХ!	85
ЖЕНЯНУ ЛИ Е МУМЧЕТУ?.....	85
ЛЮБЯЛА И РАДА ДВАМИНА.	86
МУМИНСКУ ЧАРВИЛУ, ЯРГЕНСКУ СЛЕПИЛУ	87
НА МУРАВА СА СБОР СБИРА	87
ИЛИЯ ДОНИ ДУМАШИ	88
ДВА БУЖУРА АЛЯНИ.....	88
ТРИ ГОДЯН ЛЮБИ ДА ЛЮБИШ	89

ЗАЛЮБЯХ ЛЮБИ	90
5. ДЕТСКИ РЕПЕРТОАР	91
КУМАРЪ САС ГАЙДА СВИРЯШИ	91
ВЕЛЮ И МЯЛАНКА	91
ПРИКАЗКА ЗА ЕДНО «ВЪГЛЕНЧЕ»	92
ПРИКАЗЕН СВЯТ НА НАШИТЕ КОРТЕНЦИ	93
ПЕПЕЛИШ МАРКО	93
ЖЕНА БЕЗ РЪЦЕ	94
НИРУДЕНА ЖИНА	96
ПЕПЕЛИШ МАРА	97
СЕСТРАТА, ЗАЛЮБЕНА ОТ ЗМЕЙ	98
МУНЧЕТУ И КРАВАТА	99
ДВАМА ДРУГАРЯНА И ГАРГИТИ	100
ГЛУПАВИЯ БРАТ	101
ХИТЪР ПЕТЪР	104
РЕЧНИК НА ПРИКАЗКИТЕ	106
6. ШЕГОВИТИ ПЕСНИ	107
ЮТДОЛУ ИДИ ПАШАТА, ПАШАТА	107
ЖИЛАЯ ДА СА УЖЕНЯ!	107
ЗАСПАЛ ДИМА ПУД САЛКЪМ	108
ЛЮБИЛЕ, ГОЛ ХУДУЛЯН	108
СЕВДА ФЪРЛЯХ	109
ТУМБАЛА, ТУМБАЛА, ШИКАЛКА	109
МЛАДУ ШУФЕРЧИ	110
ЯРГЕНЬ БЯХ – ДУБРЕ МИ БЕШИ!	111
7. ОБРЕДНИ ПЕСНИ: «ПЕПЕРУДА», «КУМИЧКУВАНЕ»	111
ПЕПЕРУДА	111
ПИПЯРУДА	112
НА КУМИЧКУВАНЕ	113
МАЛКИТЕ МОМИ ПОЛИ МИНАВАТ	114
КУВАЧИ КУНЕ КУВЯХА	114
СПУСНАЛ И ГОСПУД ДВЕ ЛЮЛКИ	115
8. СЕДЕНКАРСКИ РЕПЕРТОАР	116
ТЪКАЛА Й ДОНКА ПРИСТИЛКИ	116
СТАНКИ ЛЕ, РАНОБУДНИЧКЕ!	117

НАКЛАЛА Й НЕДА СИДЕНКИ.....	118
РАДУ ЛЕ, КАРАЯРМАНКЕ.....	118
ИВАН ГЪРКИНИ ДУМАШИ.....	119
ЖУВА РАЗДЯЛА.....	120
ИВАН ТРАКА НА ВРАТАТА.....	121
ЮТДОЛУ ИДАТ ЧЕТА-МУМЧЕТА.....	122
ТУДОРУЛЪО, ДИЛЪГЕРЮОВА!.....	122
ЮНАК МАМА ПИТА.....	123
БУЛЯ УТ НУВЯН.....	123
ПРАУ КАЖИ, ЛИБЕ!.....	123
МАЛКА МУМА ЦВЕТИ БРАЛА.....	124
ДЕНКИ МО, МЕХИЧЕНКИ МО.....	125
ЗАСПАЛА И МУМА ДАФИНА.....	125
НА КАКО МИ МЯРИШИ ГУРАТА?.....	126
СНОЦИ УТИДАХ, МИЛА МАЛЕ!.....	126
ЗИЛЕН ПИЛИН, ЗИЛЕН-РОСЯН!.....	127
МУМА РАНУ РАНИ.....	127
НАЙ МИ БЕШИ ДРАГУ!.....	128
ВЛЯЛА Й СТАНКА В ГРАДИНКА.....	128
СЪБРАЛИ СА МУМИ.....	129
ДИМЧУ УТ ДОЛУ ИДЯШИ.....	130
СТОРИ МЕНЯ ПЪТ ДА МИНА.....	130
ИЗ ПЪТ ВЪРВЯХА ЯРГЕН И ДУВЕЦ.....	130
ПАУНИ ПАСЪТ, МАНИ МО!.....	131
ПРИМЕНЯЙ МИ СА, ЛЮБИ ЛЕ!.....	132
ЛЕСНУ СА ЛЮБИ ЛЮБИТУ.....	133
КАКЪВ СЪМ ОДЪР НАПРАЯЛ!.....	134
ЯРГЕНЬ И ДУВЕЦ.....	134
9. ВОЙНИШКИ ФОЛКЛОР.....	135
ЗОРУДЪО, ЗОРО, ЗОРИЧКЕ!.....	135
ПЕТАР САЛДАТЧИТУ.....	136
ГЛЕДАЙ МА, МАМО.....	137
СТУЯН НА ЗУРА ДУМАШИ.....	138
ЗНАИШ И МАМО, ПОВНИШ ЛИ?.....	139
У ЯНА ГОСТИ ДУДОЯ.....	140

ТУНДЖА ТИЧЕ, ЯГОДО.....	140
ПРИЗ ГУРА СЛЯЗАХА.....	141
ИДИ ВРЕМИ САЛДАТЯН ДА ИДА.....	142
ИЛЕНКА ПИСМО ПИСАЛА.....	142
ГЛЕДАЙ МА, МАМО, НАГЛЕДАЙ СА!.....	143
ПУСГУДИЛ МИ СА И ПИЛИВАНЧУ.....	144
МЛАДА ХУБАВИЦА.....	145
ЧЕТЯРИ ОЧИ - ДВЕ СЪРЦА.....	146
ПРИЗ ГУРА ВЪРВЯХА.....	147
ДЕНКЕ-ПАЗАРДЖЕНКЕ!.....	147
10. БАБИНДЕНСКИ ФОЛКЛОР.....	148
СЪБРАЛИ СА ДЕВЯТ БАБИ.....	148
МАРИ, БАБО, ГЪРБАВА!.....	149
ЛЮЛИ-АНКА ПЛАТНО БЕЛЯШИ.....	149
11. ЛАЗАРСКИ РЕПЕРТОАР ОТ С.ВИКТОРОВКА И С.ТАРАКЛИЯ, КАНТЕМИРСКИ РАЙОН.....	150
ЛАЗАР.....	150
ГОРО, ГОРО, ТИ ЗИЛЕНО!.....	153
ЗАСПАЛУ МИ Й ДЕТЯНЦИ.....	153
МУМЧЕ ДОЛНЯНЧИ.....	154
ДЕНКУЛЬО, ИДИН НА МАМА.....	154
НА МОМИЧЕНЦЕ.....	154
ДРУГ ВАРИАНТ. МАРИ МОМЕ МАНИНКА.....	155
НА МОМЧЕНЦЕ.....	156
НА ЕРГЕН.....	156
ДРУГИ ВАРИАНТ.....	156
НА МОМИЧЕ И МОМЧЕ.....	157
НА МЛАДА БУЛКА.....	157
НА ДЕТЕНЦЕ.....	158
НА СТАРИ ХОРА.....	158
ЗЛАТКА И ЗМЕЙНО.....	159
12. ПАТРИОТИЧЕСКИ ПЕСНИ.....	161
ПРУВИКНА СА ПАША.....	161
А, ВИЯ, БЪЛГАРСКИ ЮНАЦИ!.....	163
ДВА ВЪКЛИ ЮВЧЕРЯ.....	163

ДИМКЕ.....	164
ВЯРАТА ХРИСТИЯНСКАТА	164
ТУДОРКА И ТАТАРЧИ	165
13. СВАТЪАРСКИ РЕПЕРТОАР	166
СВАТЪЕН РИТУАЛ «УПЯВАНЕ НА ПИТКАТА»	166
ОПЯВАНЕ НА ПИТКАТА-2	167
ЯНКУЛЪО, ЛЮБЕ, ЯНКУЛЪО!	167
ЛЮБИ МИ СА ЖЕНИ	168
СЛЪНЦЕ	168
КАЛЕСКА, ЖЪЛТА БЪКЛИЦА	169
ТУРСКА СА Й СВАТЪА ЗАДАЛА	170
УТ ДРУЖАН ДУДОХА.....	171
МАМО, ЗАДУМИ МА!	172
КЪК ПЕИ КЕРА, КЪК СИ ПРИПЯВА!	172
МАМА Й ПИТА МЕСЯЛА	173
ЛЮБИ МИ СА ЖЕНИ!	173
НА ПРИБУЛВАНЕ.	174
КУГО ПИТА ДА СА ЖЕНИШ?	174
НАХОДИ ЛИ СА, НАНОСИЛИ СА?.....	175
КЪК ЩЕ ДА ТРАИШ?	175
ТРАИШ ЛИ, ТРАИШ, МАРИЙКЕ?	175
СЛЪНЧУВИЧКЕ, ТИ МИЛИЧКО!	176
КУВАЧИ КУНЕ КУВЯХА	176
14. ЖАНЪР «НА ТРАПЕЗА»	177
КАЛИНО РАДО!	177
ДРАГУ МИ БЕШИ!	177
КРЪСНИЦЕ, ПЕНО	178
15. ДОБРУДЖАНСКИ ФОЛКЛОР	178
СТАНУЛЪО!	178
КУРБАНЪ КОЛЯ ДА ТА ВИДА	179
ВАРИАНТ-2.....	180
ИЗНИКНАЛА И ВИЧЕРНИЧКА.....	180
16. ЛЕГЕНДИ.....	181
МАРИЙКА НАДПЯВА СЛАВЕЯ	181
НА КРАЙ СЕЛУ	181

ИВИЛСА ЧЕРЯН МЕРАК.....	182
В ЧИТЯРНАЙСЯТА ГУДИНА.....	183
МИЛУЧ ГУДЯНИКА	184
МАМА И ЯНКУ	187
ДАЙЛИИ И БАШКАНДЖАЛИИ.....	188
РАЗБУЛЯЛ МИ СА Й СТУЯН	189
ПУФАЛЯ СА Й МОМЯН МАЙКА.....	191
ИСТОРИЯТА НА КАНАЗИРСКИЯ МОСТ	192
ЗАСПАЛА Й СВИТА НИДЕЛЯ	194
СГЛЕДНИЦИ ЗА СИНА КУСТАДИНА	195
ИМАЛА Й МАМА ДЕВЯТ СИНА РУБИНА	195
МОМЧИЛ СИ КОНЧИ КУЕШИ	197
МУМЧЕ БИЛИЗИТУ И КРАЛИ МАРКУ	199
СЪБРАЛИ МИ СА, СЪБРАЛИ.....	201
УЧИТЕЛЧИ, МЛАДУ САМСОНЧИ.....	202
ЗАБЛЕЯЛУ МИ Й АГЪНЦИ	203
СТУЯН - ПЪСТЪР СМОК	204
ХУБАВА РАДА И ЗМЕЯ	205
ИЗГРЯЛА И ЗВИЗДА МОРУВА	206
ЦИГАНИ КАЛИНА ЮТЗЕЛИ.....	207
ДРУГ ВАРИАНТ.....	208
УРИСИЯТА НА КАЛИНКА	209
ЗАЛОЖАЛА СА Й МАРИЙКА.....	211
ЗАЛЮБЕН ОТ РАДА-ЗМЕЙНИЦА.....	212
МАМА ДАНЮ ДУМА.	213
ИМАЛА Й МАМА ДАЙМЕНЧА	214
ПУКРИЙ МУРЕ	215
СИНКУТУ ЦВЕТИ НАВРЕМИ ЦЪВТИ.	216
СТЪПНА ДОБРИ	217
АЗ ЗАЛЮБЯХ ИНО ЛЮБИ.....	217
СТАНКА ПУ ДОРИ ХОДЯШИ	219
СЛАВЕЙЧЕ ДУМА МАРИЙКИ.....	219
ЯНА ДОРИ МИТЕ.	220
17. СЦЕНАРИИ	221
ДАЙ, ЛАДО!	221

ТУК ЖИВЕЯТ БЪЛГАРИ	221
18. СЪЧИНЕНИ В БЕСАРАБИЯ.....	223
УБИЙСТВУ В ГУРА МАРАНДА	223
В ЧИТЯРНАЙСИТА ГУДИНА	224
НАЙ СЪМ БИЛ ПРИМАРЯН	225
НАТВАРЯЛ ГЕРГИ ТАЛИКА.....	225
ЩО НИ НА, ЗОРО, УГРЯВАШ?	227
НА САКЪР, НА МУГИЛАТА.....	229
НАУЧАЛА СА Й МАРИЙКА.....	232
СТАНКА-ДУБРАНКА.....	233
РАЗБУЛЯЛ МИ СА Й МЛАД СТУЯН	234
РАЗБУЛЯЛ ЛИ МА СА Й МЛАД СТУЯН 2.....	235
РАЗИГРАЛУ СА Й ЧЕРНУ МУРЕ	236
ХУБАВА МУМА РОД НЯМА.....	237
УСТАНАЛА И РАЙКА СЯРАЧИ	238
ДУБРЯ СИ ДУШЕЛ, ДРАГИНКО!	239
СИН БАЩА НА СУД КАРА.....	241
ПРОДАН ПРОДАНЦА ПРУДАВА	242
ДВАНАЙСИ БРАТЯ-МАЙСТУРИ	242
ПУСТУТУ ВИНУ ЧАРВЕНУ	244
ПАРЯСАЙ, СИНО, ТЪС БУЛКА!.....	244
БРАТ И ЗАГУБЕНАТА СЕСТРА	246
АЗ ЗАЛЮБЯХ НАЙ-НИЗКУТУ	249
ДЕ ИМА ВИНУ ЧАРВЕНУ?.....	249
ПРЯСНА СА РИБА ПРУДАВА.....	250
ЯНКА КРЪЧМАРИЧКА.....	250
ЛЮБИ ЛЕ, ГОЛ ХУДУЛЯНО!	251
МОЙТИ ХАЙКИ ВЕРНИ!.....	251
РАДА - БУЛКА МЛАДА.....	252
КУМАРЪ САС ГАЙДА СВИРЯШИ	253
СПИСЪК НА ИНФОРМАТОРИТЕ ЗА АВТЕНТИЧЕН БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОР НА БЕСАРАБСКИТЕ БЪЛГАРИ.....	253
ФОТО	255